

DÖNEM: II

YASAMA YILI: 1990/1

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

29'uncu Birleşim
18 Aralık 1990, Salı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A. BİLGİYE SUNULANLAR

1. Ekonomi ve Maliye Bakanlığının
1990 Mali Yılı Kasım Ayı Bütçe
Gelirleri ve Ocak-Kasım 1990
Devresi Bütçe Uygulama Sonuçları-
nı gösteren Mali Tablolara ilişkin
Tezkere. (Ek: Sayfa No: 2733-2748)

II. ÖZEL GÜNDEM

1. 1991 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı;
(Y.T.No: 28/1/90)

- i. Program 12, İskân Bakanlığı Bütçesi 2610 - 2697
- ii. Program 13, Gençlik ve Spor Bakanlığı
Bütçesi. 2679 - 2730

- 2608 -

- BİRİNCİ OTURUM -

Açılış Saati: 10.17

BAŞKAN - Meclis Başkan Yardımcı Dr. Vehbi Z. Serter
KÂTİP - Muharrem Söylemez.

BAŞKAN - Buyurun sayın milletvekilleri.

Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin
2'nci Yasama Dönemi, 1'inci Yasama Yılı'nın 29'uncu
Birleşimini açıyorum.

Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

../2609

BAŞKAN- Toplantı yeter sayısı vardır. Günden gereği görüşmelere geçiyoruz. Gündemimizin birinci maddesi Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır. Okutulup bilgiye sunulacaklar.

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. Ekonomi ve Maliye Bakanlığının 1990 Mali Yılı Kasım Ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Kasım 1990 Devresi Bütçe Uygulama sonuçlarını gösteren mali tablolara ilişkin tezkeredir. Okuyunuz lütfen.

KATİP-

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin 1990 Mali Yılı Kasım Ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Kasım, 1990 Devresi Bütçe Uygulama Sonuçlarına ilişkin Mali tablolar detaylı şekilde Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerine saygı ile arz olunur.

Nazif Borman
Ekonomi ve Maliye Bakanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; özel gündemde yer alan 1991 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının görüşmesinde saptanan program çerçevesinde devam ediyoruz.

Bugün önce Program 12 İskân Bakanlığı Bütçesi görüşülecektir. Ödenekleri okur musunuz?

KÂTİP - Program 12, İskân Bakanlığı. Alt program 01 Yönetim Hizmetleri; personel giderleri 241,689,000. Cari giderler 77,400,000. Yatırımlar 4,700,000,000. Alt program toplamı 5,019,089,000.

Alt program 02 İskân ve Rehabilitasyon Dairesi; personel giderleri 5,384,780,000. Cari giderler 89,320,000. Alt program toplamı 5,474,100,000.

Alt program 03 Şehir Plânlama Dairesi. Personel giderleri 996,770,000. Cari giderler 18,850,000. Alt program toplamı 1,015,620,000.

Alt program 04 Tapu ve Kadastro Dairesi. Personel giderleri 2,765,510,000. Cari giderler 53,500,000. Alt program toplamı 2,819,010,000. Program toplamı 14,327,819,000.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; İskân Bakanlığı Bütçesi üzerinde söz isteyen var mı efendim? Başka efendim söz isteyen?

Buyurun Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde zannedirim ki bu dönem için görüşmekte olduğumuz bütçelerden de önemli olaylar yaşamaya başladığı için, arkadaşların ilgileri de giderek Bütçe görüşmelerinin sonuna doğru azalmaktadır. Tabii Polly Peck...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Her sene öyledir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Her sene öyledir, yalnız bu sene Polly-Peck olayı çok değişik mecralara girerek, ülkemizde politik yaşamı, ekonomik yaşamı etkilemeye başlamıştır. Bu olayları yaşayan toplumumuzun, tabii bütçeye ilgisi de doğal olarak azalmış bulunuyor.

Bugün İskân Bakanlığı Bütçesini görüşeceğiz. Geçmeden önce çok kısa olarak günlük politik konuya da değinmek istiyorum. Dün tesadüf olarak ve bir kez daha olmak üzere Unipack Grevini bu kürsüden gündeme getirdim ilgili iki Bakanlık Bütçesi görüşülürken. O konuşmaları yaptığımız sırada meydana gelen gelişmeler ne kadar haklı olduğumuzu göstermiştir. Sayın Nadir'in Polly-Peck Yönetim Kurulu Başkanı olduğu dönemdeki işlemleri nedeniyle İngiltere'de getirilmiş olan ithamlarda görüleceği gibi Unipack tesis olarak birinci plândadır ve bu tesisin kazancının büyük bir kısmının...

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Yakaladın yine.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet yakaladım. Bu tesisin kazancının büyük bir kısmının ortada olmadığı söylenmektedir.

Söylenme değil, doğrudan doğruya ithamnameye girmektedir. Bu da bizim söylediklerimizin ve işçilerin ne denli haklı olduğunu açıkça ortaya çıkaran bir delildir. Ben ne demiştim? UNİPAC kârlı bir müessese. Para kazanıyor, çalışıyor, siparişleri var ama bu koşullarda bile işçinin haklarına yönelik saldırı başladı. İşçinin hakları kesilmeye çalışılıyor ve işveren ödeme güçlüğü içindeyiz diyor. İşte neden ortaya çıkmış bulunuyor. Ortada 8,000,000, 3,000,000, 2,000,000, 1,500,000 böyle değişik tarihlerde UNİPAC'tan çekilmiş, bunlar ortada yokmuş. İnşallah tabii bunlar mahkemede vuzuha kavuşacak. Eğer gerekirse ülkemizde de, bizimle ilişkili olan kısmı hakkında da Hükümetimiz girişim yapmalıdır. Uzun vadeli girişimi gündeme getirirken, ben kısa sürede işçilere yönelik gerekli tedbiri almaya çağırıyorum ilgili bakanları ve hükümeti.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine politik olarak Sayın Cumhurbaşkanımıza yönelttiğimiz bir eleştirinin de ne kadar haklı olduğu giderek daha belirgin bir biçimde ortaya çıkıyor. Sayın Cumhurbaşkanı bir kişi değil, bir milletvekili de değildir. Bir gazeteci de değildir. Bir şirket mensubu da değildir. Herkes, hatta milletvekili, hatta Hükümetin sayın bakanlarından birisi veya ikisi Polly Peck olayını yorumlayabilir. Asil Nadir lehinde de demeçler de verebilir. Gayet doğaldır. Biz de üzülüyoruz. Ben, dün de gündeme konuyu getirirken söyledim. Bir hemşehrimizin uzun süre, gerçekten bugün yaşamımızda etkinliğini sürdürmüş bir kişinin, bu duruma düşmesinden pek tabii ki üzülüyoruz ve temenni ediyorum ben de kişi olarak, ortaya hiçbir şey olmasın, herşey temizlensin ve bu hemşehrimiz de kurtulsun, yeniden iş hayatına dönsün. Bunu temenni ediyorum. Ben söylüyorum. Değişik kesimler de lehte yazıp söyleyebilir. Bu da

doğaldır. Ancak, Cumhurbaşkanının verdiği demeçlere aynı gözle bakmak mümkün değildir. Cumhurbaşkanı, temsil etiği mevki itibarıyla değişik bir konumdadır. Cumhurbaşkanı tüm toplumu, muhalefetiyle, iktidarıyla, politikacısıyla, politikadan ayrı durmaya çalışan kişileriyle, tüm toplumu, genciyle, çocuğuyla, yaşlımızla herkesi temsil edecek bir mevkidedir. İşte, o mevkide olan bir kişinin halâ, ısrarla bazı ithamlara maruz kalmış bir şahsı korumaya çalışması, bu doğrultuda ısrarlı bir biçimde dünya kamuoyuna demeçler vermesi son derece yanlıştır. Yeni baştan, bugün tekrar bunu gündeme getirmek mecburiyetinde kalıyorum. Meclisten bu ikazı tekrar bu kürsüden yapmak zorunda kalıyorum. Sayın Cumhurbaşkanının mevkiinin bir ağırlığı vardır. Bu mevki tüm toplumun bir simgesidir. Dolayısıyla kendisinin, geniş bilgisi olmayan, kişileri alâkadar eden ve mahkemelere intikal etmiş olan konularda, böyle yan tutar demeçler vermemesi gerektiğini, bir kez daha burdan söylemek mecburiyetinde kalıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İskân Bakanlığının uygulamalarına geçtiğimiz takdirde, yazık ki bu konu hakkında böyle göğsümüzü gere gere bu ülkede şunu, şunu, şunu başardık diyebilecek durumda değiliz. Pek tabii ki, olanlardan, bu konuya daha yeni girmiş olan Sayın Bakanı sorumlu tutmak istemiyorum. Onu izleyeceğiz, göreceğiz, yapmak istediklerine, olumlu olanlarına yardımcı olmaya çalışacağız ve inşallah kangrenleşmiş olan bu soruna neşter vurup elbirliğiyle çözümleneceğiz. Ama, Sayın Bakanın bu konuda çok yeni olması, devlet devamlılığını ortadan kaldırmaz. Bu nedenle biz on beş yıllık icraata kısa bir göz atmak zorundayız.

Ulusal Birlik Partisi en azından 76 yılından sonra bu konuyu süratle çözmek yerine partizanca kullanma amacına yönelmiştir. İstenseydi, istenseydi çok daha etkili yasalarla, çok daha radikal tedbirlerle eşdeğer, iskân, rehabilitasyon sorunu çözümlenebilirdi. Ve çözümlenmiş olması gerekirdi. Yani ülkemizin hem siyasal, hem de ekonomik yapısı için iskân, eşdeğer mal sorununun çoktan çözümlenmiş olması lâzımdı. Neden? Bu konudaki başarısızlık ülkemizdeki ekonomik düzenimizi yakından ilgilendirir ve etkilemiştir. Menfi yönde etkilemiştir. Yani siz mal sahipliğini kısa sürede çözmediğiniz için milletin bahçesine, tarlasına, su motoruna, evine ısrarla sahip çıkma hissini, duygusunu körelttiniz. Ortadan kaldırdınız ve bu nedenle de narenciye bahçeleri kurutuldu. Yeni, yeni ekim alanları açılacak yerde kurutuldu. Çoğu alanlar e nasıl olsa Demokles'in Kılıcı gibi başımızda bir bakanlık vardır, bakanlık yetkilileri vardır. Ulusal Birlik Partisinin ilçe başkanları vardır. İstedikleri anda, istedikleri zaman elimden bu malı, bu bahçeyi, bu tarlayı ve bu evi alacaklar diye halkımız o mala, o bahçeye, o tarlaya bakmamıştır. Yeterince en azından bakmamıştır. Yani narenciye bahçelerinin büyük bir kısmının kurumması, efendim su motorlarının tahrip olması, tribünlerin kuyulara düşmesi, kuyuların iptal edilmiş olması, evlerin çökecek duruma gelmiş olmasına rağmen onarılmaması, tamir edilmemesi hep eşdeğer sorununun, kesin tasarruf belgesi sorununun uzun yıllar çözümlenmeyişinin sonuçlarıdır. Ve bu da ekonomimizi korkunç boyutta etkilemiştir. Oysa etkili tedbirler alınmış olsaydı kısa sürede bu sorun çözümlenmiş olsaydı ve herkes malına mal diyebilecek bir konuma kısa sürede getirilmiş olsaydı, bu değerler ekonomimize zarar yerine fayda sağlayacak biçimde devreye girmiş olacaktı ve bugünkü sıkıntılı durumumuzda da bulunmayacaktık.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Buraya kadar herhalde Sayın Kotak'tan da bahsedersiniz?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Şimdiye kadar bu konuyla ilişkili olan tüm UBP'li yöneticilerle ilgilidir söylediklerim. Tabii ki beni şahıslar, kişiler, dönemin bakanları veya müdürleri, müsteşarları birey olarak ilgilendirmez. İlgilendirme suistimal, yolsuzluk, görevi kötüye kullanma noktasından başlar. Ha bunun dışında genelleme yapıyorum ve diyorum ki bu sorun çok köklü bir biçimde, en etkili biçimde çok kısa sürede çözümlenmedi. Neden çözümlenmedi? Tabii ki ekonomik yapısını, ekonomik etkilerini söyledim. Bir de siyasal etkisini söyleyeyim, ondan sonra neden çözümlenmediğine geçeyim. Acaba değer mi bu kadar kaybımıza gerekçe değer miydi? Siyasal olarak da biz çok büyük kayba uğradık. Yani sürekli dünyanın, kamuoyunun gözleri üzerimizde olmuştur. Kısa sürede iskân sorunu çözümlenmiş olsaydı, en azından o yönden gelen eleştiriler ortadan kalkmış olacaktı.

İkincisi; ekonomik yönden kalkınmış ve tapu kadastro işini halletmiş, eşdeğer sorunu çözümlenmiş bir Kıbrıs Türkü siyasal olarak, uluslararası platformlarda çok daha güçlü savunma olanaklarına sahip olacaklardı ve güçlü biçimde kendi kendimizi temsil edecektik. Ekonomik olarak bizi çökerten bu eşdeğer sorunundaki ihmaller nedeniyle, siyasal olarak da kayıplarımız olmuştur ve yazık ki halâ daha olmaktadır. Hem tartışmayı gündemde bıraktık, onbeş yıldır bu tartışmayı gündemde bıraktık, hem de kayıplarımız nedeniyle uluslararası platformlarda da etkili olamadık.

Şimdi, hal böyleyken, gerçek bu iken, neden on beş yıldır çözümlenmedi? Bir de ona bakalım. Bu kadar önemli bir sorun neden sürüncemede bırakıldı? Çünkü, güçlü bir konu, güçlü bir silâh. Yani Saddam'ın Batı dünyasına kullanmaya çalıştığı kimyasal bir silâh var. Etkili bir silâh, korku salıyor, korku üretiyor, baskı altında tutuyor herkesi ve güçlü oluyor. İşte UBP de bu eşdeğeri aynen kimyasal silâhın etkinliği gibi gördü. Elinde bir silâh. Kime karşı bir silâh? Muhalefete karşı bir silâh, halka karşı bir silâh, Güney göçmenine karşı, bu halkı bölüş-türürsek, parçalarsak, Güney göçmenine karşı güçlü bir silâh, Türkiye'den gelip tarım işgücü olarak yerleşmiş, mal verilecek sözü kendisine verilmiş, yurttaşımız olmuş, Kuzeyden gelen göçmenlere karşı etkin bir silâh, hiçbir şey almadan memlekete kaçak olarak gelip de KKTC uyruğuna geçebilme başarısını göstermiş, ama birşey almayı ümitle bekleyen yine diğer bir kesime karşı etkili bir silâh. Böyle bir kimyasal silâh boyutundaki bir eşdeğer sorununu, Ulusal Birlik Partisi ülke yararına, halk yararına çözmek yerine, elinde Demokles'in Kılıcı gibi tutmayı yeğlemiştir. Ne yaptınız? Her seçim dönemi bu konuyu kullandınız. Bir seçim dönemi işte kesin tasarruf işini ortaya çıkardınız. Tabii, ilk seçim döneminde malların dağıtım işi gündeme geldi. İkinci seçimde bu malları elinizden alınma işi gündeme geldi. Alırız ha ona göre. Demokles'in Kılıcı. Hükümet derhal en ufak bir bahaneyle malı elinden alabileceği için halkı tehdit altında tutunuz ve taraftar, bu konuda taraftar topladınız. Ondan sonra Kuzeyden gelen göçmenlere, KKTC uyruğuna geçmiş olanlara karşı, göndeririz ha, alınız malınızı elinizden, gemiyle yollarız, bir gecede Türkiye'ye postalarınız dediniz. Çok söylendi bu ve yapıldı da. Yani yapılan da var. Uygulaması da var. Yani, muhalefete kaydı, aman Allahım, muhalefete kayan, hele Kuzey göçmeninin ayağı kaydı bu memlekette, bitti, kendini Yeşilada Feribotunda buldu. Bazı zamanlar, öyle kitleler halinde, köylere bile gönderdiğiniz oldu Ulusal Birlik Partisi olarak. Elinizde

bir silâh. Elinizde silâh, Türkiye'den gelen göçmene karşı silâh, Güneyden gelen göçmene karşı silâh ve muhalefete karşı büyük bir güç. İşte, bu konuda, bu silâhı elinizde tutmak amacına yönelik halkın kaybına rağmen, ülkenin kaybına rağmen bu sorunu çözülemediniz. Yoksa niye çözülenmesin ben anlamıyorum. Yani, şimdi Sayın Bakan çıkıyor ve diyor ki ben diyor, kesin tasarruf işini işte önümüzdeki yıl içinde bitireceğim diyor. Anayasa da öyle yazmış. Bu yıla kadar, 1990 yılına kadar beş yıl içinde ...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 11 Mayıs'ta bitmesi lâzımdı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- 15 Mayıs, 11 Mayıs bitmiş olması gerekirdi. Demek ki marjları hesaplanmış, tapu olmasa da, yani dünyaca enternasyonal alanda tanınacak bir tapu olmasa da, aynen tapu geçerliliğinde kesin tasarruf belgesi bitirilebilirdi. Hayır. Elinden alma tehdidine karşı bir de yandaşlarınıza sürekli dağıtma olanağı istediniz. Elinizde evler duracak. Köylerde rezervler var. Halâ daha var. Halâ daha köylerde rezervleriniz vardır Ulusal Birlik Partisi olarak. Yani, halâ daha millet eşdeğer alamamıştır, halâ daha şehit çocuklarını meselâ rehabilite edemediniz, halâ daha mücahit puanları konusunda bir tedbir getiremiyorsunuz ama, ola ki bir erken seçim olur, ya da bir ara seçim olur diye halâ elinizde gelecek seçimi bile düşünerek rezervler tutuyorsunuz. Rezervleriniz vardır. Muhtelif köyler vardır. Esentepe vardır, Karpaz'da köyler vardır. Lapta'da vardır. Böyle fırsat tanımışsınız, rahatlıkla alıp, eşdeğere kaynak yapabileceğiniz büyük grupları bile rezerv olarak tutuyorsunuz.

Neden? İşte partizanlık amacına yönelik. En büyük partizanlığın yapıldığı konu ne yazık ki bu iskân konusu olmuştur on beş yılda. Çünkü ortada bir mal vermek, bir avantaj tanımak, bir haksız kazanç elde etme yolu açma konusuydu. Onun için en büyük partizanlık olduğu bir konu oldu. Şimdi tabii iş bu kadar tavsayınca ve etkin bir biçimde isteyerek, kesinlikle bunun altını ısrarla çiziyorum, Ulusal Birlik Partisi tarafından isteyerek çözümlenince de bu olay, bu ülkede rüşvetin, yolsuzluğun, ayyuka çıktığı, at oynattığı bir konu haline geldi. Şimdi kimse çıkıp yok, hayır, böyle birşey yok demesin. Var. Öyle bir var ki geçmiş iskân Bakanı ile Başbakan arasında mektuplar teati edilmesine kadar iş büyümüş ve bu mektup teatisi de kendi Bakanı ile Başbakan arasında teati edilen mektuplar basına yansımıştır. Sonra da tabii bize de geldi, Meclise de geldi, hatta Meclisten de bu mektuplar okundu, temas edildi. Sayın Adaoğlu, gerçekten kendisini tenzih ederim, adı Bakanlığı döneminde hiçbir yolsuzluğa karışmamıştır ve üstüne de gitmeye çalışmıştır. En azından çalışacağı elemanları seçme yönünde adımlar atmaya gayret etmiştir ama sorunları da çözmemiştir. Sayın Başbakana mektup yazıyor ve diyor ki vekâlet yolu ile, Türkçesini söylüyorum ben, yani mektubun tercümesini söylüyorum. Vekâlet yolu ile vole vuranlar için çözüp de orada pay kapanlar vardı. Bu işi mahkemede durdu, bunun üstüne gidelim. Bunun üstüne gidilmedi ve Meclise def'atle getirilmiş olmasına rağmen bu konu, halâ çözümlenemedi. Kimdi bu? Basına da yansdır. Halkımız da herkes biliyor. Etkili ve yetkili kişiler sorun çözmüştür, sonra o sorununu çözdüğü kişilerden pay almıştır. Ticari amaçla, kazanç maksadı ile yetkisini, forsunu kullanmışlar vardır. Konu budur. Yoksa kimse tabii ki Sayın Adaoğlu da, uzakta olan, Londra'da olan, ya da Avustralya'da olan ya da eli ayağı tutmayan, gözü görmeyen insanlardan alınan vekâletnameleri kastetmiyor yani eş, akraba, dost yani normal yasal yollardan ve haklı biçimde yapılan aracılıkları kastetmiyor burada kimse. Sayın Adaoğlu'nun mektubu da bunu kastetmiyor. Asıl ticari

maksatla yetkisini, gücünü hükümetteki avantajını kullananlar kastediliyordu. Bunlar meydana çıkmalıdır, çıkmadı. Olmuştur. Bazı bürokratların da isimleri def'atle geçmişte bu Meclisten sayılmıştır. Hatta bazı yargıçların isimleri geçmiştir. İskân yolsuzluğunda, rüşvet teklif eden bazı grupların adları, isimleri geçmiştir. Yani kısaca bu konu ne yazık ki on beş yıl toplumumuzu kemiren bir yara olarak devam edip gelmiştir. Kangrenleşen bir yara olarak yani o denli kangrenleşmiştir ki Yüksek Mahkeme Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, kendi altındaki yargıçlar tarafından mahkûm edilmiştir. Mahkemeye intikal ettiriliyor, yani kendi altındaki Yüksek Mahkeme Yargıcı, yani kendi başkanını mahkûm ediyor. Başka bir mahkeme yargıcı, yine beraber çalıştığı Yüksek Mahkeme yargıçlarını, doğrudan doğruya itham ederek, mahkûm ediyor. Ellerinden mallarını alıyor filân. O yargıçlar bazı başka konutları dava ediyor. Yani böyle olaylar da oldu. Bu hale bile geldik. Sadece vatandaşlar arasında değil, sadece İskân Bakanlığı çerçevesinde değil, Yargı bile bu İskân içinde, bu tür olaylarla, bu tür davalarla iştigal etti, oyalandı durdu ve halkımızda bir umutsuzluk meydana geldi. Tabii kuralsızlık da yine on beş yılda bu konuda etkin bir husus oldu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sizin görüşünüz, sizin görüşünüz bu. Şimdi size ben zorla alındığını kanıtlayacağım. Nasıl kanıtlayacağım, niye zorla alındı? Yani siz elinizde puanınız olsa Sayın Hacıahmetoğlu gerçekten 30 yıllık, 30 kusur milletvekili, bu konuları çok iyi bilen, maldan, mülkten anlayan bir kişi olarak, siz, diğer 118'li olacak olan bir puanınızı 25 liradan, 20 liradan satar mıydınız? Satmanız için sizi o olaya zorlayan birşeyin olması lazım. Çünkü o puan mal demektir. Sizin Güneyde bir malınız vardır ve kalktınız geldiniz, hesap kitap yapıldı, dendi ki senin Güneydeki malın 300,000 puandır. Ne demektir 300,000 puan. Mal demektir. Güneyde bıraktığı o köyden kopan parçası demektir. Köylü için mal bir parçasıdır. Evi, tarlası, bahçesi bir parçasıdır. O malın bedeli 300,000. O 300,000'in değeri devletin resmi açıklamasına göre, sizin açıklamanıza göre 120 lira puanı. Oysa açıkgozler, becerikliler, banka kredilerini kullananlar, ticaretten para kazananlar geliyor diyor ki, ver, 20 lira vereceğim sana. 120 yerine 20 lira vereceğim puanını bana ver. E, vermek için enai olmak lazım. Ya enayi olacaksın; ya da çok zorda kalacaaksın Sayın Hacıahmetoğlu. İşte zorlama budur. Zorda kalmazsan, 120 lira değerindeki puanını, niye aracı ile 20 liraya satasın. Adam umudunu kesmiş, ölecek, gidecek. Veremiyorsunuz. Hakkını vermemişsiniz. Puanını vermişsiniz, kağıda yazmışsınız. Hakkını vermemişsiniz. Tahsis yapmamışsınız adama, mal almamış. Mal almamışsa ne yapsın? Ölmeden evvel puanını mecburen bir zorunluluk dahilinde, çerçevesinde götürüp aracıya satmıştır.

Yoksa malı olsaydı 300 bin puan değerindeki malı olan bir insan niye onu 50 bin puana versin daha önceden veya 50 bin puanın karşılığı parayı başkalarına devretmiş olsun? İşte bundan dolayı. Sorununu çözemeyen insanlarımız, sorununu halledemeyen köylülerimiz, yaşlılarımız bu puanlarını satma yoluna gittiler ve aracılar, ticaretten para kazanmış olanlar da ne yazık ki haksız bir kazanç elde ettiler. Çok haksız. Yani elden ele dolaştı. Çatalköyün ta başından aşağıya kadar arazileri 15-20 bin puana verildiği, listeler halinde, dökümler halinde çıktı ortaya. Yazıldı, çizildi, söylendi. Ha, o büyükler puan topladıkları zaman, halkın elinden puanları aldıkları zaman nasıl oluyor da gidip hemen sorunlarını çözebiliyordu? Nasıl oluyordu da gidiyordu da derhal o satın aldıkları puanı mala tahvil edebiliyordu da, benim yurttaşım, gerçekten muhtaç insanım, gerçekten haklı insanım, gerçekten evini, barkını, hayvanını, motorunu, traktörünü bırakıp buraya gelen insanım alamıyordu? Neden? Çünkü vermiyordunuz. Asıl haklıya vermediğiniz için, haksız, haksız biçimde zorla elinde puanı toplayıp, gelip sizden o insanımın hakkı olan malları alıyordu. Hem de bir günde. Hem de bir günde milyonlarca liralık satın aldığı puanın karşılığını tapuya çevirenler vardır. Nasıl oluyordu bu? Burada zorlama yok demek mümkün değil. İşte benim anlatmak istediğim budur. Var mı bu? Var. Oysa bu iş açıktır. Kural koyarsınız, kurala göre herkes gelir, puanını gösterir, malını gösterir alır.

Mal tespit konusunda da bir sürü yanlışlıkların, bir sürü haksızlıkların olduğunu şimdi burada söylemeye kalksak, bu bütçeyi bitiremeyiz. Açıktır. Güneyde malların objektif biçimde, tarafsız komisyonlar tarafından değerlendirildiğini söylemek mümkün müdür? En azından kendinin bu konuda sıkıntısı olan kişileri o komisyonlara koymamak

gerekirdi. Yani bırakın artık mal, mülk işini çözmüş, tarafsız kişilerin yani kendi lehine uygulamaları kullanmayacak kişiler o komisyona gelsin diye bir yöntem uygulamaz mıydı? Bal gibi de uygulanırdı. Biz işte Güneyde otel bıraktığı iddiasında bulunanları komisyon başkanları yaptık. Halkın sorunlarını çözeceğine önce kendi sorunlarını çözdü, maşallah oteli de altın değerinde yazıldı, herkesin evleri toprak edilirken, kendi otelleri, kendi bıraktıkları üç-beş parça tarla altın değerinde yazıldı, kendi sorunlarını çözdüler ve sonra da çoğu eyvallah dedi devlete. Kendi sorunlarını çözmek maksadına yönelik komisyonları kullandılar. Bunlar da oldu bu memlekette. Oysa o komisyonlar çok daha objektif kurmak, gerçekten köyün muhtarının yanında, köyün tarafsız ileri gelen kişilerinin de içinde olacağı komisyonlar halinde, bu saptama komisyonlarını oluşturmak gerekirdi. O zaman daha hiç olmazsa, gerçeğe yakın bir değerlendirme olurdu. Herkes şey gibi inanılması güç masalımsı olaylar gibi anlatıyor. Yani yan yana olan evlerin puan farklarını, yan yana bulunan sulu arazilerin ortaya çıkan puan farklarını. Böyle bir destan gibi anlatıyorlar ve gülüyorlar. insanlar. Bunlar olmadı mı? Ha, Güneydeki mallar için oldu, Kuzeydekiler için olmadı mı? Allah, Kuzeyde de maşallah bazı torpillilerin, bazı partizanların alacağı mallar birdenbire değersiz birer toprak parçası, taş yığını kabul edilmedi mi?

Bunlar olmadı mı bu memlekette? Ama normal vatandaşın alacaklarını da altın değerinde Güneydekiler toprak, yukarıdakiler altın. Bazı büyüklerimiz de bazı torpillilerimizin de, bazı partizanlarımızın da bakıyoruz Güneydekiler altın Kuzey'de aldıkları da hepsi taş, toprak, tezek yığını, efendim ya da azgan yahu. Hep yılanlar yiyecek bizi. Ne olacak yahu bunun içinde, yaz yahu işte 15,000 puan gitsin. Olmadı mı? Oldu. Ha... şimdi bütün bunları sayıp da bir birimizi üzmemelim. Bir noktada nasıl çözeceğiz, nasıl bitirmemiz gerekir bunun çıkış yolunu arayalım.

Sayın Bakan şimdi yeni birtakım girişimler yapmaya başladı. Bir yasa tasarısı Meclise sunuldu. Bu konuşulacak, tartışacağız bunu. Bütçe bittikten sonra gündeme gelecek. Yeni yılın elbet konusu olacak. Acaba sorunları çözebilecek mi? Sorunları çözebilmek için geçmiş yaraları bir defa sarmak şarttır. Geçmiş yaraları saracaksınız. Bir defa kesinlikle Güney göçmeninin sorunlarının öncelikli olması ve bitmesi kaçınılmazdır bir. İkincisi haksız mal tutanların ortaya çıkarmalı, ellerinden bu haksız mallarının devlet tarafından alınması kaçınılmazdır. Bu da şarttır. Başka türlü olamaz. Yani hep söyleriz, söyleriz ama çözüm göremiyoruz. Yani adam kalkmış gitmiş köye şunu, şu binayı, şu binayı, şunun altındaki şu araziye burdaki de bu araziye işgal etmiş. Niçin yahu? Kızım var 15 sene sonra e evlendireceğim, bu ev onun olacak. İşte oğlum var 7 sene sonra o evlenecek o evi de ona vereceğim. E, ona, biraz da şu araziye ona vereceğim. Bu şekilde köyleri, köy arazilerini parsellemiş işgal altında tutan partizanlar vardır. Ulusal Birlik Partili olduklarını her fırsatta söyleyenler vardır. Size de makul değil o insanlar onu da söyleyim. Ulusal Birlik Partisine de makbul değil, Size de bir faydası yok. Hep çıkar için Ulusal Birlik Partili olduğunu, ikide birde böyle tekrar eden kişiler.

Haksız mal tutan insanlar. Bir defa bu haksız işgallere kesinlikle son vermek mecburiyetindesiniz. Yasa var, kural varsa eğer bunun üstüne gidiyor musunuz? Bu bir. Birinci bu tip. İkincisi haksız olarak tahsis biçiminde olanlar var, yine torpilli olup da. İstedığınız anda isimlerine kadar, köylerinin yerine kadar söyleriz. Yani herkes bilir. Aydıncıköy'dekini de bilir, Gaziköy'dekini de bilir, ötekini de, köydekini de bilir. Yani biz biliriz, biz duyarız da bu kürsüden bunun spekülasyonunu yapmak istemiyorum. İnanıyorum ki Sayın Bakan da bu konunun üzerine ciddi olarak eğilecektir ve çözmeye doğru adım atacaktır. Yani biz biliyoruz da siz mi bilmiyorsunuz, yetkili kişiler mi bilmiyor? Haksız mal tutanlar, tahsis biçiminde de haksız mal tutanlar gerçekten haklıdan fazla tutanların elinden bunların alınması lazım, kaçınılmaz. Bu bir. Yine bunlar çözümlenmeden atacağınız adımlar yine boşa gidecektir. Bir diğer önemli konu çözülmesi kaçınılmaz olan konu. Subjektif değerlendirmeyi ortadan kaldırmak mecburiyetindesiniz. Yeni, yeni değerlendirmelere yönelip de halkın elinden birikmiş olan puanları yok edebilmek amacı ile Kuzey'deki malların fiyatlarını, yani puan değerlerini ila nihaye çoğaltma hakkına sahip değilsiniz. Haksızlık olmuşsa, dolandırıcılık biçiminde alınmışsa, rüşvetle, suistimalle alınmışsa üzerine gidin. Ama siz bir puan tespit edip de belli bir puanda bir malı vermişseniz onun yanındaki mal o verdiğiniz mala göre 3 misli 4, 5 misli değerde koymazsanız böyle bir hakkınız yok. En büyük haksızlığı yapmış olursunuz. Yani sorununu geçmişte aracı ile tefeci ile veya partizanlıkla çözmüş olana büyük bir avantaj sağlamış oluyorsunuz. Sorun böyle çözümlenmez. Yani puanları yok edebilmek için, bitirebilmek için, halkın elindeki puanları tüketebilmek için böyle bir yola gittiğinizde ki gittiniz. Yani geçtiğimiz dönemde bu getirildi, bunlar değiştirildi. Rakamlar yükseldi. Bu son derece adaletsiz bir uygulamadır. Sorununu çözmemiş olan, ya çözmekte gecikmiş olanı bir defa daha cezalandırıyorsunuz.

Hem sorunu çözememiş zaten on beş sene, on sene, sekiz senede, hem de bir de subjektif bir biçimde puan değerleri ile oynayarak, tekrar onu taciz ediyorsunuz, rahatsız ediyorsunuz. Bu uygulamadan da vazgeçmek gerekir. Puanı çıkmamış olanlara ne diyeceksiniz? Yani onda ben geçen gün yaşlı bir yakın tanıdığım aldık, adamcağız uğraşamaz, gözleri de görmüyor. Yani ayakları da tutmuyor, uğraşmadığı için arkası da yok, puanlarını halâ çıkaramamış. O adam şimdi birşey alacak, alacak ama puanlar yükselmiş. Yani on sene önce alabilmiş olsaydı, beş sene önce alabilmiş olsaydı, hatta üç sene önce alabilmiş olsaydı, daha iyi bir yer alacaktı, daha büyük bir arazi alacaktı. Şimdi onun suçu olmayan bir sonucun cezasını çekiyor. Puanlar yükseldi, hiçbir şey alamıyor, ya da alırsa bile son derece daha küçük, ötekilerle kıyas dahi kaldırmayacak oranda kıymetsiz bir mal alacak. Bu haksızlığı nasıl bitireceksiniz? Ben inceledim, baktım. Yeni değişiklikte bu yok. Ne yapmak lâzım? Önce bunları düzeltmek lâzım benim kanatime göre. Subjektif değerlendirmeden bu işi kurtarmak lâzım. Haksızlıkları gidermek lâzım. Fazla mal tutanların elinden malları almak lâzım. Ondan sonra eğer yasada değişiklik gerekirse, oturup radikal bir değişiklik yapmak lâzım ve kısa sürede, önümüzdeki sene çıkmadan önce bu sorunu çözmek lâzım. Şimdi tabii seçimler maksadı ile 1985 yılında geçirdiğiniz, seçim öncesi geçirilen şehit ve hadise kurbanı arsaları var. O sorunu bile çözemediniz daha. Beş sene geçti, 1990 yılını bitiriyoruz. 1990 yılını bitiriyoruz. Yani nasıl? Partizan amaçlarla bu işleri kullanıyorsunuz. İşte en güzel örnek bu. En güzeli ve Sayın Başbakan çıktı bana yanıt verirken efendim erkek, şehitlerin erkek çocuklarına da şehit parası verilsin kızlar gibi dediğim için, aman, sakın ha. Bu işi siyasal amaçlarla kullanmayalım dedi. Halbuki ben partide değilim en azından. Böyle bir maksadım da yoktur. Bir haksızlığı, bir dengesizliği ortadan kaldırmak için bunu önerdim hem komite safhasında, hem burada. Yani kızla erkek arasında bu farkı koymamanız lâzım. Kızların cehize ihtiyacı varsa evlenirken, haydi haydi oğlanın da var. Hayır. Reddettiniz, kabul etmediniz ve

ve bunu partizan amaç olarak kullanmayalım. Halbuki siz o şehitlerin hisleri ve duyguları ile oynayarak tam seçim arifesinde yasa geçirdiniz. Biz de verdik oy. Tabii ki vereceğiz, doğaldır. Ama hiç olmazsa seçimden önce geçirmemiş olsaydınız, şöyle üç-beş ay önce daha rahat geçirmiş olsaydınız, burada tartışaydık konuyu. O çocuklar arsaları alıp da ne yapacaklar? Ev yapabilirler mi, yapamazlar mı? Kredi verecek misiniz, yoksa arsalara sosyal konut yapıp teslim mi edeceksiniz? Yoksa uzun vadeli bir kredi mi vereceksiniz diye bütün bunları da tartışsak çok daha iyi olacaktı ama hayır. Aman seçim geçmesin diye Yasa hemen geçti ve üstünden de beş sene geçti. Yazık. İşte siyasal amaçla kullanan kim? Ben mi? Beş sene geçti arkadaşlar beş sene. Halâ arsaları veremediniz. Efendim para yetersizliğinden şeyler yapılamamış bakın.

ISKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Şimdi, 4'üncüyü veriyoruz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İnşallah tabii Sayın Bakan. Eğer bitirirseniz, o sorun bitsin lütfen. Kanayan yara olarak da kalmasın. Şehit çocukları. Bakın ne yazmış burada, ben söylemiyorum, "Şehit çocuklarına 21/85 sayılı Yasada yer aldığı şekli ile arsaların verilmesi alt. yapı çalışmalarındaki teknik nedenler (boru, trafo, kaldırım vesaire) -mazarete bakın- ile finansman sorunları nedeni ile bugüne kadar istenilen süratte gerçekleşmemiştir." Şehit çocukları içindir arkadaşlar. Yani bu arsaların 1985'ten bugüne beş senedir ve mazaret de boru, trafo yok. Vah vah! Vah vah devlet boru, trafo bulamadığı için, alt yapısını yapamadığı için şehit çocuğunun duygusu ile oynuyorsunuz. Demoklesin Kılıcı gibi onların başında da bu seçimi de geçirecek şekilde bu tarla işini, arsa işini tuttunuz. İşte seçim maksatları ile kullanan, yani şehitleri bile politiya alet eden kimdir? Ben miyim?

Tuttunuz, verseydiniz çünkü seçimden öncesi artık bu silah elinizden kalkacaktı, gidecekti. Niye bitirmediniz? Trafo yokmuş. Okuduk. İnşallah, tebrik ederim Sayın Bakanı, kısa sürede bitirsin ve bu konuyu hiç biz de gündeme getirmeyelim. Hiç gündeme getirmeyelim. Gerçekten getirmeyelim. Biz bundan bir maksat bir sonuç bekleyerek konuşmuyoruz. Ama eğer bu sorunu 5 senede - çözememişseniz ve bahane olarak da benim karşıma 1991 programında bu mazareti getirmişseniz, bunu konuşurum ve sizi de eleştiririm. Neleri çözmedi bu devlet, neleri, kimlere ne vermediniz? Haddi hesabı yok. Kimlere ne vermediniz şurada ve şurada 3-5 yüz şehit çocuğunun arsalarının alt yapı yapamadık finansman sıkıntısı çektik diye mazaretle bitiremediniz, yazık. Yani bunu da helletmek gerekir. Aynı şekilde mücahitlik puanları. Ne zaman geçti Mücahit Puanları Yasası? Aynı şekilde geçti. Ta geçtiğimiz seçimlerde geçti. Yine işte size puan vereceğiz canım. İşte şu kadar mücahitliğe, işte bu kadar teşkilatçılara vereceğiz. Milleti bir birine düşürdünüz. Yok Erenköy mücahitleri mi fazla alsın, Teşkilatçılar mı fazla yoksa, TBK'lılar mı fazla alsın diye milleti bir birine düşürdünüz. Senelerce de bunun tartışması. Sanki sürdü, Sanki Erenköy'e çıkan insanlar puan bekliyordu, ya da mal bekliyordu. Hiç öyle birşey yoktur. Hep başımızdan geçmiş olaylardır. Ne Teşkilatçılık zamanında insanlarımız böyle bir beklenti içindeydi, ne Erenköy'e çıkanlar böyle bir beklenti içindeydi. Ama seçim maksatları ile işte size puan veriyoruz diye bu konuyu da politikanıza alet ettiniz, yasageçirttiniz. Ne zaman çözümlendi? Bir defa çözümlenmedi bir. İkincisi ne zaman geçti? Seçimde geçti. Şimdi ne zaman o kağıtcıkları beyaz, beyaz kağıtcıkları Adaoğlu söyledi burda seçimden hemen önce, daha Meclis kapanmadan önce imzalıyordu. Ha bire imzalıyordu, deste geliyordu buraya, böyle. Bu kadar bir deste geliyordu. O oturuyordu orda hem dinliyordu Meclisi, hem de habire boş kağıda imzalıyordu. O boş kağıda imzalar gidiyordu şeye orda da "mass-production", seri imalat belge doldurulup dağıtılıyor. Gazetelerde de ilanlar. Ne zaman seçimden hemen önce. E, peki 5 sene önce ne uğraştınız da geçirdiniz, madem olmayacaktı? Şimdi seçimden önce verilen

belgeler ne oldu? Onu soruyorum, ne oldu? 4 liraya satın alıyorlar Sayın Hacıahmetoğlu. Piyasada var açığızler, kurnazlar eh 4 liraya verirsen alırım diyor.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Mücahitlik puanı?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet mücahitlik puanı. 4 liraya, ama 4 liraya. Veya 5, 6 veren var bazı pazarlık yaparsan 5, 6'ya. E, para mı bu? İnsanların 3, 5 tane kurnazın, 3, 5 tane tüccarın önünde.

İSKAN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden)- Geçerli değil boşuna alıyorlar onları.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Alıyorlar ama. Alıyorlar. Yani insanlar diyorum aynen çıkmaz içinde olduğu için lütfen birşey söyleyin Sayın Bakan çıktığınız zaman, bu mücahitlik puanları için de aydınlatın insanları. Çünkü aynen, sorununu çözemeyip de puanını yok pahasına satmış olan insanlar nasıl varsa ,şu anda bu mücahit puanlarının da hiçbir işe yaramayacağı düşüncesi içerisinde olanlar 3, 5 liraya satıyorlar. Alan kullanır mı? O gene becerir bir yolunu bulurlar ileride. Onu söyleyin. O gene becerir. O nasıl geçmişte becerdiyse, nasıl kullandıysa gene becerirler. Ama olan da yine yurttaş olur. Ne yapacaksınız verdiniz şimdi. Hiç olmazsa verildi binbir tartışma geçti, binbir kavga, döğüş oldu ama bu puanlar insanlarımıza verildi. Şimdi ne yapılacak? Şimdi bir değeri varsa bu puanın lütfen açıklayın. Bu puanın değeri deyin ki şudur, açıklayın. Eğer gerçekten oysa, o değerden bu elindeki mücahit puanı belgesini nasıl kullanılacağı da insanlara açıklayın. Camlatıp duvarlara mı assınlar işyerlerinde yoksa odalara mı assınlar, yoksa bir kıymetli evrak gibi bir yere saklasınlar mı uzun dönemli olarak, yoksa kısa süreli mesela bir puan bankası kurup da işte mal mübadelesi mi yapılacak, elinde olanlar mal tutanlar bunu nasıl kullanacak? Olmadı ne yapacak? Bütün bunları lütfen tefrruatlı açıklayın.

HASAN YUMUK (Yerinden) (Devamla)- Eşdeğer puanına eşit olacak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Eşdeğer puanına eşit, ama bunu kullanmadıktan sonra. Yani kullanma yöntemlerini de açıklamanız lazım, birlikte, nasıl kullanacaklarını, neler düşündüğünüzü açıklamanız lazım ki halk bilsin ve

Yani bu Yasada da buna bir çözüm gelmiyor tabii. Yani böyle bir sonuca götürücü, mücahit puanlarını sonuca götürücü birşey yoktur. Bu nedenle diyorum ben bu sonunda askıda kalacaktır. Yani şehit çocuklarına arsa konusu gibi sürün-cemede kalacak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; y ni yasa ile sorunların hangi ölçüde çözebileceksiniz bunu yeni yılda göreceğiz. Toprak komisyonlarının durumları ne olacak? Yani çoğaltacak mısınız, süratlendirecek misiniz? Kalan 4000-5000 dosyanın puan değerinin verilmesi ne kadar sürecek? Ne kadar dfaha uzayacak? Hep bunlar tabii ki merak konusudur. 14'üncü paket ne zaman açıklanacak ve bu paket nedir? Atom bombası gibi takdim edilen yani patladığı zaman...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Yakacak.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tahribat mı yapacak, yoksa sorunu mu çözecek, biz de bilelim. Çünkü artık bir böyle efsaneleşen, bir göz korkutan birşey haline geldi. 14'üncü paket çıkacak. Ne zaman? bekleyin 14'üncü, bekleyin 14'üncü. Nedir bu 14'üncü paket? Yani efendim...

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - 14'üncü paket...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Onu söyledim. O şeye benziyor sizin elinizdeki eşdeğer silahına. İşte onu kaybetmemek için de sorunu çözmüyorsunuz. Şimdi acaba 14'üncü paket bu sorunları halledecek mi, yoksa yeni yeni felaketlere mi neden olacak? Nasıl olacak bu 14'üncü paket? 13'e kadar geldik. O 13'e kadar geldik ve belli. Yani önceden zaten o paketlere giren mallar belli idi, alanlar da belli idi. Şimdi bu 14'üncü pakete nasıl kaynak koyacaksınız? Bütün kalan mevcut kaynakları saptanıyor mu? Öncelikle böyle bir tespit yapıyorsunuz ve hepsi bu büyük pakette, bu fevkalade sorunları çözecek pakette mi olacak? Yoksa yine 13'üncü paketin benzeri, 12'nci paketin benzeri bir paket mi olacak? Çünkü ortada büyük haksızlıklar var, büyük yetersizlikler var. Mal yok deniyor, mal kalmadı

deniyor, oysa bir köye gidiyoruz, bakıyoruz ki nedir bu evler falan, onu işte Mehmet dayı tutar kızı için; ötekini de Ahmet Dayı oğlu için tutar. Ötekini? İşte onu da Mehmet dayı oğlu için ayırdı falan. Araziler? Bu araziler de o gördüğün tarafı biz işgal ettik. Nasıl da işgal ediliyorsa? Yani koskoca arazi mesela on dönümlük bir arazi işgal etmiş lafı ile işgal ediliyor mesela. Paketlere de girmiyor. Şimdi bunlar hepsi saptanıyor mu?, tespit yapılıyor mu? Haksız tahsisler, işgaller bunlar hepsi paketlere girecek mi? Bütün puanlar ortaya çıkacak mı? Yani paket açılmazdan önce herkesin eşit koşullarda istifade edeceği bir yöntem izlenecek mi? Yoksa yine önceden bu pakete girenler de daha önceden tespit edilmiş şahıslara mı verilecek? Bu soruları gerçekten ben de merak ediyorum, halk da merak ediyor. Şu meşhur 14'üncü paketi de bize Sayın bakan anlatırsa memnun oluruz. Yani...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - 13'e kadar olanları da anlatsınlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - 13'e kadar olanı zaten söyledi, onları anlattı.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - İsimleri de bilelim, kime verildi bu mallar?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Devlet malı deniz, devlet malı deniz şeklinde gitti şimdiye kadar.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Kim aldı bunları? Binlerce insan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Binlerce olduğu için ben şimdi isim istemedim. Binlerce isim. Ben özel olarak o binlerce içinden bildiklerimizi söylemeye çalıştım, ima etmeye çalıştım. Hiç olmazsa o gerçekten herkesin gözüne batan büyüklerin üzerine gidilirse bu sorun daha rahatlıkla çözümlenebilir.

Şimdi benim anlatmak istediğim şu. 14'üncü paket bu Yasa değişikliğinden sonra mı ortaya çıkacak? Bir.

İkincisi; bu paket artık son pakettir deniyor. Peki, onlar, kalanlar fişenklerini nereye atacaklar? Yani bitmezse, ki bitmeyecektir, doğal olarak ondan sonra kalan insanlar hangi yöntemle haklarını alacaklar? Bir de bunu bilelim. Yani başka paket çıkmayacaksa ondan sonra, paketten sonra neler olacak? Bu teferruatı da bilelim. Bu kalan 5000 değerlendirme ne zaman bitiyor? Bunu da bilelim. Bu kaynağa kaç bin puanlık, milyon puanlık veya milyar puanlık mal bulabilirsiniz hazır girebilecek olan? Bunu da açıklarsanız memnun olurum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İskân üzerinde daha çok durmayacağım. Çünkü konu ortadadır. Her şey açıktır. Bizim söylememizin dışında, Sayın Bakanın zannederim, geniş açıklamaları olması lâzım gelecek. Eğer gerekirse, tekrar görüşlerimizi söyleriz.

Kısaca bir de Şehir Plânlamaları konusunda konuşmak istiyorum. Şehir Plânlama Dairesi bu Bakanlığa bağlıdır. İşte İskânla ilişkili olarak alınmış ve tabii teknik bir bakanlık, İskân Bakanlığı altında eskiden beri tutulmuş. Tabii titiz çalışmalarını teknokrat arkadaşlar bu Dairedeki, titiz çalışmaları da biliyoruz. Yakinen takip ediyoruz. Yalnız bu Dairenin bizatihi ve dolayısıyla da Bakanlığın bu konuda çalışmalarının da son derece yetersiz olduğunu da söylemek lâzım. Yani titizlik bazı imar kurallarının kat sayısının ya da ebatları ölçülmesi, kontrolü projelerin taşıdığı yönünde yürüyebilir. Yalnız biz şehirlerimizi kaybettik. Elden gitti. Yani süratle tedbir almazsak, şehirler yaşanır olmaktan çıkacak. Hele işte Lefkoşa'nın hali. Vuran buldozeri, evleri yıkıyor, apartmanları istediği biçimde, istediği renkte, kalitesiz bir biçimde yapıyor. Oysa arsalar var şehir içinde boş duruyor. Çöplük haline gelmiş. Kışın otlar bitiyor, yazın o otlar kuruyor, sinek yuvası oluyor. Yine pislik yuvası, ne olacağı belli değil. Ama kentler, şehirler gayet sağlıksız biçimde, kanserli bünyeler gibi sağa sola memeler çıkarıyor. İşte bir grup Gönyeli ovasını doldurdu. Şimdi Mağusa tarafına doğru geliyor. Sanayi bölgesi zaten baskı altına alınmış bulunuyor. İşte sadece Lefkoşa'nın hali, pürmühali bu şekilde. E, Güzelyurt da var aynı sorun. Girne felaket, yani Girne tam bir Girne'yi beton yığını haline getirdik. Girne gecekondularla dükkânlarla doldu. Barakalarla, türü dükkânlarla, lamanirayı çakan, üstüne lamanirayı çakan dükkân

yaptı ve hava paralarıyla da insanlara sattı. Olacak iş değil. Yani elden çıkıyor. İşte Şehircilik bu bakımdan devreye girecek mi? Süratle girecek mi? Kadroları genişletilerek, imar planlarıyla ve bu imar planlarının yasalaşması sonucunda uygulaması devreye girecek mi? Girmeyecek mi? Eğer bunu yapabilirsek ancak sonuç alıcı bir yönde Bakanlıkta çalışma yapılabilir. İmar planları hâlâ yok. Olanlar da yasalaşmamış Lefkoşa için. Oysa gelişmiş ülkelerde zorlamalar vardır, tahditler vardır, kurallar vardır. Yani devlet üç buçuk arsa spekülatörüne apartman yap satıcıyı teslim etmez uygar ülkelerde. İşte müdahaleci devlet anlamında değil bu. Liberal devlet anlayışının da kentler açısından yorumu, tarifi budur. Devlet müdahale etmez diye bir şey yoktur. Arsalar burda duracak böyle atıl vaziyette, ekonomik değeri olmadan. Ama biz alt yapı da yapamadan, habire sağlıksız biçimde, alt yapısız bir biçimde sağa sola büyüyeceğiz. Böyle bir gelişmeden söz etmek için olayı bilmemek lâzım. Ya da kasıtlı olmak lâzım. Bu nedenle süratle bu konuda da şehirleşme konusunda da tedbir almak gerekir. Yeşil yok oluyor. Yeşili muhafaza etmek gerekir. Değişik bölgelerdeki kat sayılarının tahdit edilmesi gerekir. Turistik yörelerdeki yapılaşmanın, binaların penceresine, rengine kadar tahdit edilmesi gerekir. Bırakın kat sayısını, bırakın genişliğini, bırakın yeşilliğini, bırakın ağaç kesmeyi, penceresinin, pancurunun rengine kadar tahdit edilmesi gerekir. Uygarlık bunu gerektiriyor, şehirleşme bunu gerektiriyor, çevrecilik bunu gerektiriyor. Bu nedenle, bu konuda da sanırım, gerekli tedbirin alınması kaçınılmazdır. Sosyal konut açısından da kısmi bir başarı var. Devam edeceğini

de memnuniyetle öğreniyoruz. Yalnız bu konudaki çalışmalar son derece yetersizdir. Yani konut ihtiyacını karşılayacak boyutta, devlet sosyal konut yapma olanağına sahip değil. Finansman olanakları kısıtlı. İhtiyacın son derece altında. İşte kura ile artık ikbale kalmış, piyangoya kalmış şekilde sosyal konut yapıp dağıtacaksınız. Oysa amaç, tüm muhtaç kesimlere devlet desteği ile sosyal konut temin etmektir. İcap ederse kooperatif kanalı ile gerekli olduğu yerlerde finansman olanaklarını zorlayarak, daha da olmazsa uluslararası veya TC'den yardım alarak, bu sahadaki çabaları geliştirmek lazım. Neden? E, siz böyle dönüp dolaşıyorsunuz kentlerin çevresinde. Yani 5-10 memura, birkaç yüz insana konut yapılacak. Peki köyler? Köylere gidebildiniz mi? Yine seçim maksatları için bu işi de kullandınız. Seçimden önce formlar yollandı köylere. Yahu, niye hep seçime rastlar bu gibi girişimler de, bu devlet hizmeti ise, bu devlet süreklidir. Yapılan şu hizmetleri de seçime geldiğiniz zaman dönün geriye anlatın, deyin ki ben sosyal konutu yaptım, size verdim. Yolunuzu yaptım, bahçenizi, parkınızı yaptım, eşdeğer sorununuzu çözdüm, oyunuzu bana verin. Ben başarılı hükümetim deyin. Oyu öyle alın. Elinizi öperim: Çok güzel bir başarı bu. Yani bunları yaparak, başarı kazanmak varken, siz ne yapıyorsunuz? Sosyal konut işi, e, canım onu şimdi karıştırma, beklet de seçime doğru gideriz, köylerde söyleriz, hem de oy da toplarız. E, Sosyal Hizmetler Dairesi çek dağıtacak. yahu, beklet çekleri de seçim gününden önce gidelim de, muhtarlarla beraber de ona göre dağıtalım köylüye ha. Mücahit puanları? tamam yahu, işte seçime bir ay kala, veririz insanların eline birer şey. Hep böyle sorunlar çözümleniyor. Sosyal konut

da öyle. Seçimden bir ay önce bir baktık köylere gidiyoruz. Köylü gençlerin gözleri parlıyor. ne oldu? Ergün Abi işte bize de sosyal konut yapıyormuş devlet. Nasıl yapacak evladım? Arazi ayırıyorlar. Arsa yapacaklar, alt yapısını bitirecekler, verecekler. Sonra da kredi verecekler, kooperatif şeklinde bize şey yapacaklar, kredi verecekler. Biz de ev sahibi olacağız. ne güzel falan. Ya ne güzel. Oyları siz verin, ondan sonra da gelecek seçime doğru görürsünüz bakalım o tarlaları, bahçeleri, bir buldozer yollarlar. Nitekim öyle olacak. Öyle olacak, çünkü öyle bir program yok. Plana programa baktım ben. Sosyal konut yönünde herhangi bir girişim olacağına dair çözüm önerisi yok. Sadece yine aynı şikayet var. Kırsal kesimdeki vatandaşların konut edindirme politikası çerçevesinde Sosyal Konut yasasınının 35'inci maddesinden çıkarılan kırsal bölge sosyal konut yapımı amacı ile arsa kredi verilmesi tüzüğü uygulamaya konmuştur. Ancak alttaki sorunlar için de şu, şu, şu eksikliklerden dolayı bu sahada ileri adım atılamamıştır. Seçimden önce o dediklerinizi yaptığınızı, kağıtlar da yolladınız, millet de doldurdu formları gönderdi. Şimdi nedir? Finansman var mı? Yok. Tahsis var mı bütçede? Yok. Ne ile yapacaksınız o zaman? Gerçekten devletin sosyal konut işine ciddi olarak el atması ve sosyal konut işini artık şehirlerden köylere de taşınması zamanı gelip çatmıştır. Köylü gencin de ev ihtiyacı vardır, sosyal konut ihtiyacı vardır. O da bu milletin evladıdır. Ha, savaş çıktığı zaman bunları çağırırsınız siz. Bunları arayacaksınız mevziye göndereceksiniz savaştıracaksınız. Bu gençleri, bu köy geçlerini ve o gençler konut yokluğundan dolayı evlenemiyor arkadaşlar. Akıllarında fikirlerinde ah, bu Londra'ya bir gidebilsem, ah şu Avustralya'ya bir gidebilsem de bir kaç sene şöyle cebime 3-5 kuruş para koyup, gelip evlensem, ev yapsam düşüncesi. Giden de gelmiyor bir daha.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ya da evi olan bir kız bulsam da evlensem.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ya da öyle. Yani bu mantıktan artık bu insanları kurtarmak, bu toprağa kökleştirmek kaçınılmazdır. Ne yapacağız? Ayıracaksınız fonları, tahsisleri, paraları kredi bulacaksınız, girişeceksiniz, girişim yapacaksınız ve köylerin de, yörelerin de altyapısı yapılmış olan, yolu yapılmış olan, elektriği verilmiş olan arsalar açacaksınız ve muhtaç köylülere imece usulü katkıda bulunmak koşuluyla da, o da yapılabilir. Kooperatifçilik aracılığıyla da kredilendirerek, sosyal konutu köye indireceksiniz. Bu doğrultuda girişimler yok. Evet, bir kaç yüz yine yeni sosyal konut yapılacak. Belki öteki seçime de bunlar yetişecek. İşte tapular verilecek. Ama bu son derece yetersiz. Kaldı ki mevcut sosyal konutlarda bir kısım, tabii amaçlarına uygun olarak kullanılmıyor. Haksız bir biçimde alanlar da var, partizanca alanlar da var. Başka evleri olduğu için de çıkıp gitmişlerdir. Sosyal konutlarını da kiraya vermişlerdir. Şimdi Sayın Bakanın bu konuda birtakım girişimleri olduğunu da duyuyoruz. Şimdi böyle olanlar, gerçekten evsiz olanların hakkını yiyor arkadaşlar. Yani haksızlık. İşte büyük bir haksızlık, büyük bir adaletsizlik. Var mı? var. Evlerini kiraya verenler var mı? Var. Maksat dışı kullananlar var mı? Var. İhtiyacı olmadan sosyal konut alanlar, devleti yani kandırmış olanlar var mı? Var. Başkalarının hakkını yiyerek bu avantayı bulmuş olanlar var mı? Var. Bunların da üstüne gitmek gerekir. Hiç çekinmeden. Seçim kaygısı, hükümetçilik kaygısı düşünmeden, üstüne gitmek zorundayız. Son zamanlarda uygulanmak istenen yöntem tabii ki geçmişte uygulanana nazaran daha adaletlidir. Yani eğer müracaatçı sayısına uygun konut yapmayacaksanız, gerçek hak sahiplerini saptayıp, onlar arasında kura

çekmek en adaletli yoldur. Çünkü geçmişte bunun acısını bu toplum çekmiştir. Eşitler arasındaki tercihler hep partizanlık amaçlarıyla kullanılmıştır. Hatta gerçek hak sahiplerine verilmemiştir. Demin söylediğim şekilde olay gelişmiş insanlar da fazladan ev alıp, devletten voliyi vurup, ondan sonra onları da kiraya vermişlerdir. Bu sorunu da bu yönde çözüme girişimleri olduğunu görmüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İskân Bakanlığı konusunda benim şimdilik söyleyeceğim bunlar. Dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vehbi. Buyurun Sayın Akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İskân Bakanlığı bütçesinin 91 yılındaki taslak durumundaki bütçeyi, Yeni Doğu Partisi adına, görüşlerimizi belirtmek için söz almış bulunuyorum. Ancak bugünkü söyleyeceğimiz 88 - 89 yılından farksız aynı uygulamalar devam ettiği için değişik bir şey de söylememiz mümkün değil. Zaten Ergün Vehbi arkadaşımız ince eleyip, sık dokur misali gerçekten İskân Bakanlığı bütçesini yaklaşımı hem yapıcı, hem gerçekçi olarak eleştirmiştir. Bunları söylerken bizim de hiç bir söz söylemememiz, sessiz kalmamız da mümkün değil. Bir kere onbeş yıldır baktığımızda 74 Barış Harekâtında, şu anda yaşadığımız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti topraklarından yüz seksen bin Rumun boşaltmış olduğu iskâna, yüz seksen bin Rumun boşaltmış olduğu iskân bölgesine biz hâlâ yüz yirmi bin tane Kıbrıslı Türkü yerleştirememenin acizliği içerisindeyiz. Hâlâ yüz seksen binin ki yüz yirmi bini de katıyoruz, yüz altmış bini yerleşik Kuzeyde göçmen durumuna düşmeyen insanlarımızın da nüfusunu katarak yüz seksen binin boşaltan yere, biz hâlâ on beş yıldır kangren haline gelmiş bir iskân sorunuyla başbaşayız. Daima Demokles'in Kılıcı diye Sayın Ergün Vehbi adlandırıyor, Ulusal Birlik Partisinin seçim kılıcı olarak iskân politikasını, daima seçimde politik çıkarları için, kullanmak için adeta bu keşmekeşliğin devamından yana bir politika izledi Ulusal Birlik Partisi.

Şimdi ben Sayın Hasan Yumuk, Sayın Bakan ben sizin şahsınızda kesinlikle ve yedi aylık icraatınızda hiçbir şey görmediğim için, bu yapmış olduğumuz eleştiriler ne sizin, ne de sizden önceki Sayın Adaoğlu'nundur. Sayın Adaoğlu'na kadar gelen keşmekeşlik, yolsuzluk küçücük çocukların ilkokulda bile söyledikleri dedikodulara kadar çocuklara kadar inmiş bir yolsuzluk olayı vardı İskanda.

Bu Ulusal Birlik partisinin kendi politikası olduğu için bu yanlışlıkları söylemek durumundayız. Ama bu söylediğimiz bu yolsuzluk, bu rüşvet sizin bakanlığınız döneminde mi? Asla. sayın Adaoğlu'nun döneminde mi? Asla Fakat ondan önceki bakanlık icraatı yapan bakanlıklarda, ki UBP-YDP Koalisyonunda bile vardı. Kenan Akın olarak ben muhtıra olayını, basında da yansımıştır. İskandaki rüşvet, iskandaki yolsuzluktan dolayı UBP-YDP Koalisyonunda muhtıraya kadar gitmişti bu yolsuzluk olayları. Bakıyoruz halen. Kuzeyde göçmen olmayan insanlar. Hiç eşdeğerden hak sahibi değiller. Birtakım mücahit puanları ile puanlandırıldı. Nedir Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Toplumunu? Güneyden gelen eşdeğeri ilan insanlar, Güneyden gelen eşdeğeri olmayan insanlar, nüfusu politikasından dolayı Türkiye'den alelacele getirilmiş Kuzey göçmenleri, yerleştirilmeyen hâlâ 15 yıldır yerleşimine bir çözüm bulunmayan, Kuzeyden gelen hiç eşdeğeri olmayan Türkiye'den gelen göçmenler. Bunu artık gizlememize gerek kalmadı, çünkü bütün dünya bilmektedir. Ama Ulusal Birlik partisi o yapının ısrarla kalmasından yanadır. Halbuki sen o insanlara 15 yıldır yerleştirdin mi sen? O insanları 15 yıl önce getirirken, bu memlekete toprak yapsın, nüfus politikasında milli politikayı güdsün diye o insanları eski Kıbrıslı adı altında, ilk zamanlar öyle deniyordu, ama 15 yılda o insanlara senin arazini alırım, senin dükkanını alırım, senin evinin arkasındaki yardımcı evini alırım diyerek, seçimlerde boyunduruk olarak kullandınız ve belki de kullanmaya devam edeceksiniz. Geçmişteki politika devam edecek olursa, halen de o boyundurukla bu insanlara gideceksiniz. Güneyde bir kere bırakılan mala bakıyoruz.

Değerlendirme, 1977 İskan Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasasındaki değerlendirmeye bakıyoruz. 1977'de değerlendirilen puanları bugün hâlâ konumunu tutarken, devamlı yıl itibarıyla beri Kuzeydeki puanlar yükselmektedir. Yani Kıbrıslı Türkün Güneyde bırakmış olduğu mal beş paralık kalıyor, Güneyde, Rumun bırakmış olduğu 1974 sonrası Kuzeyde Rumun bırakmış olduğu puan da milyarlarca değer kazanmaktadır. Bu nereye götürüyor? Yarın toplumlararası görüşmelerde bile Rum diyecek; işte Kuzeyde bıraktığım mala, senin biçtiğin puan ve Güneyde Kıbrıslı Türkün bırakmış olduğu mala senin vermiş olduğun puan değerindeki değer. Kıbrıslı Türkün bırakmış olduğu, eşdeğercinin Güneyde bırakmış olduğu puan toz, toprak değerinde ama Rumun malı çok değerli, devamlı günden güne değer kazanmakta. E, peki Güneydeki eşdeğercinin, Güneyde eşdeğer mal bırakmış Kıbrıslı Türkün suçu nedir? Rumun malı devamlı değer kazanıyor, enflasyona eşit oranda. Neden Güneyde bırakılan mal 1977'deki değerlendirme ile donduruluyor? Bırakın eşdeğercilerin görmüş olduğu zararı, yarın toplumlararası görüşmelerde büyük bir tahlike çıkacaktır. Rumun bu değerlendirmeyi bizim masaya koyacaktır. İşte Kuzeyde Rumun bırakmış olduğu sizin tespit ettiğiniz puanlar ve Güneydeki Türk topraklarının puanı diyerek masaya da koyacaklar. Milliyetçilik deyince Ulusal Birlik partisi kimseye nalın bırakmaz. Ama kendi yapmış olduğu bu hatalı icraattan dolayı büyük bir tehlikenin de farkında değildir. İskandaki tahsisten hak sahibi insanlar müracaat ediyor. Falan falan yerdeki şu yeri almak istiyorum. Bizim bildiğimiz yıllardan beri gelen olaylardan, eğer bir tahsiste veyahut da herhangi bir konutta bir işgalci varsa, herhangi bir kişiye tahsis çıkarılmaz.

Tahsis yapılmaz. İşte binlerce örneklerden bir tanesini okuyorum ben; "İlgili Makama, Müdürlüğün 4/63-9005-2927 sayı ve 14.4.88 tarihli yazısı ile Akova köyünde D-6 A numaralı yarı inşaat konutun Savaş M. Ünvardır'a kiralanması uygun görülmüştür." Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin İskân Bakanlığının resmi bir evrakı bu. Bu insanımız, bu vatandaşımız elinde milyonlarca eşdeğer puanı olan bu göçmenimiz maalesef Ulusal Birlik Partisinin o kokuşmuş zihniyet deyince Sayın Başbakanın zoruna gidiyor, ama bu zihniyet, bu düşünce devam ettiği sürece defalarca söyleyeceğim. Sayın Bakanların dünkü Sağlık Bakanlığı bütçesindeki kelimeler, benim kullandığım kelimelerin yanında çok daha öne geçti. Biz Allaha şükür dünkü ahlâk dışı kelimeler kullanmadık biz. Kokuşmuş zihniyet, ahlâk dışı kelime değildir. Böyle zihniyete, böyle icraata kokuşmuş denir. Çünkü Ulusal Birlik Partisi, eşdeğeri olmadığı halde dört tane ev tutan kişinin işgalinde ve bu insanımız eşdeğeri olduğu halde, Maliye Bakanlığı tarafından icar edilmemektedir, 88, 90, 91'e geliyoruz. Bu zihniyete, bu icraata kokuşmuş dediğimiz zaman hiç bir bakanımız, hele hele Başbakanımız hiç bir zaman alınmasın, işte canlı örnektir. Evraktır. İskân Bakanlığının yazmış olduğu yazıdır, vatandaşa. Eşdeğeri olan vatandaşa, milyonlarca, 2,700,000 puanı da vardır. Halen hiç bir şekilde kullanılmamıştır. Bu adamın şahsında 2,700,000 puan var ve hâlâ kullanmamıştır. Öteki taraftan partizanca çıkarlar yüzünden dört böyle konut tutan kişi, çocuğu askerdeymiş, gelecek de ona verecek. E, diğer insan, yani bu adaletsizlik nereye kadar gidecek? Bu vurdumduymazlık nereye kadar gidecek? Böyle icraata bizim övgü vermemiz mümkün değil. Övgü yağdırmamız mümkün değil.

Eşdeğer Saptama Komisyonları kuruldu. İskân, Topraklandırma, Eşdeğer Mal Yasasından hemen sonra. Neydi bu Eşdeğer Saptama Komisyonunun görevi? Güneyde atasından, ata yadigarı bıraktığı o toprakların değerini bu komisyonlar saptayacaktı. Fakat ne yaptılar, komisyon başkanları zatı muhteremler? Bir

sürü insanımız Güneyde bırakmış olduğu mala, biraz önce Ergün Vehbi arkadaşım yine bahsetti, beş-altı bin kişi halen, yıllardan beri T Cetvelini almamışken, kendileri alelacele değeri düşük olan mallara çok yüksek puan tutarak burada kendi adlarındaki puanları değerlendirdiler ve aldılar. Eşdeğer Komisyonlarının ve hatta, hatta başkanlarının görevi bu muydu? Kendi adlarına, kendi puanlarını çok yüksek gösterip, çok değerli topraklar almak mıydı? Ve onlar o kararı alırken, sizlerin, o İskân Bakanlığının paket konusuna neden girmedi? Böyle bir ayrıcalık var mıdır? Komisyon başkanları paketin dışında mal alabilir diye bir uygulama var mıdır? Ama işte bu icraat yapmıştır. Bu kokuşmuş zihniyet bunu gerçekleştirmiştir. Gelin Esat Fellahoğlu'nun nasıl mal aldığını lütfen söyleyin Sayın Bakan burda da, bu kürsüden Esat Fellahoğlu şu paketten dolayı şu malını almıştır deyin lütfen. Bizi yalanlayın. Bizi yalanlayın lütfen. Bir komisyon başkanı Esat Fellahoğlu Güneyde mal bıraktı mı? Bırakmıştır. Değeri var mı? Vardır. Ama nasıl halka devamlı paket paket, paket, diye dayatıp, duruyorsunuz ve günlerce Lefkoşa'ya koşturtuyorsunuz, müracaat yaptırıyorsunuz, o Komisyon Başkanı hangi paketten nasıl aldı o Gülseren Plâjı yanındaki milyarlar değerindeki arazileri? Bunu açıklayın lütfen. Ve biz bu söylediklerimizin hepsini geri alalım ve sizden özür dileyelim. Özür dileyelim. Ve İskân Bakanlığı bütçesine evet diyelim. Ama yoktur öyle bir şey. Komisyon Başkanı oldu diye Kıbrıs Türk Halkının en önünde gelen bir önceliği, bir özerkliği yoktur bu insanların. Eşdeğer Saptama Komisyonu Güneyde bırakılan malları adil ve düz bir çerçevede, haklı bir çerçevede herkesin puanını ortaya koyacaktı. Değerlendirmesini yapacaktı, şehircilik planı çerçevesinde kasabanın kenarındaysa düşük puan, merkezdeyse yüksek puan verecekti ve belli bir kıstasla puanlarını saptayıp ve herkesle birlikte mal alacaktı. Ama Eşdeğer Mal Saptama Komisyonları sadece ve sadece kendilerine ve yandaşlarına ve birtakım suistimallere adı karışarak kendileri mal almıştır. Bundan başka da hiç bir şey yapmamıştır.

Sayın Ergün Vehbi arkadaşım biraz önce konuşurken Hacı dayım, çok sevdiğim, saygı duyduğum bir arkadaş. Puan satın alanlar. İlle zorla mı satıyorlar? Zorla mı alıyorlar? Yani ellerinden zorla mı alıyor? E alınmıyor ama işte...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hacı Dayı deme, Sayın Başkan diyeceksin.

KENAN AKIN (Devamla) - Özür diliyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Hah, Sayın Başkan diyeceksin.

BAŞKAN - Ne isterse söylesin.

KENAN AKIN (Devamla) - Şu anda Sayın Başkanlık makamındadır evet.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - E şu anda başkanımızdır.

BAŞKAN - Ne isterse söylesin.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saygı duyduğum ve sevdiğim birer abimizdir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - O da başka.

KENAN AKIN (Devamla) - Eşdeğerci olmadığı için, yerleşip, göçmen durumunda olmadığı için eşdeğercinin durumunu benim kadar o da biliyor. Ancak birtakım şeylerin iktidar milletvekili olduğu için hoşgörebilir. Bizim gibi bakmayabilir. Yani bizim baktığımız gözle bakmaması mümkün değildir. Ancak gerçekleri de ortaya koyduğumuzda, düşün bir Ergün Vehbi arkadaşım çok güzel örnekler de verdi.

118 liraya, zaman zaman 135 lira duyuyoruz şimdi kesin bir rakam da belli değil. Eşdeğer puanının bugünkü değeri nedir? 135 lira diye duyuyoruz. 135 lira olan puanı 25-30 liraya satıyorlar bu arada. Halâ şu anda satış devam etmektedir. Neden satıyorlar? Çünkü adam 15 yıldır almış olduğu puanına karşılık mal alamıyor. İşte en basiti biraz önce söylediğim, Akova köyündeki olay. Adamın elinde puanı var, diğer tarafta puanı yok hâlâ eşdeğercinin malının gasbedilmesine gözyumuyoruz. Bu haksız, adaletsiz icraata dur demiyorsunuz ve puan satın alan kişilerin de ezilmesine, zarar etmesine devam ediyorsunuz. Adamın 15 yıllık çocukları büyümüştür, çeyiz düzecek parası yok, geliri yok. Yani mutlaka o çocuklarına 3-5 kuruş çeyiz, boynu bükük kalmasın diye çeyiz alabilmesi için o kapkaççılara, emlakçılara mal satılmakta ve o satılan puanların hemen değeri verilmekte. Hele mal alınmakta karşılık alınmaktadır. Neden gerçek sahibi eşdeğerci bir an önce kendi malına sahip olamıyor? Neden almıyor? Aradaki komisyoncular, emlakçılar, adı emlak, emlakçı oldu, bunlar puan satın alıyor ve aldıkları puanları da değerlendiriyorlar. Toprağa yatırıyorlar. E niye Güneyden gelen göçmen yıllardan beri kendi puanlarına karşı mal alamazken, diğer insanlar nasıl alabiliyor? Bunu aklın mantığı kabul etmesi mümkün değil. E bu tip olaylar varken, birtakım da suistimaller, birtakım da dönen dolaplar vardır deriz biz. Mutlaka vardır. Mal dağıtımdaki usulsüzlüklere bakıyoruz. Sulu arazi diye veriyorlar 1 dönüm, 13 dönüm, 1 deniliyor. Kediye atsan, kuyu, sulu tarla deniliyor, kuyu var. Kuyuya kediye atsan kedi parça parça olacak. Bir damla su yok, sulu arazi? Nasıl sulu arazi? Güneye de braktığı sulu araziye göre sulu arazi veriliyor, kuyu bomboş, kurumuş. Kuyu bomboş, kuru, bir damla su yok...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Kedi ölmez.

KENAN AKIN (Devamla) - Olür sayın, öyle kuyuya atarsan ölür. Yani öyle kuyu, yani kuru araziyi resmen Güneyli göçmene, bırakmış olduğu 13 dönümlük kuru arazisine göre, bir dönüm sözde sulu araziyi kurudur diye dağıtıyor. Bunların artık bir an önce temizlenmesi lâzım, düzeltilmesi lâzım. Bu insanların vergi kaybını değerlendirmek lâzım. Düşün. Yani sen bütün icraatını, zaten yeraltı kaynaklarımız bellidir. Güneydeki yeraltı kaynakları da bellidir. Buradaki susuz araziyi tutup da sulu arazi adı altında göçmenin daha da vergi kaybı, haksızlığa uğramasına lütfen müsaade etmeyin.

Tahsisten hak sahibi olan kişiler. Şimdi bir yasa geliyor, Kuzeylisi Güneylisi, Türkiye'den gelen göçmen olsun, bilmem ne olsun 81'den beri gelen seçim kürsülerinde tapular verilecek, kesin tahsis verilecek. Şimdi bir yasa taslağı ile eşdeğer puan karşılığında satın alma olayı getiriliyor. Biz bu Yasayı size çıkarttırmayız Sayın Bakan veyahut da Ulusal Birlik Partisi yetkilileri. Eğer göçmene birkaç kuruluşluk mükellefiyet haricinde, tapu masrafları haricinde, onun dışında bir mükellefiyet geldiği zaman bu Meclis size dar gelir bunu biliniz. Hiç kimse şehit kanları ile sulanmış toprakları, bu memlekette yaşayan insanlara satmaya hakkı yoktur. Türkiye'den gelen göçmen nasıl gelmiştir? ..Sayın Bakan, siz nasıl geldiniz herşeyden önce? Hasbelkader biz de o göçmen statüsündeyiz.

Türkiye'den gelen göçmen ev artı arazi veya tarımsal kaynak deniliyordu. Karşılığı olmadan bizlere verilecekti. Türk Barış Kuvvetleri mensubuyum ben. Savaşa katıldım. 75-76'daki uygulama buydu. Şimdi döndünüz, her seçim kürsülerinde tapuları veriyoruz, veriyoruz, veriyoruz dediniz, şimdi iki milyon puanı aşmamak kaydıyla eşdeğer puan niteliğinde satmaya kalkıyorsunuz. Biz bu yasayı size geçirttirmeyiz. O yasayı geçirtseniz dahi bu Mecliste oturmanız mümkün değil, Ulusal Birlik Partisinin değerli yetkilileri...

AHMET SEVİNÇ (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ne bu kadar büyük tehdit yahu?...

KENAN AKIN (Devamla)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yalnız bu söylediklerim güneyden, Türkiye'den gelen göçmenler için değil. Kuzeyden gelip eşdeğeri olmayan göçmenleri de kapsamaktadır. Hiçbir kimse, hiçbir kimseye puan karşılığında arazi satma hakkı yoktur.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden)- Eşdeğercinin şeyi yoktur zaten. Niye bedava vermiyorsun eşdeğerciye...

KENAN AKIN (Devamla)- Eşdeğerciye yok zaten. Eşdeğerciye birşey bırakmadınız Sayın Bakan. Ver, ona da ver. Daha eşdeğercinin puanını vermeden, ver ona da, biz bakalım Sen Anayasayı da ihlâl ettin sen. 11 Mayıs'ta eşdeğerciye bitirmen lâzımdı. Ama biraz önce söylediğim gibi o kokuşmuş zihniyetten dolayı bir türlü nihayi sonuca varmadık. Çünkü eşdeğeri olmayan insan gidiyor aracılıyla tefeciyle puan satın alacak, göçmen değil, hiç eşdeğer hakkı yok. Yasa çıkarıyorsunuz, haksız yoldan puan satın almayı yasalaştırdınız. Siz yapmadınız bu teklifi. Siz yapmadınız. Onay Fadıl Demirciler yaptı Sayın Bakan. Onun zamanında yaşandı. Haksız yollarla puan satın almaya yasalaştırma getirildi ve eşdeğerci tabii de eşdeğer

puanları bitmez, halâ sürüncemede kalır. Biz eşdeğeri olsun olmasın, Güneyde malı olsun olmasın, kuzeyde malı olsun olmasın tahsisten hak sahibi olan kişilere tapu kadastro masraflarının haricinde hiçbir mükellefiyetin gelmesini istemiyoruz ve buna da sonuna kadar da her türlü mücadeleyi de yapacağımızı burada belirtmek istiyorum. Her seçim arifesinde yine Ergün Vehbi arkadaşım gibi, devamlı ondan kopya çekiyor gibi oluyor, ancak bu memlekette yaşanan olay budur. Mücahit puanı, TMT puanı, TBK puanına mensup verilen puanlar. Ne olacak? Öyle bir uygulama ki eğer TBK'lı bir arkadaşına puan veriyorsun sen. 250,000 puanı verdin artı eşinden dolayı olan bir puan vardır TBK'li arkadaşlarımızın. Güncel sorunlardır bunlar. 300,000 de hanımının puanı var, 550,000. E ne yapacağım ben şimdi bu 550,000 puanı? Evinde kullanacaksın. Peki hiç puanı olmayan insan ne olacak? Muazzam bir keşmekeşlik vardır, muazzam bir bozuk olay vardır burda. Yani adama puan veriyorsun TBK mensubuna, evinde kullan. Öteki taraftan kuzeyden gelen göçmene de satın alma getiriyorsun, bilmem ne getiriyorsun, tam bir kör düğüm niteliğindeki iskânı nasıl çözeceksiniz? Mücahit mensuplarına 650,000 puan verdiniz. Elinde mal tutanlar değerlendirecek, mal almamış, bugüne kadar mal almamış mücahitlerimiz ne olacak? O kâğıtlar neye yarayacak? Kaynak yok. Var diyorsunuz, mümkün değil, inanmıyorum ben kaynak yok, kalmamıştır. Dağıta dağıta kalmamıştır. Bunların da bu sorunlarını sadece ve sadece seçim yaklaşınca aklınıza geleceğine bir kere daha bugün biz bu kürsüden vurguluyoruz, önümüzdeki seçim günlerinde de bitmeyecek, bitiremeyeceksiniz. Yani bu icrayla bu düzenle bu andaki sistemle bitmesi zaten mümkün değildir. Yine bir seçim zamanı mücahit kardeşlerimiz hatırlanır, vatan millet sakarya nutuklarıyla mücahitlerin o güzel duyguları sömürülür, yine oy avcılığına gitmekten başka hiçbir işe yaramayacaktır.

Sayın Adaoğlu zamanında birtakım dosyalar özellikle Bulliciler ismini de belirteyim, o dosyaların neticesi ne oldu? Ve Kıbrıs Türk Hava Yollarının yanındaki o meşhur arazi ne oldu acaba? Günlerce basında yer aldı. Kıbrıs Türk Hava Yolları Genel Müdürlüğünün yanındaki arazi hangi pakete girdi? Hangi zat-ı muhterem eşdeğerciye verildi? Eğer bir eşdeğerciye orayı alan bravo derim.

Veyahut da al takke ver külân sistemi ile birtakım eşdeğercinin hakkını gasbederek, eşdeğercinin hakkını çalarak, politik makamlardan dolayı puan satın alanlara mı verildi? Hangi paketten? Kıbrıs Türk Hava Yollarının yanındaki o büyük arazi. Belki de tarlanın tehditle verilmiş olabilir. Kaç puana, hangi zata muhtereme verildi? Hangi paketten? Bunu da açıklarsanız, veyahut da vermediyseniz, hangi pakete vereceğini öğrenmek isteriz biz. Fakat dedikodular kimlere verildiğini kamuoyunda herkes bilmektedir. Ve o arsa Sayın Adaoğlu'nun Bakan olmamasına kadar götürmüştür. O arazi Sayın Adaoğlu'nun Bakan olmasını da engellemiştir. Kabine dışı kalmasına engellemiştir. Dedikodu olarak biz duyduk bugüne kadar. Ama aslında %85-90'dır Sayın Bakan. Sizin bu görüşte, o arazi güzel, o arazi hakkında görüşünüz nedir veyahut da açıklamanız nelerdir? Kimdir bu şanslı eşdeğerci? Hangi paketten nasıl aldı?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine seçim arifesinde eşdeğer şehit çocuklarına arsa dağıtıldı. Adı arsa, arsa nitelikli. Ne alt yapısı var, ne bilmem neisi var. Çok afedersiniz, kaba tabir, özür dileyerek keçiyi koysan yürüyemeyecek kadar bozuk düzen tarlaları şehit çocuklarına layık görüyorsunuz. Şehit çocuklarına sahip çıkmak böyle değildir. Şehit çocuklarının o devamlı kanayan yaralarını dürtmekten başka, kanatmaktan başka birşey değildir bunlar. Eğer öyle arazileri, arsa nitelikli dediğiniz alt yapısı olmayan arazilerin şehit çocuklarına layık görüyorsanız, 90 seçimlerinde, 6 Mayıs 1990 seçimlerinde Taşkent köyünden en güzel cevabı aldınız. O çocuklara nasıl baktığınızı, Taşkent köyünden çok güzel cevabını aldınız. Şehit çocuklarına çok iyi, sıcak bakmış olsaydınız, Taşkent köyünde başka bir siyasi partinin oyunu almasına gerek yoktu. Ama siz devamlı o insanlarla, o çocuklarla alay ettiniz. Gururuyla oynadınız, duygularını sövmeye kalktınız. Ama Taşkentli gençler, Taşkentli çocuklar o duygu sömürüsüne dur demiştir. Hâlâ yıllardan beri

Taşkentli arkadaşların güya arsa dağıttınız. Kim ne yaptı arsalarını? Hangi alt yapısı ile arsasını öğrenmiştir? Alt yapı yok, yol yok.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden sonra Sayın İsmet Bey de konuşacak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Teşekkür ederim.

KENAN AKIN (Devamla) - Ben onun zamanını fazla çalmak istemiyorum.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Estağfurullah.

KENAN AKIN (Devamla) - Son sosyal konut konularına değinmeden de geçemeyeceğim. Sosyal konut neden, kime, nasıl yapılır? Nasıl yapıldığını biliyoruz. Nasıl dağıtıldığını da biliyoruz. Ama bazı dairelerin, bazı sosyal konutlarının kimlere nasıl verildiğini bilmemiz mümkün değil. Yine o politik makamlarından dolayı aile fertlerine, göçmen değil, evi olduğu halde birtakım insanların nasıl aldığı çok iyi bilmekteyiz. Ama sosyal konutların kiraya verileceğini bilmiyoruz biz. Sosyal Konut Tüzüğünde var mıdır? Devlete 450.000-485.000 lira tahsis ödeyen sosyal konut alan ve içinde oturan bazı insanlarımız var 485.000 lira maaşından para ödenmektedir. Ama bunun yanında haksız olarak sosyal konut alan kişiler 1.500.000 ₺ evlerini kiraya vermektedirler. Bu haksız, bu saçma düzene hangi Ulusal Birlik Partisi makamı dur diyebilecek? Mağusa Sosyal Konutlarına bakıyoruz. ZZ plâkalarından geçilmesi mümkün değil. Belki Sayın Bakan gelebilir der ki, işte orda Doğu Akdeniz'in getirmiş olduğu yoğun talebe sayısından dolayı, vatandaşlarımız talebelere kolaylık göstereyim diye, o evlerini kiralamışlardır diyebilir. Veyahut da Sayın, başka bir bakan diyebilir. Bu mantığın kabul edeceği bir olay mıdır. Sosyal Konut adı üstünde. Sosyal kira evi değildir. Lüks kira evi değildir. 1.500.000'a kiralayan talebeleri bilmekteyim ben. Ve lütfen bu konuya da çok kısa zamanda eğer kiraya veriyorsa, sosyal konutta hak sahibi adı altında verdiniz.

Sosyal konutun dışında kalacağı bir konut varsa o adamın zaten sosyal konutta kalması mümkün değildir yasal olarak. Bu keşmekeşliği de, bu düzensizliği de en kısa bir zamanda bitirseniz biz Yeni Doğu Partisi adına İskân Bakanlığı bütçesine ret vereceğimize evet derdik, ama böyle bir düzen devam ettiği için de Ulusal Birlik Partisinin yanlışlıklarına evet dememiz mümkün değil.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN- Sayın Kotak...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; giderek bütçenin sıkıcı olmaya başladığının farkındayız. Ama bütçenin eleştirilmesi ve enine boyuna tartışılması da kaçınılmazdır. İskân konuları aslında 1974-75'ten sonra bu toplumun gündeminden hiç inmedi. Buna rağmen yine de 1990 ve 91'e merdiven dayadığımız bu günlerde de en yoğun şekilde gündemde bulunmasına rağmen ve bir yığın uygulamalarla var olan yapının değiştirilmiş olmasına rağmen, birçok çevreden uygulamadan sonra ses gelmekte, uygulama öncesinde genel bir sessizlik yaşanmaktadır, tıpkı bugünkü bütçede yaşandığı gibi. İskân olayında bir hamle yapmak ve bunu sonuçlandırmak için genelde var olan düşünceleri, yargı yolunu kısaltmak ya da yargıda belirli şekilde istinaf hakkını ortadan kaldırmak suretiyle sonuca gitmek yeğlendi ve bu Mecliste bunu yaşadık. İki ay değerli arkadaşım Ergün Vehbi ile beraber bunu engellemeye çalıştık. Kamuoyuna mesajlar verdik. İçerideki iktidar aldırmadığı gibi, dışarıdaki muhalefet de aldırmadı. Dolayısıyla söz konusu yasa tasarısı da yasalaştı. Yani iskân konularında yapılacak olan

İskân gerçekten nasıl isterseniz uygulayın, ardından şikâyetlerin dinmeyeceği bir olaydır. Çünkü karşılıksız mal dağıtıyorsunuz. Karşılıklı mal dağıtımını için yasa yapılmadı da ondan. 1976'da buraya Sayın Bülent Ecevit'in yardımı ile kalabalık bir yetkililer grubu, Kıbrıs'taki ekiplerle beraber İskân Yasasını önce tartışmaya, ondan sonra da bünyemize uygun bir yasanın yapılmasına kalktılar. Ancak, zannediyorum öyle bir mekanizma, hem Türkiye'de, hem burda büyük bir karışıklığa sebep oldu. Ben bunları daha önce bu kürsüden de çeşitli defa tutanaklara geçirdiğim için detayına girmek istemem. İsim ve isim vardır bizde. Türkiye'deki Toprak Reformu Müsteşarının dahil olduğu, Türkiye'deki İskân Bakanlığına bağlı olarak Genel Müdürlüğün ve kadrosunun dahil olacağı. Yine de Türkiye'de çeşitli üniversitelerden uzmanların bu toplantılara katılacağı, rahmetli Gündüz Okçu'nun bile sözkonusu çalışmalarda görev alacağı bir dönem yaşamak istedik. Davetler çıktı ve son gün, o günün Büyükelçiliği ve Kıbrıs'ta o gün etkin olan kişiler tarafından engellendi. Sonra biz yaparıza döndü ve yapa yapa kuşa döndürülmüş bir İskân Yasası yapıldı. O İskân Yasasına, o Mecliste iki tane red oyu çıktı. Biri benimdir, biri de Sayın Feridun Adahan'ın. Tutanaklar kontrol edilebilir. İşlemeyeceğini, bunun yalnız kendi belirli çıkarını koruyan bir kitlenin marifeti olduğunu. Çünkü o gün komisyona girenler unutulmadı. İncelensin. Güneyde ben en büyük malı bıraktım, formülü bana göre düzenleyeceğim diyenler o komisyondaydı, 3/4'ü. En azından Güneyde büyük mal brakanlar girmesin bu komisyona bu Meclis içinde. Bu konularda öne çıkmayacak insanlar girsin denildiğinde de karşı çıkıldı. Sonuç budur. O İskân Yasası yapıldı, UBP Hükümetleri devam etti ve 76'dan sonraki dönemi söylüyorum. 81 seçimlerine gelene kadar bir tadil. 81'den sonra da da birkaç tadil ve devam etti tadiller. Nereye kadar?

Devletin malını ucuza, yok pahasına hak sahibi olamayanların en geniş şekilde kapatmasınının başarılmasına kadar.

Dolayısıyla ana politika neydi? 20 Temmuz 74'ten sonra ortaya konan 74-75 ve 76'nın en azından ilk yarısında önce devletin ihtiyacı ayrılacak. Önce devletin ihtiyacı ayrılacak karayolları, okul hastane. Geriye kalan bayındırlık ulaştırmanın, telekomünikasyonun , geriye kalan tüm Bakanlıkların bağlı veya bağımsız kurumların kamunun ihtiyacı olacak bütün mallar ayrılacak karar alındı. Bakanlar Kurulunda kararlar da vardır. Yasada da öyle değildi, Bakanlar Kurulu görevlendirildi. Her bakanlık kendinin ileride uzun yıllar içerisinde ihtiyacı olan araziye veya gereksinimi nerdeyse, bina ise belirleyecekti. Fabrikalar kimseye verilmeyecek ve devletin olacaktı. Veyahut da kendi şirketleri ile yürütecekti. Bunun tanımını da büyük işyerleri ve büyük oteller tabiri kullanıldı. Turizm tesisleri. Şimdi geriye baktığımızda bunun bir anlamı olduğunu nerden anlıyoruz? Yol yapılacak, efendim tarlandan geçirildi dedik kıyamet kopuyor. E o tarla devletin. Veren hatalı. Çünkü evela sen ihtiyacına ayıracaktın. Yol plânlarını yapacaktın, ihtiyacını ayıracaktın. 1976'dan bugüne kadar gelmiş Bayındırlık, Ulaştırma kadrosunun bu ihtiyacı ortaya koyması gerekmektedir. Sanayi Bakanlığının nerede sanayi siteleri kuracağını, sanayi bölgeleri kuracağını belirlemesi gerekirdi. Yıl 1982. 15 Mart, DHP, Ulusal Birlik Partisi ile koalisyon Hükümetini kurduk. Gittik Bakanlar Kuruluna oturduk. İlk sorum bu oldu.

Benim gördüğüm kadar dedim ki bu kadar yıl açısından ayrıldık ve geldik tekrar oturuyoruz karşılıklı. Her bakanlık acaba kendine ait bunları ayırdı mı? Çünkü o günün İskân Bakanlığı ısrar ediyordu puanlarına karşılık ben kesin belge vereceğim. Tasarruf vereceğim. Peki bir köyde bir uygulama yapınız ve getiriniz hatalarını beraber görelim. Başarınızı da alkışlayalım. Olmaz efendim, bekleyemeyiz. Neden? Bir Dipkarpaz'dan bir Yeşilirmak'tan darma dağın edilecek ki netice itibarıyla bu durum olsun. Ama bakanlıklara sorulduğunda birçok bakanlığın bunu yerine getirmediği meydana çıktı. O gün tekrar bir karar alındı, tekrar. 82-83 döneminin dosyalarına bakılsın. Her bakanlık kendinin ihtiyaçlarını hazırlasın ve sevketsin. Sanayi bölgeleri için biz hazırladık gönderdik. Girne sanayi bölgesi hazırladık, kâğıt üstünde parsellendi, biz ayrıldıktan sonra o parselleri arsa parseli kabul ettiler ve şahıslara arsa diye verdiler. Şahıslara arsa diye verdiler. Yürekler acısı bir durumdur bu ve şimdi birinci madde; devletin ihtiyacı ayrılmadan mal dağıtımına devam ediyorsunuz. En azından uyarıyorum sizi, yıl 1990, bitiyor, oturunuz ve dağıtmadıklarınızın içerisinde veya haksız olarak alınanların içerisinde, veya İngiliz veya yabancı şirketlerinin haksız olarak aldıkları yerlerde el koyunuz da devletin ihtiyacına ayırınız. Yarın büyük paralarla bunu devlete mal etmeye kalkacaksınız ve tazminat ödeyeceksiniz. Okul yapacak yer..Düşününüz köyde bir spor sahası ayrıldı ve Güneyde mal bırakanlarla ilgili cemiyet mahkemeye başvurdu ve bunu bile engelledi. Yasaların kendine tanıdığı o çarpıklıktan faydalandı ve engelledi. Ben gençliğime spor sahası ayıracağım köyde, ve mahkeme bile aleyhimize karar verecek, çünkü yasayı öyle yaptınız. Bu mümkün müdür? Devletin kendi ihtiyacına ayıracak arazisi yoktur. Sanayi Bölgesi Lefkoşa'nın doğusunda kirli sanayi

bölgesidir ve orada işte karayollarının binaları vardır, geriye kalan tesisler vardır. O bölgede bir sanayi tesisine yer verecek kabiliyet yoktur ve puanınan verelim, yaşadık bunu çünkü. Niçin? Efendim işte giderler mahkemeye de düşürürler. Olacak iş mi bu? Bu devlet sanayisine yer veremeyecek vaziyete geldi. Bu devlet gençliğine bir köyde spor sahası ayıramayacak duruma geldi. Dolayısıyla birinci kalem bundan böyle yapınız bari. Devletin ihtiyacını ayırınız. Halen vardır. Dağı taşı, hade Girne, Girne diyerek dağı taşı parsellediniz. Adam Londra'da oturur burda Bellapais'in bütün altını alır, üstünü alır, yanını alır, sağını alır ve siz de göz yumarsınız buna. Ama sordüğümüzda da bize hikâyeler anlatırlar. Geliniz Mecliste bir tahkikat komisyonu kuralım. Hiç ayıp değil bu. 34 tane milletvekilisiniz, 4 tane de muhalefete mensup insanız burda, gelin bir tahkikat komisyonu kuralım. Bakalım bu araziler kimlere nasıl, hangi formülle... Bir denetim gelsin. Bir denetim mekanizması gelsin. Kime sorsanız şikâyetçidir. Bakanlık görevi yapıp da ayrılan bakan bile şikâyetçidir. O halde? O halde bir denetim mekanizması ister bu iş.

İkinci madde; benim görüşüm, işaret etmek istediğim, Anayasa burda hazırlanırken ilgili komisyonda ısrarla ileri sürdüm. Orda başaramadık, Genel Kurulda söyledik. Çünkü Kurucu Mecliste de muhtarlığa bile seçilemeyecek arkadaşları doldurduğunuz için çoğunluğa geçmiştiniz hasbel kader. Dolayısıyla orada da başaramadım. Neydi olay? Evkafın malını eğer kiraya verecekse Evkaf, 10 yıla kadar verebilir idare heyeti, 10 yıldan sonra Meclis onayı gerekmektedir. Buraya gelir. Yahut da takas yapacaksa bile buraya gelir. Evkaf malı, ata malı. E devletin kendi malını Yağma Hasan'ın Böreği, istediğine bir imzayla verir, iki imzayla verir. Niçin? Niçin, ne hakkınız vardır buna? Ve o gün de söyledim, bugün de söylerim. İlk günden verilmiş olan malların bu Mecliste onayı gerekmektedir. Gelecek buraya karar, yasanın geçirildiği şekliyle listeler halinde onavlanacak. Devlet malını nasıl verirsiniz?

Veremezsiniz, kiralayabilirsiniz ama veremezsiniz. Ve on yılın ötesinde Evkaf bile buraya getirdiğine göre, sizin ne hakkınız vardır devletin üstündeki mâli, kalkıp da verip gidesiniz. Haklı olduğunuz konu var, haksız olduğunuz konu var. Haksız konular daha fazladır. O halde Sayın Bakan yardımcı olsun, geçmiş de temize çekebilmek için 20 Temmuz 1974' den sonra Kuzeyde İskân yetkilileri içerisine giren veya o bir bakanlığın yetkilerine giren ve ona buna ister Güneyde mal bıraksın, ister bırakmasın çünkü Güneyliden çok şimdi başkaları mal aldı artık. Dolayısıyla kim almışsa liste getiriniz Meclis de öğrensin, bir kitap bastırınız. Bu zor mu? Verilen adet bellidir. Hangi şahsın ismine ne kadar mal vardır, devletin malıdır bu. Ben milletvekiliyim bu kadar senedir, bu kadar yıl bakanlık yaptım, kime ne mal verdiniz bize söylemediniz, sakladınız.

BAŞKAN - Onu soracak milletvekili bile yok.

İSMET KOTAK (Devamla) - Onu soracak milletvekili yoktur diyor Sayın Başkan. İşte ben soruyorum Sayın Hacıahmetoğlu, soruyorum ve buna ihtiyacı vardır bu toplumun. Kime ne verildi? Hangi kıstasla? Dolayısıyla bir devletin malı orada duracak, siz oturacaksınız tapular ve paket. Hangi paketten bahsediyorsunuz? Arkadaşlar paketten bahsettiler. Ben öyle bir paketin çıkıp uygulandığını görmedim. İlân edilir yalnız. Bu paket çıkacak ve ilân edilir, dilekçeler alınır, ondan sonra daha önceden zaten verilmiştir mal. Bize beyan edenler vardır, isim verirler. Ben gittim anlaştım Komisyon Başkanı filan ile bana bunu vereceksiniz dedim aldım. Hakikaten gösteri belgesini aldı ve adam Londra'da oturuyor, Kıbrıs'ta da değil. Puan satın almışmış, bilmem neymiş, alavera dalavera. Ama o biri güneyde mal bırakan alamıyor. Kuzeyde oturup da yine de puan hakkı olup güneyde mal bırakan da alamıyor. O halde bu liste çıksın ortaya. Kim ne aldı? Basınız kitap halinde, Resmi Gazetede yayımlayınız. Niçin saklıyorsunuz? Devletin malını koçanlayacaksınız ona buna. Ve bir Meclisin buna bilgisi olmayacaktır. Komisyonda sorduk, e, olur mu efendim yani o kadar geniş. Niçin? Ya bir bütçeye basılır da bütçe telefon miktarını

yazıyorsunuz. Bir bakan düşününüz telefonunu, bakanlık telefonunun giderini onaylıyoruz burda. Sen birşey yapamazsın, giderini onaylayacağım diyorsunuz. Yakıtını onaylayacaksınız, Meclisini. Ama devletin milyarlık mallarını hibe ediyorsunuz. Otel bile verdiniz, yasa değişti otel de verdiniz. Kime verdiniz? En azından biz suçlular dinlemek zahmetine katlanırsınız. Bize veriniz okuyayalım görelim. Hangi hakla yazan karşısına Resmi Gazete'de bu kadar puan karşılığı, bu kadar hak karşılığı bu aldı, bu yerde. Aslında Meclis onayı gerekmektedir. İleride sağlanacak sizin karşınızdaki bir iktidar bunun hesabını sormak mecburiyetindedir. Meclis çoğunluğu bunu sağlamalıdır. Meclis onayı gerekir devletin malı bu. Toprak başka ülkelerde birleştirilir bizde parçalandı. Yani büyük parçalar halinde bırakılır ki en azından ekimi, sürümü, verimliliği artış olsun. 1974 öncesinde Rumlar...

BAŞKAN - Makarios'da gidiyordu ona.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet. Bütün Kıbrıs'da toprak birleştirmesine gitti. Ama biz yine çeşitli kantonlarda yaşadığımız için bizim haksızlığa uğrayacağımız gerekçesi ile belirli yerlerde önce karşı çıkıldı. Sonra benim Çalışma ve Kooperatif Bakanlığımın döneminde ve Oğuz Korhan Tarım Bakanlığı döneminde, Bakanlar Kuruluna bunu anlattı. Ve Örneğin Baf'ta, Limasol'da, Larnaka'da köylümüzün buna başvurmasını belirli yörelerde sağladık. Neden? Çünkü haksızlığa uğrayacaklardı, yapılacaktı. Örnek olsun diye yaptırдық, sonra ona Türklerin de yararlanacağından bakınca, vazgeçtiler. Bunu aynen alçak orman meselesinde de uyguladılar. Türkler yararlanacaktı ondan vazgeçtiler. Şimdi biz toprak bulduk, parçaladık, verimsiz hale soktunuz yıllar içerisinde. Bunu daha önce de söyleyen bir insan olarak burda söylüyorum. Söylenmemiş olsaydı, ayrı bir olaydı. Evet bir Norm koydunuz. O Norm'u dinlediniz mi? Yok.

O norm parça parça edilmiştir. Halen de edilmektedir. Türkiye'den yurttaş geldi, protokol gereğince geleceğim o bölüme de tekrar, yerleştirildi, kendisine toprak verildi. Verdiğiniz toprak ne? 90 dönüm diyelim. Çocuğunun biri evlendi, ertesi sabah dayandınız kapıya, ver 10 dönüm geri. Sanki de borç verdiniz. Türkiye'den aldık, getirdik buraya yeniden insan ettik bu bir protokol yapıldı. İki devlet arasında imzalanmış protokolla getirilmiştir ve o protokolda o haklar tescil edilmiştir. Çiğneyemezsiniz, bir insana konut vereceğim dediniz, verdiniz. Şu kadar baş hayvan verilecek, şu kadar toprak verilecek veyahutta toplamı bin Kıbrıs Lirası yıllık gelir sağlayacak kaynak tahsis edeceksiniz. Budur anlaşma.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İsmet Bey orda şudur. Belirli bir nüfus sayısına kadar, beş kişiye kadar o norm verilir, onun üstünde çocuk sayısı fazla olduğu için aileye verilen tahsisler fazlası da verilir. O çocuklar ayrıldığı zaman, aileye verilen fazlalıktaki düşüştür. Normdur, almaz Bakanlık.

İSMET KOTAK (Devamla) - Tamam. Benim tarlamı geri alıyor musunuz? Benim babamdan kalan tarlayı geri alıyor musunuz? Alıp Türkiye'den geldi buraya yerleşti...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Fazlalığı veren bu Bakanlıktır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Siz verdiniz kendisine.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Malı değil efendim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Nasıl malı değil efendim? Mal vermek için getirdiniz, değilse gelin söyleyin kürsüden. UBP bunu mal olarak düşünmüyor, seçimde öyle demediniz ama.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yasası da var efendim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Nasıl hiç olur mu. Özür dilerim efendim yani bir yanlışlık var. Olamaz öyle şey.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Şimdi norm altına düşürmediniz.

İSMET KOTAK (Devamla) - İnsanlar aile ev boyutuyla gelmiştir. Ben size bunu vereceğim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hayır o ailenin zaten tüm bireylerine verilmiştir.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ondan sonra almaya başlıyorsunuz geri. Buna hakkınız yoktur. Verilmiştir. Şimdi bu konuya tekrar değineceğim, bunu sonuna kadar tartışırız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Teknik açıdan aydınlatmaya çalıştım politik değil yani.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet tabii yok rica ederim. Rica ederim. Ben de açıklığa kavuşsun istiyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - 90 dönümse norm yine 90 dönüm kalır. Çocuk fazlalığıysa...

İSMET KOTAK (Devamla) - Yok efendim yarısını aldılar. Gelincik'te hele yarısını aldılar insanların elinden.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Gelincik'te arazi sıkıntısının getirdiği normlar var.

İSMET KOTAK (Devamla) - Tamam, 1976 yılında aileleriyle gelip yerleşen insanların, siz ayrıca sonradan hiçbir protokole bağlı olmadan gönüllü gelen ve yerleştirilen, o köyde madem toprak yoksaydı yerleşme hakkı ne verilmiştir? Verilmemeliydi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İ i t i d r .

İSMET KOTAK - Niye verilmiştir? Çünkü oy kaygusuyla 1985 arifesinde, merak etmeyin sizlere vereceğim. Aldılar Ahmet'inkini verdiler Mehmet'e. Gayet basit. Bu yanlış bir uygulamadır. Şimdi efendim esas temel konuya girelim. Toprak üretime dayalı olarak bir politika içerisinde değerlendirilmeliydi, yapılması gereken buydu. Parçalanma halen de devam etmektedir. Zaten örneğin Girne o kadar verimli gösterildi ki ileride iyi para edecek dendiği için, herkes onun üzerine abandı. Tarla olarak alan bile böldü sattı. Kendisine sulu arazi verdiğimiz sahildeki de sattı gitti. Artık değerine göre. Onun gününde 10 milyon büyük paraysa on milyona sattı gitti. Daha sonra elli milyon olduğunda büyük para elli milyona sattı çıktı gitti. Dolayısıyla bir arsacı kitlesi de yarattık tufeyli. Bir tufeyli kitlede yarattık, gazetelerde var. Yer diyor, arsa, ev temin ederiz. Var onun içerisinde, Girne'deki arazi, babalarının çiftliği miydi de temin edecekler? Demek ki bu oyunların içerisinde. Daha önce merak etme, iskanda benim tanıdıklarım vardır, hallederim, bu sen kaynağı, ondan vekaletname al, ben hallederim numaraları yaşandı. Binlerce dönüm ortadan bu şekilde yok edildi. Bunu da yaşadık. Dosyaları halen Savcılıkta bekleyen olaylar vardır. İlgili bakanlar görevlerini yaptılar, Savcılığın da görev yapmasını bekliyoruz. Bu bitmez. Getirip bu dosyaları konuşacağız burda çünkü hem içte suçlusu hem dışta suçlusu vardır. Bu hiç affedilecek bir olay değildir.

Puan satışına başından beri karşı çıktım. Puan satışının kesinlikle yapılmaması, bu şekliyle yapılmaması gerektiğini de savundum. Gene de savunmaktayım. Geç değildir. Yeniden bunun üzerine yürümekte yarar vardır. Devlet kendi kaynak yaratmalıdır. İster Merkez Bankası alırsın, ister başka kaynak koydurursunuz, ister puan bankası uydurursunuz. Türkiye'de arsa ofisi vardır. Belirli yerlerde işe yarar arsa ofisi vardır. Gider arsa satın alır ve depolar. Uygun zamanlarda da bunları kullanır. İşte sosyal konut yaparlar şimdi. Ama bizde puan olayı yaşanmıyor.

Kim bastırırsa, kaptı obirinin elinden, zavallının elinden ucuza kapattı gitti en iyi yeri kendi aldı. O puan sahibi o İskân Bakanlığı Dairesinin ve personelin önünde gitti geldi ve alamadı. Ama obiri bir gecede aldı. Bunu hiç kimse izah edemez, bunun haklılığını kimse gösteremez. Görevliler orda oturmaktadır, mal meydandadır. Sayın Bakan sorsun var mı, yok mu? İsterse araştırsın. Söylüyorum kime mal verildiğini kesin belgelerle çıkarın bir listeyi, bir tahkikat komisyonu kuralım inceleyelim, dosyaları onaylayalım. Çünkü herşeyin onayını yapar Meclis de, sizin dağıttığınız ona buna verdiğiniz devlet malının neden onayını yapmasın, bakalım kimin yüzü kızarır. Güneyde aynı bölgede iki tane insana ayrı ayrı değerlendirme, ama iş benim malıma geldiğinde, komisyon başkanıyım ben, oturacağım, kendi malımı biçeceğim. Mağusa'dan da alacak, Girne'den de alacak, veya Lefkoşa'dan da alacak ve bitmeyecek. Senin Güneyde bu kadar malın nerdeydi? Nerden bulmuştun bu kadar malı? Bu puan nerden çıktı? Ama geriye kalan vatandaşın bir konutunu bile karşılayamıyor puanı. Bir hesap, bir kitap kıyamet elamet karşılayamıyor. Bu bir anarşidir ve bu anarşi, bir yerde artık doruğa ulaştığı için, yargı yolunu da kapattınız. Buna gerek yok efendim, bunu bitirin dediler bize, kim dediyse öğreniriz onu da bitirin ve bitiriyorsunuz. E, işte istinaf hakkını kaldırdınız. Bir mahkemeye oturacak üç tenesi, çok akıllı üç yargıç dinleyecek, hata yapmayan üç yargıç, tanrının gögesine sığınarak karar verecek ve bitecek. İskân konusunu soktunuz bu işin içine. En büyük ihtilafı konu. Ve şimdi artık İskân Dairesi de rahat, Bakan da rahat, geriye kalan da rahat ve nasıl olsa gidecek üç yargıca temizlensin gitsin. Tabii temenni ederim bu uygulamayı yapan önce İskân Dairesindekiler, İskân Bakanlarının tümü, ben dahil ve de bu davaları görecek olan yargıçlar, önce kendiler, bu devlet malından ne kadar mal aldıklarını, bir kamuoyuna açıklasınlar. Çok yararlı olur ve hangi tarihlerde aldıklarını açıklasınlar. En mühimi budur. Yani bizim basın davasından önce kime ne kadar arsa verdiniz bize açıklayınız da bilelim, bilelim bunları. Çünkü burası ne Madagaskar'dır, ne de Tanganika'dır.

Gün ola harman ola beyler bu çıkacak meydana, çıkmaktadır. Biz de bunu biriktirmekteyiz. O dosyaları gireceğiz gün uzak değildir, yakındadır. Gireceğiz o dosyaları alacağız elinizden, sakladığınız bu bilgileri, bu Meclis olarak alacağız. Ama bugün değilse yarın, yarın değilse obir gün. Çöktünüz bu dosyaların üzerine ve vermiyorsunuz. Kimin suçu varsa bir öteki onu kollamakta ve onun meselesini kapatmaktadır. Ayyuka çıkmış konular konuşulamamakta, takip edilememekte, yargıya sevkedilememektedir. Meclis tahkikatı gerekir. Eğer elinizi vicdanınıza koyarsanız, Ulusal Birlik Partisi grubu olarak, işte diyorsunuz ya bu seçimde bizi gençler tuttu, biz de kadrolarımızı gençleştirdik ve yeni bir heyecan getirdik, oy veriniz sayın gençler, biz yaşlılar ile birlikte, eskilerle birlikte geliniz Meclis tahkikat komisyonu kuralım ve kimlere ne mal verildiğini beraber değerlendirelim, hatasız olana biz de oy verelim. Öyledir bu. Evkaf malını on yıllık getirirsiniz Meclise inceleriz, onaylarız bir Hukuk ve Siyasi İşler Komisyonunda üç toplantı yaptık, Evkaf yalnız geçit hakkı verecekmiş birine. Doğrusu budur. Çünkü ata malıdır bir an önce veriyorsunuz. Bunun arkasında ne var? Komisyon üyesi Sayın Ayhan bey otuz defa sordu, ben sordum, Zaim bey sordu, diğerleri sordu. Nedar? E, bir maldır bu veriyorsunuz acaba eliniz titremesi lazım.

BAŞKAN - Kanuna gerek var mı İsmet bey o zaman? Kanun yapmaya gerek olmaz değil mi hep Meclise gelirse?

İSMET KOTAK (Devamla) - E, işte bu da kanundur, kanunla mal verebilirsiniz. Şahıslar mal veremez, devlet malını şahıs veremez. Kanun yolu ile verirsiniz. Ya affı getirirsiniz buraya, geldiğinde kanun yolu ile affedersiniz, Meclis kararı ile affedersiniz. Bir adamın hayatına son verilecekse, bizim Meclis çok şükür onu bütün arkadaşlar onayladı, kaldırdık ölüm cezasını bizden ama

Meclis onun hayatına son vermek kararı verirdi eğer suçluysaydı. Ama burada devletin malı var. Devletin malını üç kişilik komisyon üyesinin takkadak vermesine hakkınız yoktur. Veremezsiniz. Yoktur öyle bir yağma. Bu kadar senenin içerisinde verdiniz de ne oldu? Uyguladınız da ne oldu? Kimlerin ne mal aldığını, açıklayınız diyorum ben de. Sayın Başkan Sayın Hacıahmetoğlu siz de ağırlığınızı koyun hade onaylamıyorsa bu Meclis, bilgi sahibide mi olamaz?

BAŞKAN - Buna gerek var mutlaka.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bilgi sahibide mi olamaz? Kim ne aldı, kime ne verdiniz bu memlekette?

BAŞKAN - Öyledir o, o şarttır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bize getirin öğrenelim. Basın Resmi Gazetede bu vatandaş görsün kendinin k öyündeki Ahmet'in bitişik tarlasındaki adamın ne aldığını görsün. Bunda saklayacak ne var? Hani ya demokrasiydi, açıklık rejimiydi? Bir bakıyorsunuz ansızın bizim komşu milyoner oldu. Nerden oldu milyoner? Londra milyoneri? Efendim...

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Tapu Dairesi herkese açıktır. Kimin ne aldığı bellidir.

İSMET KOTAK (Devamla) - İyi efendim, Sayın Güner Gökтуğ'a teşekkür ederim. Tapu Dairesinin hamallığından kurtarınız Meclisi, siz avukat olarak hepsini yüklenin getirin buraya. Başvuru yapınız gelsin, bize de veriniz. Bu mümkün değildir. Bir Meclis, Tapu Dairesine tek tek isimler üzerine, siz de bilirsiniz bunun mümkün olmadığını. Evvelâ şahıs bulacaksınız ve şahsın bin tane parça halinde alınmış malını ayrı ayrı dilekçe yaptıracaksınız. Bu açık rejim değil. Açık rejim, Mecliste, devletin malı için yasa yaptım ben, her türlü bilgiyi alırım. Kıbrıs Türk Hava Yolları 1990 yılında kime bedava, pass bilet verdi. Sorduk komisyonda, hakkımız var, getirdi bize listeyi. Sayın Başkan dedik ki komisyon üyeleri istediği bilgileri getirdim. Getirmek zorundadır. Çünkü

bir devlet kuruluşudur ve listeler geldi. Biz de yayınladık gazetede. Elâlem gördü. Vah vah kimlerin ne bilet aldığı meydana çıktı. Eminim onun yarısı gelecek sene sıraya girip bilet istemeyecek. En azından bir tasarruf olacaktır.

BAŞKAN - Meclise gelmesinde ne sakınca var yahu yasal yapılan işlerin?

İSMET KOTAK (Devamla) - Dolayısıyla iskân, bir yasa altında devletin malını vermektedir. Bunun ne mahzuru vardır. Alfabetik sırayla getirmeye başlayın. Yıl itibarıyla getirin 77'de kime ne verildi, üzerinde mi, o mal nedir?

BAŞKAN - Gizli tutmak Sayın Kotak bir şeyi zaten yasaya uygun olmadığı anlamını verir.

İSMET KOTAK (Devamla) - Dolayısıyla, ben, devletin malının Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki malın seceresini izleyebilirsiniz serbest, söylediğiniz yöntemlerle.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Tabu kayıtları serbesttir, açıktır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Yani Sayın Bakan bizi Tapu kayıtlarına davet ediyorsunuz? Cevaplıyorsunuz beni yani buraya gelmesine gerek yok diyorsunuz?

HASAN YUMUK (Yerinden) (Devamla) - Gelebilir, gelebilir. Tapu kayıtlarındadır.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ha yok gelsin deme birisi getirmezse gelmez. Siz getiriniz. Siz getirecek misiniz?

HASAN YUMUK (Yerinden) (Devamla) - Gizli değildir diyorum Tapu kayıtları alınabilir. İstedığınız an alabilirsiniz.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet ama teker teker altmış bin insanın isimlerine tek tek dilekçe verirsek, sizin Tapu Dairesinin ne bilgisayarını, ne de dosyası buna yetmez.

Bizim başımıza geldi bunlar. Vermezler. Yalan yanlış kağıt da verirler size çünkü bir tek başvuruda yanlış, Minareliköy toprağı dediniz mi Abohor toprağından vermez size. Bunları biz yaşıyoruz. Buna ne gerek var? Alnınız ak, yüzünüz pak siz hele yeni Bakan oldunuz. Daha bir dosyaya eminim veya temenni ederim belki imza atmadınız çünkü paket çıkmadı dediniz bize. Bilmem attıysanız siz de heyecanlanıp. Çünkü sizin attığınızı söylerler bana, ben de savundum sizi. Savundum, dedim ki, yahu ben sordum 14'üncü paket çıkacakmış da onu bekliyorlar. Ben öyle bilirim. Ama arada atmışsınız siz de imzayı. Şimdi dolayısıyla bunun gayet net olarak bu dosyaları buraya gelmesi gerekmektedir. Eğer siz Ahmet Londra'da otururken, bu konularda hiç alâkası yokken mal dağıtıyorsanız nereye dayandınız da verdiniz bana? Eğer Güneyde malı varsa, puanı varsa bu Yasaya uyarsa anlarım. Ama piyasadan puan satın alanları da öğrenelim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tamam yahu açıklık politikası bakımından fazla bir şey değildir istediğin.

İSMET KOTAK (Devamla) - Değil, çok bir şey istemiyorum zaten. Sonra başka bir şey daha söyleyelim. Zaten bize yolu kapadınız. Buraya gelirse, bizim istediğimiz bilgidir. Geri alma hakkı mı var benim elimden. Ama getirin görsün millet kimin ne aldığını. En azından açıklık rejimi içerisinde bir denetim mekanizması çıkmış olur. Kimin ne aldığı meydana çıksın.

SALİH COŞAR (Lefkoşa) (Yerinden) - Ama bu passbilet değil ya Sayın Kotak. Passbiletse kolay, maldır bu.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ucuz değil yani diyorsunuz. Evet. Haklıdır Sayın Coşar, bu maldır onun için passbilet olmadığı için kolay değil buraya gelsin. Tabii ben Sayın Coşar'ın bu cümlesiyle beni onayladığını kabul ediyorum, gelmesinde yarar vardır.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Gelmesinde yarar var tabii.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani Güner Göktaş diyor ki yirmibeş bin dilekçe verin diyor ve tapudan...

İSMET KOTAK (Devamla) - 25 sene beklerler sizin ölümünüzü ondan sonra gönderirler.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Halbuki Bakanlıkta var listeler.

Çünkü gazetede yayın yaptık, tapu müdürünün birinden tehdit aldık. Böyle o kadar ucuz değildir. Biz korkmayız tabii ama mühim olan sonuç yoktur ortada. Bizim elimize belge gerekiyor. Meclistir burası. Efendim?

İSKAN BAKANI HASAN YUMUK - Kimden tehdit aldın?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hiç önemli değil efendim. Biz kendimiz karşılıyoruz onu. Siz bize dosyaları getirin de, biz o tehditleri, böyle elimizin tersi ile iteriz. Dosya kim ne aldı? Açıkçası getireceksiniz. Ha ben size söyleyeyim; siz bugün getirmezseniz...

BAŞKAN - Yeni tapu müdürü o mizaçta değil zannederim Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Devamla) - Demin ben tapu müdürü Ahmet'tir, Mehmet'tir dedim mi? Gün verdim mi? Tarih verdim mi? Filan yakışıklıdır, filan değildir dedim mi?

BAŞKAN - Bakın o mizaçta değil zabıtlara öyle geçsin.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Hacıahmet benim sırtımdan iltifat etmek istiyorsanız, buyurun, istediğiniz gibi iltifat edebilirsiniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İskân konusunda saklamak hatadır diye çıktık yola ısrar ediyorum, gerçekten bunu söylüyorum. Bugün değilse yarın bunun hesabı sorulacaktır. Ama en son elinde tutanın zannederim zarara uğraması gibi yanlış bir sonuç doğacaktır gün gele. Onun için erken yapınız. Az önce söze başladım diğer konulara geçtik. Aynı köyden gelen insan birine kalkar Mağusa'da en iyi yerde, kıymetli yerde arsa veriyorsunuz. Aynı köyden gelen insan gidiyor köye oturuyor ve köydeki tarlaları ile yetiniyor. O Mağusa'da arsa verdiğiniz açık göz, derhal bir Londra'ya buluyor takır takır elli bin sterline, yüz bin sterline satıyor, bundan para kazanıyor. Ama kendine kalanlar o parayı kendine tutuyor bu tarafa...

Üretim için çarpınıyor. Bu Yasa yapılırken yapılmış en büyük hatalardan biri ilk red gerekçelerimden bir tanesi, Güneyde malı hangi köydeyse o köyün yerleştiği yerde bunu vereceksiniz, çıktım kürsüden söyledim, ben red oyumu onun için asaya kullandım. En önemli buydu. Siz oturacaksınız Civisil köyünden geleceksiniz, ben Civisil'i belirli yerlere yerleştirecek, ondan sonra siz bırakıp Karaoğlanoğlu'ndan arsa vereceksiniz obirine. Niçin?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazı Mağusa) (Yerinden) -
Çözumsuzluğun nedeni arsa konusunda budur Sayın Kotak.
Budur konu saptayalım yani.

İSMET KOTAK (Devamla) - Kesinlikle. Evet tekrarlıyorum; o Yasaya iki tane red oyu çıkmıştı, yine de bitmez ama. O Yasaya iki tane red oyu verdik. Biri red İsmet Kotak'ın, öbürü Feridun Adahan'dı. O ilk çıkan İskân Yasasını bu nedenlerle, ne derlerse desinler, Lakadamyada bir merteklik yeri olanın, aldığı malların ne olduğunu herkes bilir. Bilmem yine Baf'ın Finike köyünde bir merteklik yeri olan insanın Lefkoşada aldığı arsalar bilinir. Bunlar yaşanıyor bu memlekette. Yani herkes söylüyor ama bir ötekinin üstüne atıyor ama sorumlular da oralarda oturuyorlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; puan satışı her ne pahasına olursa olsun durdurulmalı ve açılmamalıdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Puan bankası yolu ile de mi yapılmasın?

İSMET KOTAK (Devamla) - Puan bankası kurulacak başka şeyi yoktur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ha düzelt.

İSMET KOTAK (Devamla) - Kesinlikle, onu söyledim daha önce. Kesinlikle. Sayın Çağatay buna teşebbüs etti ama afedersiniz ömrü yetmedi, ondan sonra Allah rahmet eylesin kazayla gitti. Ama Başbakanlık döneminde bu konunun üzerinde ısrarlıydı. Bunu uzun uzun konuştuk ama olmadı. Dolayısıyla çünkü puanlarla mal kapatanlar bunun peşine gitti. Ve şunu da söyleyeyim; Kuzeyde oturmuş da, gidip de bir arsa almış, parasını ödemiş (F) tarihinde, evini de yapmış, aradan on beş sene geçmiş, böyle bir insanın tedirgin olmasını da istemeyiz. Böyle bir iddiada değiliz biz. Spekülasyon en önemlisidir. Almıştır ordan ve bugün Girne, çıkarın haritasını Girne'nin kimin üstünde ne vardır? Göreceksiniz rezilliği. Ve bunun sorumluları da İskân Bakanlığında aynen oturmaktadır. Yaptılar, beraber yaptılar. Bazısı ayrıldı, bazısı ayrılmadı, Tapuda görev yapmaktadır bazıları, hep bunlar oldu. Bakanlar Kurulu oturdu, onay vereceği güne kadar bir mal dağıtımını yaptılar Bakanlar Kurulu onayını verdikten sonra da aynı yürürlükten kalkan şirketler üzerinden de mal yazmaya devam ettiler.

Tüm bunları yaşadık biz bu memlekette. Rakamlarla, belgelerle elimizde vardır, getirmedim. Kimse bugün tedirgin olmasın diye bu kadarlık bir dosyayı da getirmedik. Koçan, çok koçan görmek istemediğiniz için. Başka gün getiririz bunları. Başka gün getiririz bunları.

Şimdi efendim göçmen üretime yönlendirilmeliydi ki belirli fonlarla desteklensin. Onun için başta bir rehabilitasyon fonu kuruldu. O dönem kooperatif ve ziraat bankalarıyla yetinilmesi dendi. Köy düzeyinde söylüyorum bunu. Bunu esnaf düzeyine de genişletebilirsiniz. Ama bugün açık söylüyorum size, Ziraat Bankası kime kredi veriyor? Kooperatif kime kredi veriyor? İskân ve kooperatiften sorumlu olan kişiler bir araştırınsınlar. Bu köylünün bu imkânı kalmamıştır. Ve bu da kendisine üretim amacıyla verilen toprağın bile başkalarına kiralama durumuna geçtiler. Biz köy ağaları yaratıyoruz. Kıbrıs'ta köy ağası yaratma metodu geliştirdik. İnceleyiniz köylerde ben ekmiyorum falana kiraladım, ben ekmiyorum filana kiraladım. İş tehditlere dönüyor. Gideceksiniz bazı köylerde bizim kırk yıllık tarihimiz vardır. Bunun kökünü çoktan kazıdık, şimdi iskân sayesinde, maalesef bu uygulamalar sayesinde, yeniden köy ağaları yaratıyoruz ve bir yandan da dönüp, işçi ithaline, ondan sonra da seçmen olarak değiştirilmesine ve işsiz olarak da orada terkine neden olmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mücahit puanları konusunda. Sayın Ergün Vehbi burda uzun uzun konuştu, seçime dönük olarak iki dönem yaşandı. Birinde biz mücahitlik yapanlara dediler yılına bu kadar para vereceğiz önce bir para geçti sandık bitti o halledildi. Ertesi yıl bir oy potansiyeli daha yaratılmak istendi mücahitlik puanıyla. Mücahitler Derneğinin o günkü mensuplarıyla beraber bir kıyamet, bir elamet bir kayıt ve neticede Anayasadan döndükten sonra seçime çeyrek kala aynı uygulama. Dolayısıyla mücahitliğe, göreve başlarken öyle bir taahhüt olmazken bir nevi rehabilitasyon açısından veya bu kavgada, mücadelede

temel görevi yüklenenlere böyle bir alicenaplıkta bulunacaksa devlet bunun karşısında değildim. Hiçbir zaman da değilim. Acı olan seçime çeyrek kala hep hatırlanması. Şehit çocuklarına arsa verilmesi. Arsaları önce dağıttınız ona buna Lefkoşa'da, Girne'de, Mağusa'da, ondan sonra şehit çocuklarına dikenli tarlaları dağıtıyorsunuz ve parselliyorsunuz. Ne bitti, ne bitecek ve topun ağzında da arsa veriyorsunuz önce kendiniz aldıktan sonra. Şimdi olay, şehit çocuğunda da böyle üzücüdür. Olay, aynı zamanda mücahit puanları açısından da üzücüdür. Gelelim önümüzdeki günlerde en çok sancı çekecek olaya. Türkiye'den Kıbrıs'a 1975'te organize nüfus aktarması yapılmıştır. Artık bunu saklayacak yanı yok. Özker Özgür her gelen gazeteciye söylüyor ve bunu ciddi olarak konuşmanın zamanı gelmiştir, bunu saklayacak halimiz yoktur. O günün İskân Bakanı olarak bunun 14 vilayetten ve Kıbrıs koşullarına belirli yöreler dikkate alınarak uygun olmasına karar verilmiş ve uzun bir çalışma yapılmıştı ama daha sonra sevkiyat esnasında Trabzon Valisi az yolladı, diğeri fazla yolladı bu dengeler, burada kendi kendini ortaya çıkardı . Yani kalan kalmayan, dönen veya dönmeyen meselesi. Olay bir protokolle tespit edilmiştir. Bu Protokol iki devlet arasında imzalanmıştır ve yürürlüktedir. 1975'in Kurucu Meclisinin gizli oturumunda bu Protokol Meclisce onaylanmıştır.

Yani, yasa gücündedir. Hiçbir Anayasa bunu aldırمامıştır öyle diyorsunuz, nerde yürürlüktedir? O halde bu protokolun gereği yerine getirilmelidir. Sözkonusu yasa hakkında bilgim yoktur. Resmi bilgim yoktur. Etraftan bana verilenlerle de yetinecek değilim. Ama, Sayın Bakan kendi kademelerini aştıktan sonra bize resmi bilgi verirse, o konuda da görüşlerimizi Meclise gelmeden önce yazılı vermeye hazırız. Ama... Efendim?

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden)- Meclise yansıdı, gündemdedir.

İSMET KOTAK (Devamla)- Onu gördük efendim. Onu gördük. Ama daha onun perde gerisini de görelim. Yani o maddelerle yetinmeyelim. Olacak olanı uygulaması, plânı gerekir. Yani bu köyü aldığımızda ben, bu köyde doğabilecek sonuçlar nedir? Bunu konuşmamız lâzım. Çünkü, orada protokolla gelen insanların belirli haklarına tecavüz ediliyor mu edilmiyor mu? Bunu siz söyleyeceksiniz bize ve ediyorsunuz hakkınız yoktur mahkemelerden dönecektir, sizin gibi yurttaş, siz de öyle, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşlığını cebinizde taşıyorsunuz. O halde yurttaşın herhalde tabii yine üçlü mahkemeye, yani üç yargıçlı mahkemeye götüreceksiniz. Onlarinkini de bir duruşmada atarsınız rahatlırsınız. Yani, neticede ona döndü çünkü yargı organına. Ben diyorum ki, kazanılmış hakların üzerine yürüme hakkınız. Bu ister Güneyden, ister Kuzeyden gelmiş olsun veya Kuzeyde yerleşik nüfusa mensup olsun. Kazanılmış hak yasayla kazanılıyor. Eğer haksız kazanç sözkonusuysa, üzerine yürüme hakkınız vardır. Değilsel, bu Kıbrıs'ta nüfus tutturmanız ve gerçekten artık 1975'te buraya yerleşmiş olanları 1990'da mağdur duruma düşürmeniz mümkün olamaz. Dipkarpaz Köyünde eşdeğer peşinde koşturacak olmadığına göre, koşturmadılar bugüne kadar, bir örnek veriyoruz size. Niye insanların hakkını teslim etmeyelim ve biz niye halâ geçici formüllerle,

efendim, ben sana sekiz kişilik aile birimi olarak bunu vermiştim. İşte, diğeri büyüdü evlendirdim, ver bunu bana. Ya da gençlere araziyi nerden vereceksiniz o zaman? Bir de gecin, yeniden arazi veriyor musunuz yoksa o aileyi kesip mağdur ediyorsunuz. Mesele burdadır. Bir de 20 Temmuz 1974'ten sonra iş kurmuş insanlar var. İster göçmendir, ister değildir. Köyde olsun, kentte olsun. Bu adama iş yeri kiraladınız. Bu adama belirli formüllerle gelirini karşılayabileceği tarla tahsis ettiniz yahut da kiraladınız. Bu kadar yıldır bunun bir ekmek teknesi vardır. Bir ara bunu mağdur etmenin yolu yordamı yoktur. Çünkü o birim bunu hak etmiştir. Dolayısıyla bu haksızlıkların önüne geçmek de gerekmektedir.

Değerli arkadaşlarım; şehircilik ve sosyal konut üzerinde uzun uzun durdular. Ben duracak değilim. Ancak, özellikle bu konuyla ilgilenen teknik personel de bu salonda olduğuna göre, Sayın Bakana söyleyelim. Yani bu kadar kadrolarımız vardır, şehircilik plânlarımız vardır, yasalarımız vardır ve halâ bu kentlerimizin içerisinde ansızın bir sokağa bakıyorsunuz, gece kulübü açılmaktadır. Gece kulübü. Çalışma ve yıkıyor tekrar yapıyor, inşaatla giriyor. İzne başvuruyor, ister içişleri, ister Çalışma. Üç dört bakanlığı ilgilendiren bir olay cereyan ediyor. İşte hastahane, dibinde. Devam edelim. Bir sokak düşününüz konuta ayrılmıştır, tamamen konut inşaatıyla ilgilidir. Ansızın bir müteahhit geliyor beş arsayı kapatıyor, çevreliyor ve içerisine bütün kendi inşaat malzemesini yapıyor. Depo inşa ediyor yasa dışı olarak, içine de makinelerini koyuyor ve üretime geçiyor. Bu da şehirciliğe uyar mı? Yani, buna da izin var mı? Bunu da görmez mi hiçbir yetkili? Ev yaparsınız, yan başınızda dört katlı, beş katlı iş yeri tahakkuk eder. Depolar, her gün gelen tırlar ve koskoca bir mahlleyi mahfeder. Dolayısıyla, eğer şehircilik şu veyahut bu belgeye de dayanacaksa ve iddiası varsa, işte Lefkoşa, işte diğer kentlerimiz. Gözönünde bulundurulsun. Mesele belediyelerle işbirliği halinde bu sorunların üzerine yürümektir. Geçmişte çeşitli belediyelerin, muhalefete mensup partilere ait olduğunu söylüyordunuz ve gidip yardım da etmiyordunuz. Bütçe de vermiyordunuz. Bari şimdi fırsattan

- 2673 -

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kotak. Buyurun Sayın Bakan.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Uzunsa öğleden sonraya kalsın.

BAŞKAN - Buyurun efendim. Daha vaktimiz var, devam ederiz. Uzayacak mı efendim?

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Evet.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Öğleden sonra zaten vaktimiz var. Daha Gençlik ve Spor Bakanlığı var.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Meclise bilgi vereceğim. On beş dakika yetmez bu kadar sorunu on beş dakikaya sığdıramam.

BAŞKAN - Peki efendim. Öğleden sonra 14.30'a erteliyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış saati: 12.46

İKİNCİ OTURUM

Açılış saati: 14.35

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin II'nci Dönem, 1'inci Yasama Yılı'nın, 29'uncu Birleşiminin ikinci oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Sayın Bakan, söz sırası sizdedir galiba. Buyurun efendim.

../2674.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığın bütçesi üzerinde görüş belirlen, eleştiride bulunan bütün arkadaşlara teşekkür ederim. Değerli arkadaşlarımdan sorduğu soruları; faaliyetleri, bakanlık faaliyetlerini açıklarken içerisinde bulunduğu koşullarla birlikte izah edeceğim. Size bakanlığımın faaliyet alanına giren konularda geniş bilgi arz ettikten sonra, genç Cumhuriyetimizin oluşmasından sonra, tahsisten hak sahibi vatandaşlarımıza tapularının verilmesine ilişkin son Değişiklik Yasa Tasarısı hakkında da ayrıca bilgi vereceğim.

Hepinizin bildiği gibi, göreve ilk geldiğim günlerde, İskân Bakanlığındaki faaliyetleri çok kısa bir süreyle dondurmuş, bu arada iskânın mevzuatına hakim olmak, boşlukları varsa boşluklarını tespit etmek, alınacak önlemler varsa, bu önlemleri almak içindi. Özellikle bu cümleden olmak üzere bildiğiniz gibi, eşdeğer konusunun bitebilmesi için "T" Cetvellerinin kesinlikle bitmesi lâzımdı. Bu nedenle mevcut olan iki komisyonu üç komisyona çıkardık. Ayrıca ifraz ekiplerinin sayılarını da artırarak, bir an evvel eşdeğerin uygulamasını bitirme azmindeydik. Almış olduğumuz bu tedbirlerle, sadece "T" Cetvellerindeki o güne kadar yapılan hizmetlerde %51 artış ve ifraz işlemlerinde %18'e varan bir artış sağlandı. Bunun yanında, bakanlığa geldiğim sırada açılmamış bulunan, 9, 10, 11, 12 ve 13'üncü kaynak paketlerinin tamamlanması yapılmış ve bu kısa süre içerisinde 4336 vatandaşımıza, bu kaynaklar ilân edilerek, kendilerine paketlerden kaynak verilmiştir. Bu kısa, altı aylık süre içerisinde yapmış olduğumuz faaliyetlerden sonra, şu anda İskân Bakanlığı olarak bulunduğumuz noktadan size bazı bilgiler aktarmak istiyorum. Yani şu anda varılan nokta, nerdeyiz, hangi aşamadayız? O konuda bilgi vermek istiyorum. Bildiğiniz gibi Yasanın öngördüğü süre içerisinde, Tapu Kadastro Dairemize Güney mal varlığı olarak 38937 dosya müracaatı yapılmış, bunların kişi başına düşen dosyanın sayısı, müracaat sayısı 31917 kişidir. Güneyde mal bırakan 31917 vatandaşımız da 26603 tanesinin "T" Cetvelleri çıkarılmış, 5314 "T" Cetvelinde Mart 1991 tarihine kadar çıkarıp beyan ettikleri adreslerine

"T" cetveli ile vatandaşlarımızdan 15884'üne Güneydeki mallarından feragat imzalanmış ve bunların ileri aşamasına gidilmesi için Tapu Dairesine başvurulmuştur. Ancak eşdeğer konusunda, özellikle "T" cetvellerine geldiğimiz bu konuda, birşeyleri size açıklamak istiyorum. Özellikle eşdeğer olgusunun tamamlanabilmesi için, vatandaşlarımızın bir an evvel "T" cetvellerini çıkarıp ve "T" cetvellerine itirazlarını yasal süre içerisinde yaptıktan sonra, Güney mallar için feragatnamelerini imzalamalı gerekiyor. Ancak yaptığımız etüdlerde şu anda 5300'e yakın "T" cetveline müracaat etmemiş vatandaşlarımız vardır. Biz bunlara yasal süre içerisinde çağrıda bulduk. Eğer eşdeğer olgusuna vatandaşlarımızın katılmasını ve eşdeğerin bir an evvel bitmesini istiyorsa, bu vatandaşlarımızın bir an evvel Bakanlığa müracaat ederek, gerekli formaliteleri tamamlamaları gerekiyor. Bunlardan 5300 tanesi yeşil "T" cetvelidir. 2222 tane de kırmızı "T" cetvelidir. Yeşil "T" cetvelinden maksadımız, Güneyde bıraktığı mala karşılık ya Kuzeyde mal almamıştır veya Kuzeyde tuttuğu mallar Güneydeki tuttuğu mallardan daha azdır. Bunların bir an evvel gelip feragatnamelerini imzalamaları gerekiyor. Kırmızı "T" cetvelin dediğimiz vatandaşlarımız da, ya Güneyde bıraktığı mallardan daha fazla Kuzeyde mal almıştır veya Kuzeyde tuttuğu mallar Güneydeki bıraktığı mallardan daha fazladır. Ancak bu vatandaşlarımızın da bir an evvel gelip feragatname vermeleri gerekiyor. Yalnız kırmızı "T" cetvelinde olan arkadaşların, vatandaşlarımızın bir konuda tereddütleri var. Bunlar aynı zamanda tahsisten hak sahibi oldukları halde, kırmızıda gözükükleri için ellerinden mal alınacak diye korkuyorlar. Ancak kırmızıda bulunan 2222 vatandaşımız aynı zamanda tahsislerden hak sahibi olduğu için, yani bölge içerisinde bir ev, bir norm, tarımsal arazi ve işyeri tuttıkları için, bunların kendilerinden bu mallarından geri alınacağı endişesi vardır. Bakan olarak şunu şurada ifade etmek istiyorum ki yasal çerçeve içerisinde elinde kaynak tutan vatandaşlarımızdan, bunların alınması bahis konusu değildir. Ama "T" cetvelleri aşamasında, eğer puanları yetmiyorsa, mutlak şekilde de bunların kendilerine fazla kaynak tutan vatandaşlardan, bu ölçüler içerisindeki kaynakları ellerinden alacaklardır. Bu konudaki prosedürü biraz açıklamak

İTEM Yasası'nın 75(5) fıkrası ile ilk ihbara icabet etmeyen "T" cetvellerine, gelip de feragatnamesini imzalamayanlara ikinci ve son bir ihbar daha gönderilmektedir. Eğer bu "T" cetveli sahibi ikinci ihbara rağmen gelip feragatnamesini imzalamadığı takdirde, yine Yasanın 70(6) fıkrası gereğince elinde tuttuğu kaynaklar iptal edilecektir ve bunlar tekrar pakete konulacaktır. Her ne kadar bu ihtara rağmen Yasa tekrar müracaat etme imkânını tanıyor ise de bir vatandaşın elinden malını alıp, pakete konulduktan sonra, eğer bu başka birisine aktarılması sağlanmış olursa, telâfisi imkânsız bir kaybı olacaktır. Bu nedenle, bu vatandaşlarımızın bir an evvel iskân olayına iştirak ederek, "T" cetvellerine olan itirazlarını tamamlayıp, feragatnamelerini imzalayarak, eşdeğerden mal almalarını sağlamaları lâzımdır.

Bakanlığımızın faaliyet alanına giren bir konu da şehit ailelerine koçan verilmesi ile ilgilidir. Bugüne kadar Bakanlığımıza şehit eşi, ana - babası ve çocukları için 840 müracaat yapılmıştır ve bunlardan 700 tanesinin bütün formaliteleri tamamlanarak kendilerine tapuları verilmiş, 140 tanesi de henüz işlemlerini tamamlamamıştır. Biz Bakanlık olarak Şehit Aileleri ve Malûl Gaziler Derneği ile de işbirliğine giderek, şehit ailelerinin bir an evvel noksan olan evrakları tamamlayarak tapularını almalarını istedi. Bu arada malûl gazilerle ilgili Yasamızın 24'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasında da altıncı dereceye kadar malûl gazi olan vatandaşlarımıza bir konut veya bu konutun olmadığı takdirde konut, kendisine bir konut bulunmadığı takdirde 500 bin puan değerinde bir puan verileceğine veya başka bir kaynak verileceğine amirdir.

Bildiğiniz gibi eşdeğer uygulamasından sonra yapılacaktır. Eşdeğer uygulamasında bu tip Anayasa Mahkemesinde açılan bir dava ile eşdeğerin bitirildikten sonra, bunlara tapu verileceğine amir olduğu için, malul gaziler için herhangi bir tapu aşamasına henüz gelinmiş değildir. Arkadaşlarımız özellikle şehit çocuklarına arsa verilmesi konusu üzerinde durdular. Bugüne kadar bu onunun seçim sırasında siyasi amaçlar için kullanıldığını söylediler. Ancak şu anda seçimlerden çok uzaktayız ve Bakanlığımıza bugüne kadar müracaat eden 2139 şehit çocuğundan bugüne kadar 1975 tanesine arsaları verilmiştir. Halen Lefkoşa'da 761 arsadan bunları 532 tane arsanın alt yapıları tamamlanmış, 229 ise yapımına devam edilmektedir. Aynı şekilde Gazi Mağusa kentimizde de Ayluka bölgesinde 448, Tuzla bölgesinde de 156 olmak üzere, toplam 604 şehit çocuğumuzun arsası verilmiş ve bunların alt yapıları tamamlanmak üzeredir. Bunlardan Girne ve Güzelyurt bölgesinde oturan şehit çocuklarımız için de Girne'de 300 adet arsa ile, Güzelyurt'ta da 390 arsanın parsellenmesi tamamlanmış şehitler haftası olması nedeni ile 24 Aralık Pazartesi günü Güzelyurt'ta, 25 Aralık Salı günü Girne'de bu şehit çocuklarımızın arsa çekimi yapılacaktır. Bu şekilde Bakanlığımıza bugüne kadar müracaat edip de evraklarını tamamlayıp ve şehit çocukluğunu ispat etmiş, şehit ve hadise kurbanı çocukluğunu ispat etmiş bütün hak sahiplerine arsaları verilmiş olacaktır.

Bakanlığımızın faaliyet alanına giren bir konu da mücahit puanları idi. Bildiğiniz gibi bugüne kadar bakanlığımıza 25,728 mücahit başvurmuş ve başvuruların tümünün belgeleri çıkartılmış ve kendilerine dağıtımı yapılmıştır. Hatalı olan veya bugüne kadar hiç müracaat etmeyen mücahit puanları için gelen arkadaşların evrakları tamamlanarak yapılıyor. Ayrıca TMT'li dönemdeki puanlar için tevsik kurulu başkanları tayin edilmiş, TMT dönemindeki puanların çıkarılmasına da başlanmıştır. Bu arada, bir

konuyu bugün gazetelerde ilan şeklinde de duyurduk. TMT döneminde olup da henüz mücahitlik için ve TMT dönemindeki hizmet sürelerini tevsik etmemiş vatandaşlarımız da tekrar bakanlığımıza müracaat etmeleri gerekiyor. Bunu da buradan bir daha duyuru yapmış olayım.

Bakanlığımızın faaliyet alanlarına giren bir konusu da sosyal konut olayıdır. Bildiğiniz gibi Anayasamızın 44'üncü maddesi her vatandaşın bir evinin olmasını öngörmektedir. Hükümetimiz olarak gerek eşdeğerden, gerek tahsisten tüm vatandaşlarımıza ev dağıttıktan sonra sabit ve dar gelirli vatandaşlarımıza ev yapılması için Sosyal Konut yasası çıkarılmıştır. Bugüne kadar sosyal konut olarak yalnız Bakanlığımız 1395 sosyal konutun dağıtımını yapmıştır. Ayrıca kooperatifler kanalı ile 600 sosyal konut yapılmıştır. Bakanlığımız bu kooperatifler kanalı ile yapılan sosyal konutların gerek alt yapısını, gerek teknik hizmetlerinde Bakanlığımız tarafından teknik yardım şeklinde yapılmıştır. Halen yapımı devam etmekte olan Lefkoşa'da 104, Gazi Mağusa'da 88, Güzelyurt'ta 16 ve Lefke'de 16 olmak üzere, toplam 224 sosyal konutlar ihaleye çıkarılmıştır. İlgili firmalarla, müteahhitlerle sözleşmeler imzalanmış ve yapımı devam etmektedir. Ancak bunların hak sahipliliği konusunda henüz bir neticeye varılamamıştır. Sayın Ergün Vehbi Bey işimiz kuraya mı kaldı dedi. Elbette ki gönlümüz arzu eder 2000'e yakın sosyal konut ihtiyacımız vardır. genç bir devletiz, tüm hak sahiplerine imkanlarımız ölçüsünde sosyal konut yapalım. Ancak imkanlarımızın dar olması nedeni ile eşit statüdeki sayının çok yoğunluğu, özellikle Lefkoşa ve Mağusa'daki eşit puan alan yasaya göre, yasanın puanlamasına göre eşit sayıda puan alan müracaatçının çoğunluğu nedeni ile supjektif bir değerlendirme yapmanın mümkün olmadığı nedeni ile gerek Lefkoşa, gerek Mağusa'da noter huzurunda hak sahiplerinin kuraları çekilecektir. Biraz geciktirmemizin nedeni bu sosyal konut için bazı kaynak arayışlarımız vardır. Dışardan bazı firmalardan teklif gelmiştir. 2000 sosyal konutun çok kısa bir sürede yapabileceklerini ve Sosyal Konut Yasası içerisinde tekliflerimizi inceleyeceklerini, çok kısa sürede yanıt vereceklerini söylediler.

Evet o teknoloji ile ilgili çalışmalar var. İlgili firma bize beyan etti. İnşallah doğrudur. Bir ay içerisinde bir örnek olarak Bakanlığın önüne bir tanesini kuracakmış. Beyendiğimiz takdirde ve şartları sosyal konut kapsamı içerisinde mütalaa edildiği takdirde, bu sayı 2,000'e, 3'000'e yakın çıkacaktır. Dolayısıyla sosyal konuttan hak sahiplerinin belirlenmemesi çalışmalarının herhangi bir siyasal yönü yoktur. Tamamen müracaatçı vatandaşlarımızı hüsrana uğratmak istemiyoruz. Gönlümüz istiyor ki sosyal konut talebinde bulunan tüm hak sahiplerine birer sosyal konut vermiş olalım. Ancak bu arada birşeyi vurgulamak istiyorum. Bugüne kadar sosyal konut sahibi olan vatandaşlarımız şu veya bu şekilde evlerine ,gerekli,Bakanlığımıza başvurmadan, Bakanlığımızdan izin almadan bazı ilaveler, tadilatlar hatta lahmacun dükkanları, bakkallar açmış bulunuyorlar. Biz Bakanlık olarak sosyal konut hak sahipleri ile yaptığımız sözleşmelerde 20 yıl içerisinde, yani anahtar tesliminden itibaren 20 yıl içerisinde sosyal konutlara yapabilecekleri herhangi bir değişiklik veya inkişafı Bakanlığımızdan gerekli izni alamları gerekiyordu. Ancak bu izni almadan yapılan ilaveler tespiti çalışması yaptık. Bunlardan bazıları gerçekten sosyal konutun amacını tamamen dışarıya çeviren görüntüler, güzelliği bozan görüntüler. Ayrıca sosyal konut alanındaki ortak kullanım alanına ilave yapan şahıs leyhine çeviren ilaveler vardır. Bakanlık olarak elbette ki sabit ve dar gelirli vatandaşlarımızın bu yapmış oldukları ilaveleri elbette ki en az zarar vererek nasıl telafi edebiliriz şeklinde bir çalışmalarımız vardır. Kendilerini Bakanlığımıza davet ettik. Bakanlık olarak özellikle garaj yapım konusundaki tek tip garaj projemizin olduğunu ve mümkün olduğu ölçüde bize gelirlerse ,tek tip garaj şeklini vereceğiz. Hatta yıkılması gerekeni de yıkmak zorundayız. Bunu size söylemek istiyorum. Ancak bugüne kadar bu vatandaşlarımızın en büyük şikayeti ,bugüne kadar bize herhangi bir uyarı yapılmadı, herhangi bir kontrol yapılmadı. Tabii Bakanlık olarak yapılan bu kadar 2000'e yakın sosyal konutun, tek tek gezilmesi

mümkün olmadığı gibi, yapılan sözleşmede ilavelerle ilgili şahıs tarafından, hak sahibi tarafından Bakanlığımıza müracaat etmeleri öngörüldüğünden Bakanlık olarak bize böyle bir müracaat yapmadığı için bu faaliyetleri... Yalnız yıkılmaları durdurulacak şekilde değil de kesinlikle bu yapılan yapılar yalnız İskan Yasasına veya bizimle yaptıkları sözleşmeye aykırı değil aynı zamanda Binalar ve Yollar Yasasına da aykırıdır. Garajın normal bir binadan 6 ayak mesafede olması gerekiyordu. Lahmacun fırınları vardır. Bilmem köpek kulübeleri vardır, kesinlikle bunlar yıkılacaktır. Ancak Bakanlık olarak dar gelirli bu vatandaşlarımızın, bu mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda da Bakanlık olarak müracaat edene, imkanlarımız ölçüsünde kendilerine kredi tanıyacağımızı söyledik. Ancak, diğer bir konuda sosyal konut alıp da kiraya verenler konusu vardır. Özellikle genç devletimizde sosyal konut ihtiyacımız fazladır. Bu hak sahibi olmadan... Biraz evvel arkadaşlar da tenkit etti. Sosyal konut ihtiyacı olmayanlara , sosyal konut verildi : şeklinde yorumladılar. Ancak her olayı, o günün yapıldığı günün koşullarına göre değerlendirmek lazım. Sosyal konutun ilk başlangıcındaki talebin bu kadar yoğun olmadığı, hatta hatta listeyi nasıl tespit ettiniz diye sordüğümüzü de beraber yaşadık. Zaten yaptığımız sosyal konut sayısı fazlaydı. Fazla müracaatçı olmadığı için bu tip hatalar gözden kaçtı şeklinde yorumlandı. Yoksa herhangi birisinin evi alıp da ikinci bir ev, turistik bir ev veya kiraya verilsin diye şeklinde verilmemiştir. O zaman şartlara göreymiş. Ama bu demek değildir ki bu vatandaşların sosyal konut talebine ihtiyaç olmayıp da, sosyal konutunu bunlara gözyummamız bahiz konusu değildir.

Ancak bir farkla ki, bazı sosyal konutların kiraya verilebilmesi için yine Bakanlığımızla imzaladıkları sözleşmede gerek devlet memurlarının, gerek askerlerin veya içinde bulunan öğretmenlerin eğer görev bölgesinin dışında görev yapmaları gerekiyorsa, sosyal konutların kiraya verilmesi için Bakanlığımıza müracaat edip de Bakanlığımızın iznini almaları gerekiyor. Bugüne kadar Bakanlığımızın izni ile kiraya verilen 12 tane sosyal konut vardır. Bunun dışında tespit ettiğimiz sosyal konutların derhal kira işlemlerinin iptal edilip kendilerinin kullanmasını, aksi takdirde bunların bu sözleşmelerinin iptal edilerek sosyal konutların devletin, iskan Bakanlığının tasarrufuna gidilerek, zaten ihtiyaç fazlası yüklü olan bu Bakanlığın hak sahiplerine vereceği şeklindeki ihtarı da yapıldı. Bakanlık olarak bundan taviz vermemiz veya geriye dönmemiz mümkün değildir. Zaten hedefimiz, sosyal konut amacına uygun ihtiyaç sahiplerinin kullanmasıdır.

Sayın başkan, sayın milletvekilleri; şimdi Bakanlığımıza bağlı, ayrıca Bakanlık faaliyetleri içerisinde bizim şehircilik ve Planlama Dairesinin görevleri vardır. Bu konuda bize yöneltilen sorularla birlikte bu konuyu da yanıtlamış olayım. Özellikle 55/89 İmar Yasasının buna bağlı beşik Kurul Tüzüğü ve Planlama Onay Tüzüğü bu yıl içerisinde Bakanlar Kurulundan geçerek, yürürlüğe girmiş ve bu Tüzüklerin geçmesi Şehircilik Planlama Dairemizin görev yapabilmesini yasal yönden büyük bir rahatlık sağlamıştır. Ancak şunu açıkça ifade etmek isterim ki Şehircilik dairesinin personel sorunu henüz çözümlenmiş değildir. İhtiyaçlarımız vardır. 1991 yılı içerisinde bu personel ihtiyacını da gidermiş olacağız. Şehircilik ve Planlama Dairemizin çalışmalarından bir kaç örnek vermek isterim. Özellikle Şehircilik ve Planlama dairemizin görev alanına giren konulardan ülkemizin toprak ve her türlü kaynak kullanımını düzenleyecek olan ülkesel fizik plan çalışmaları başlatılmıştır. Ayrıca kentlerimizin imar planlarının hazırlanmasına ilgili olarak da Lefkoşa, Gazi Mağusa ve

Girne içerisinde yapılan planlama çalışmaları da gözden geçirilip, tamamlandıktan sonra 1991 yılı içerisinde yasallaştırılması hedeflenmektedir. Ayrıca Lefkoşa ve Girne için başlatılan koruma planı çalışmaları, Gazi Mağusa için de önümüzdeki yıllarda yapılarak, yasallaştırılacaktır. Bu Şehircilik Planlama Dairemizin diğer bir görevi de imar kontroletkinlikleridir. Ülkemizde yapılmakta olan her türlü inşaat izne bağlanmıştır. İnşaatların planlı çevre ve yaşam şartlarına ve imar kurallarına uyumlu olarak gerçekleştirilmesi, yani imar kontrol işleri bakanlığımızın teknik yardımı ile Kaymakamlar ve belediyelerimizce yapılmaktadır. Şehir Planlama dairemizin inşaatlarının ve parsellerin ruhsatlarının sonuçlandırılmasında ve vatandaşa etkin ve zamanında hizmet ulaştırması için özverili çalışmalarını sürdürmektedir. Bu Daire ayrıca şehircilikle ilgili danışmanlık ve koordinasyon görevini yapmakta. Bu Daire ayrıca iskan yasası ile de ilgili, ifraz işlemleri ile ilgili yakın çalışmaları vardır.

Sayın başkan, sayın milletvekilleri; Bakanlığımıza bağlı bir diğer daire de Tapu ve kadastro Dairesidir. Bildiğiniz gibi tapu işlemlerimizi yürütmektedir. Eşdeğerden ve tahsisten hak sahibi olan vatandaşlarımıza koçan verilmesi, tapu verilmesi aşamasında, bu Dairemizin yükü son derece ağır ve gerçekten altından kalkılması çok zor bir dairedir. Özellikle eğer tapu daireleri gittiyseniz, tapu dairelerimizin bugüne kadar mevcut olan dairelerin içerisinde en eskisi olduğunu ve araç gereçten son derece yoksun olduğunu, ayrıca çalışanların da çalışma koşullarına uygun olmayan ortamlar içerisinde olduğunu beyan ettik, gördük. Ancak bunlar için de gerekli tedbirleri almakta kararlıyız. 1991 yılı içerisinde bu konuda da faaliyetimizi sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bakanlığımızın sorumluluğu altına giren kuruluşlarımız hakkında kısaca bilgi özetledikten sonra, tahsisten hak sahibi vatandaşlarımıza mülkiyet verilmesi için hazırladığımız ve Yüce Meclise sunduğumuz Tadil Yasasından bahsetmek istiyorum. Kuzeyde kalan taşınmaz malların takriben %57'si eşdeğere %43'ü de tahsisten hak sahibi vatandaşlara ayrılmış bulunmaktadır. Hedefimiz, eşdeğeri bitirdikten sonra eşdeğer uygulaması sona erdikten sonra, tahsisten hak sahibine mallarının verilmesi, tahsisten hak sahiplerinin mülkiyetinin verilmesi amaçlanmaktadır. Bazı arkadaşlarımız, tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızın beklentilerini dile getirirken yasal imkanlar elverdi de, Bakanlık ve ilgili daire bugüne kadar yapmamıştır. Bildiğiniz gibi...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Her seçimden önce söz verdiniz, yapmadınız dedik. Gayet net.

HASAN YUMUK (Devamla) - Yalnız sizin için söylemedim Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Bu defa yapın.

HASAN YUMUK (Devamla) - Efendim şu anda seçimlere daha dört buçuk yıl vardır. Bakanlık olarak tahsisten hak sahibi olan vatandaşlarımıza da tapularının verilmesi için tahsisten hak sahiplerine yasa tadil değişikliği getirmiştir. Yalnız burada eşdeğer konusunun bazı malların, bazı kişilere kaynak paketinin dışında verildiğinin doğru olduğunu ve bunun nasıl olduğunu izah etmek istiyorum.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yani paket dışında da verildi diyorsunuz.

HASAN YUMUK (Devamla) - Evet efendim, izah edeceğim. Paket dışında nasıl, ne şekilde verildiğinin izahını yapacağım. Bunun tabii iskan olayı...Önemli olan şu anda bulunduğumuz koşullar içerisindedir İsmet Bey. Çok gerilere gidip de 1976'dan sonra Rumdan kalan mal varlıklarını değerlendirmek için tüzükler, kurallar ve yönetmeliklerle bu malları dağıttık. Arkasından İTEM Yasasını geçirdik. Ve bir yasal prosedür içerisine otursun ve vatandaşlarımıza bu bölgelerin, oturdukları yerlerin mülkiyetini verelim derken, vatandaşları feragat olayına ve iskan olayına davet ettik, katılmalarını çağırdık. Ancak siz de çok iyi hatırlayacaksınız ki 1977 yılındaki bu çağrılmaya özellikle CTP'nin karşı çıktığını, kimin malını kime veriyorsunuz. Hatta köy ve köy gezerek feragat verilmemesini gerektiğini

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İktidarda mıydı CTP? Anlayalım.

HASAN YUMUK (Devamla) - Muhalefette. Ama çok iyi hatırlıyoruz bu kesim bazı vatandaşlarımızı ikna etmiş durumdadır. Bugün bile size açıkca söyleyim. Feragatname imzalamamak için gelen ve iskan olayını geciktiren bu tip yanlış propagandaların neticesidir.. Ama nedir o dönemde de biz...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Güven ver de gelsinler.

HASAN YUMUK (Devamla) - Vatandaş %55 oyla güven verdi Bakanlığımıza geldi.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hayır şimdi verin kendisine malını mülkünü.

HASAN YUMUK (Devamla) - Hatta size şunu da söyleyim. Tahsisten hak sahibi vatandaşlarımıza tahsis kağıtları verildiği zaman da o o dönem tahsis ve veya yazıldığı için üzerine işte gördüğünüz gibi sizi getirdiler burdan kira alıyorlar, kira da alacaklar diye yine köy köy gezilmiştir. Ancak yasal prosedür içerisinde tahsisten hak sahibi olan vatandaşlarımızın tapuları ve mülkiyetini vermek azim ve kararlılığı içerisindeyiz. Bunu söylerken de eşdeğer olgusunu dışa atmamak zorundayız. Bugüne kadar biraz evvel arkadaşlar bahsetti. Eşdeğer bugün Kıbrıs Sorunu çözümü gündeme geldiği zaman toprak sorunu çözüme geldiği zaman, eşdeğer Güneyde kalan mal değeri ile çözüme gidiyorsunuz. Dolayısıyla eşdeğer konusu , eşdeğerden hak sahibi olan vatandaşlarımızın eşdeğer çözüme bağlanmadıktan sonra, tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızın mülkiyetinin verilmesi mümkün değildir. Bu Anayasa Mahkemesinde açılan bir kararla tevsik edildi. Biz bakanlık olarak, son paket dediğimiz bir bomba değil. Biraz evvel Güner Bey de söyledi, bir bomba değil, biyolojik bomba da değil. Halkına ferah ve mutluluk sağlayacak olan son kaynak paketidir. Bakanlık olarak elimizde mevcut, özellikle şunu yeri geldiği için söyleyim, devlet ihtiyacı olan yerler ayrıldıktan sonra , tüm belediyelerimize, muhtarlarımıza yazılı çağrı yapıldı. Belediye hudutları içerisinde parklar, çocuk bahçeleri, sosyal konut alanları ihtiyacımız olan yerler ayrılınsın, bize yasal olarak bildirin Onun dışında kalan köylerde, şehirlerde veya kasabalarda nerde olursa olsun, son kaynak paketi içine konacaktır. Vatandaşın iskan olayına iştirak edip de eşdeğere iştirak etmesi lazımdır.

Eşdeğerde 14'üncü paketin son kaynak paketi olduktan sonra elbetteki gönlümüz arzu eder, tüm eşdeğercilerin kaynak paketlerinden müracaat edip de puanlarına karşılık malını alsın. Ancak eğer son kaynak paketine müracaat etmeyip, eğer müracaat edip de kendilerinin istemediği bir kaynağı veya isteyip de beğenmediği bir kaynak çıkmış ise ve bunu kabul etmedikleri takdirde, alamadıkları puanlar karşısında, yine Yasamızda öngörülen hakkı olan tazmin edilmekle yükümlü olduğu tazminat hakkı doğacaktır.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bu paket dışı alanların, neye göre, rozete göre mi anlayamadık.

HASAN YUMUK (Devamla) - Peki efendim, peki efendim. Bunu burada izah ettikten sonra...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Paket dışı rozet mi, yoksa boya göre mi?

HASAN YUMUK (Devamla) - Şimdi İTEM Yasasına göre, iki türlü mal verilir. Birincisi bildiğiniz gibi (T) cetvelleri ile mal veriliyor. Yani vatandaş, Güneyde bıraktığı malların listesini eşdeğer saptama komisyonlarına başvurduktan sonra (T) cetvelleri Güney mal varlıkları, Kuzey mal varlıkları tespit ediliyor. İsteddiği (T) cetveline giren mallardan müracaat ederek, (T) cetveli yolu ile bir kısım eşdeğerini alıyor. Diğer bir kısmını ise, (T) cetvellerinden artan puanları ile mal değer belgesi alıyor. Bu mal değer belgesi ile kaynak paketlerine müracaat ediyor. Kaynak paketleri ile kendilerine kaynak veriliyordu. Ancak biraz evvel dediğim diğer bir esas da debit sistemidir. Siz özellikle debit sistemi ve bu sistemin doğurduğu zorlukları anlatmak istiyorum. Debit sisteminin esasında debit, eşdeğerciye kendisine kiralanacak bir malın kiralanmak suretiyle, kiralanmasının yapıldıktan sonra eşdeğerine karşılık mal verilmesidir. Bu sistem nasıl doğmuştur ve hangi zaruretlerden doğmuştur onları size kısaca ben izah edeyim.

Kaynak verme 1984 ve 1987 yılları arasında debit yöntemi ile mülkiyete verildi. Debit, eşdeğeri olan hak sahibi vatandaşlara taşınmaz mal icar edip mülkiyetini verme yöntemidir. İskan olayında uygulamanın yapıldığı dönem önemlidir. Her olayı kendi dönemi içerisinde değerlendirilmesi gerekiyor. Ancak bu suretle doğru bir yargıya varmamız mümkün olacaktır. Mutlu Barış Harekati'nden sonra özellikle 1974-1977 yılları arasında işyerleri, konutların ve bahçelerin dağıtımında büyük güçlükler çekilmiş, hatta onurlu vatandaşlarımız o dönem savaşın heyecanından çıkan vatandaşlarımız, biz Rumun bıraktığı malları almayız, bahçeleri almayız deyip de reddeden vatandaşlarımız ve çıkan kaynak paketlerine müracaat etmeyenler, hatta, hatta bu biraz evvel de bahsettiğim 1977 yıllarında İskan ve Topraklandırma Yasası çıktığı zaman vatandaşların eşdeğer olgusuna iştiraki için çağrılarımızın muhalefet tarafından, özellikle CTP tarafından ne kadar köy be köy gezilerek karşı çıkılmasının doğruluğu vardır. İşte vatandaşlarımızın İskan olayına iştirakini sağlamak bakımından, o dönemin İskan Bakanı Savcılığa başvurarak acaba bu yöntemle, debit dediğimiz yöntemle mal vermenin mümkün olup olmadığını sormuştur. İlgili Savcılıktan gelen uygulama, Savcılıktan gelen hukuk görüşünde icar yöntemi ile mal verilip verilemeyeceği, 2 Nisan 1984'te sorulmuş ve 10 Nisan 1984 tarihinde Bakanlığımıza hitap edilen yazıda sonuç olarak arsa ve arsa nitelikli arazilerin eşdeğere, hak sahibi olanlara kiralanabileceği kanısındayım beyanını vermiştir.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Ve bir Türk Lirasına kiralandınız arazileri. Bir Türk Lirasına. Lefkoşa'nın bütün arsaları gitti bir Türk Lirasına.

HASAN YUMUK (Devamla) - Bu uygulama 10 Mayıs 1984 tarihinde başlamıştır. 1985-1988 yılları arasında yoğunluk kazanmış. Yoğunluk kazanmasının nedeni, verilen kaynakların el değiştirmesine olanak sağlaması ve eşdeğerde verilen kaynakların yavaş yavaş değerlerinin artması bu kaynakların üzerine bina inşa etme yönünde toplumda bir atılımın olmasıdır. Yoğunluk kazanan her olayda hata yapma olasılığı kaçınılmazdır. Bu bir olgudur. Bu yüzden debit yöntemi 1987 yılında şimdiki Başbakanımız tarafından, Derviş Eroğlu'nun direktifi ile durdurulmuş, bilahare aynı yıl içerisinde Yüksek İdare Mahkemesi 49/86 sayılı davada yönetimin fırsat eşitliğine ve açıklık ilkesine aykırı olduğu nedenine karar vermişti. Debit sistemi ile bugüne kadar 4300 dosyayı kapsayan 9600 parsel eşdeğerden hak sahibi olan vatandaşların mülkiyetine verilmiştir. Verilen kaynaklar arasında işyeri, konut, tarımsal, tarım dışı arazi ve arazi nitelikli arsalar vardır. Yukarıda belirttiğimiz 4300 dosyadan kendi öz kaynaklarına göre alınmıştır. Yani bunlar herhangi bir puan satın alımı şeklinde değil. Bizzat debit sistemi ile 3700 vatandaşımız bu kendi puanları ile debit sistemi ile mal satın almış.

İSMET KORAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Piyasadan satın almış diyorsunuz.

HASAN YUMUK (Devamla) - H yır efendim. 3700, kendi puanları ile. 600 dosya da başvuruda vekalet sistemi ile yapılmıştır. Bunlardan ancak 600 vekalet işlemi içerisinde 350 dosya da yurt dışı ve akraba vekaletidir. Yani geriye kalan 250 dosya ise arasında aile bağı olmayan vekaletlerdir.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İsim listesini açıklayabilir misiniz?

HASAN YUMUK (Devamla)- Mahkeme kararının debit sisteminden verilen kaynak mülkiyetinin geçerliliği bir tartışma konusu olduğu için bu konuda 12/89 sayılı Tadil Yasası ile buna açıklık getirilmiştir. Yasada getirilen açıklıkla 12/89 bir düzenleme getirilmiştir. Yasa 12/89 Tadil Yasası ile düzenleme getirilmiş ve mülkiyeti verilen kaynakların Eşdeğer Tanzim Komisyonunun onaylaması ile geçerli olacağını hükme bağladı. Yalnız Yasada hile, idari hata, yanılma, yanlış beyan verme ve yetkiyi kötüye kullanma sonucu verilmiş kaynaklar saptanması halinde komisyonla iptal yetkisi verilmiştir. kendi öz puanı ile doğrudan başvurup kaynak alanların akraba varisleri olup vekalet verenlerin veya yurt dışında yerleşmiş olanların vekaleti ile alınan kaynakların onayları yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir. Ancak idarenin ve Eşdeğer Tanzim Komisyonunun ülkede yaşadığı halde başkasına vekalet veren mülkiyet almış hak sahipleri konusunda

tereddütlerimiz hasıl olmuştur , Bakanlığın. Bakanlık bu konuda Başsavcılığa müracaat ederek bu vekalet konusunda yapılan işlemleri, verilen mülkiyetin geçerliliği nedir şeklindedir. Savcılığın görüşleri,üçüncü iyi niyetli kişilerin yapılan devir işlemlerinin, mal devreden kişinin vekili ile akraba olması, vekil tayin eden kişinin yurt dışında olması devir işleminin ticari amaçlı olmadığına komisyonca karar verilmiş olması halinde,yapılan işlemler onaylanabilir diyor. Ancak yapılan işlemlerin ticari amaca yönelikse, bunun takdimini yine komisyon yapabilir ve bu kişiler hakkında karar verme yine komisyonundur şeklinde Başsavcının görüşü vardır. Bilindiği üzere taşınmaz mal burdaki tabir taşınmaz malların satın aldığı cihetle ticari bir emtadır. Mal sahibi babasından kalan malı satabildiği gibi kendi eşdeğerine geçmiş olan malı da satın alabilir. Olayın geçmiş idareler tarafından hiçbir baskı altına alınmadan yapıldığını vurgulamak isterim. Yani vatandaş hiçbir şekilde kendisi Hükümetten izinsiz, Bakanlıktan izinsiz vekaletle gidip mal almamıştır. Vekalet sistemini bu hükümet yetkili bakanlıkları tarafından özellikle **debit sistemi** yolu ile mal alabileceğini, vekalet yolu ile yapılabileceğini Demokratik bir ülkede yaşıyoruz. Ağır Ceza Mahkemeleri olsun diğer mahkemelerin davalarında olsun kendilerimizin vekil ve vekalet avukatlık vasıtası ile yapıyoruz. Biz vekil vermiş olan bir konunun şu anda vekaletliliği konusunun, hukuka aykırıdır konusu üzerine gitmemiz,bahis konusu değildir. Ancak ve ancak Yasada öngörüldüğü şekilde gerek komisyonun takdirde hata yapması veya yanlış işlem yapması veya birine çıkar sağlaması veya ticari amaçla olması halinde .asa diyor ki ve görüşümüz odur ki şu andaki komisyon çalışması da odur. Bunların saptandığı halde, bu dosyaların iptal işlemleri de yapılacaktır.

Sayın Bakan...Efendim?

SALİH COŞAR (Lefkoşa) (Yerinden) - Ama yasa yetki vermedi. Son o Yasa yetki veriyor mu?

HASAN YUMUK (Devamla) - Son Yasanın koyduğu tüm usullerin şeyini diyorum. Yasa biraz evvel koymuş olduğum eğer diyor...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Ne diyor?

HASAN YUMUK (Devamla) - Yok efendim bir de ayrıca Yasanın hile, idari hata, yanıltma, yanlış beyan veren bu yetkiyi kötüye kullanma sonucu verilmiş kaynakların saptanması halinde Komisyon iptal yetkisi de vermiştir. Bunun dışında bütün olayları Komisyon, zaten yetki şu anda Yasanın verdiği yetki Komisyondadır. Komisyon Yasadan aldığı koşulları tespit etmediği sürece işlemlere verecek.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ben hileden bahsettirmiş size, işte yasa kapsamını alıyor. O dosyayı götürün Savcılığa.

HASAN YUMUK (Devamla) - Tamam efendim, bunu duyduğumuz takdirde biliyorsunuz 11, 12, 13, 14'üncü kaynakları yeni bitirdik. 14'üncü kaynak paketi de gittikçe ve şu anda da bu dosyalar üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. Komisyon peyder pey bunları yapıyor. Tespit ettiğimiz an tereddüt etmeyin, kesinlikle hile, idari hata yapılan konuların üstlerine kesinlikle gidilecektir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Dosya var masanızda işte. İnceleyin götürün.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) -Gönderildiği bunlar Sayın Bakan.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hile var orda.

BAŞKAN - Müdahale etmeyin efendim. Devam edin Sayın Bakan.

HASAN YUMUK (Devamla) - Efendim biraz evvel açıklamasını yaptım, izahı yaptım. Ben konunun detayına girmek istemedim. Ancak Sayın Adaoğlu hatırlattığı için cevap vereyim. Sayın Adaoğlu'nun döneminde beş dosyanın örnekleme olsun diye kastı kişilerin üzerine gidilmiş olarak değil de, özellikle ticari amaç taşıyan veya fazla yoğunluğu olan vekalet alanın, puanlarla ilgili beş dosya Savcılığa gönderilmiş, Savcılık bu konuda dosyaları inceledikten sonra tekrar Komisyona havale etmiştir. Ve yetkinin Komisyonda olduğunu, daha doğrusu biraz evvel de söyledim, Savcılık dosyaları iade ederken, şu görüşleri koyuyor. Üçüncü iyiniyetli kişilere yapılan devir işlemlerinde mal devreden kişiyle vekillik akrabalığının olması, vekil tayin eden kişinin yurt dışında olması, devir işlemlerinin ticari amaçlı olmadığına Komisyonun da karar vermesi halinde yapılan işlemleri onaylayabilir şeklindedir. Ve Sayın Adaoğlu'nun döneminde de giden bu beş dosya Komisyonun hâlâ gündemindedir. Komisyon öncelikle gündemde tutmasının nedenini de ben size söyleyeyim, özellikle bu dosyaların içerisinden benzerlerini ayırsın, hepsini birlikte havalesi yöntemine gitmeyi yeğlediğimiz için beş dosyayı daha geçenlerde bu konu masaya getirildi. Bu konunun üzerine de kesinlikle, eğer komisyon çünkü yetki Bakanlıkta değildir sayın arkadaşlar. Komisyon, Yasamız yetkiyi tamamen Komisyona vermiştir. Komisyon bu dosyaları Yasanın öngördüğü koşulları yaptığı andan itibaren yalnız Bakan olarak bunun iptalini ve Savcılığa intikalini sağlayabileceğim. Onun ötesinde bunu verebilecek yetki sahibi tamamen komisyonlardır ve bu komisyonların yetkileri içerisindedir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - İyi, Komisyon görev yapmazsa tart edin kendilerini.

HASAN YUMUK (Devamla) - Bakan olarak biz elbette ki o anda biz müdahalemizi yapacağız.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Bekliyoruz mal gitti, bir senedir gitti, bir buçuk senedir.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hacıahmet ille kısa kestirecek. Bırak yahu adam konuşsun bunları öğrenelim. Mal listesidir, önemli olan odur.

HASAN YUMUK (Devamla) - Efendim mal listesi konusunda biraz evvel oturduğum yerden de size şey yaptım, gerçekten hukukun üstünlüğünün azami ölçülerde uygulandığı...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hukukun üstünlüğü Meclisten gizli iş mi yaptı?

HASAN YUMUK (Devamla) - Evet efendim, uygar bir ülkede yaşıyoruz vatandaşların durumları, tapu kayıtları, biraz evvel de söyledim, tapu kayıtlarını da alması mümkündür. Ancak...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Orda bankada kimsenin parasını öğrenemen.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ama neyi öğrenemen?

HASAN YUMUK (Devamla) - Bizim için hiç bir sorun zaten verilen mallar zaten...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sen öğrenebilirsin, Meclis.,

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Devletin malı bu yahu, nasıl?

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Anlamadın, parayı öğrenmen, bunu öğrenin dedim sana.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ben para mı istedim, para kendi cebindedir.

BAŞKAN - Arkadaşlar; karşılıklı konuşmayın efendim lütfen. Sayın Bakan, devam edin efendim.

HASAN YUMUK (Devamla) - Efendim, önemli olan bilgilerin doğru bir şekilde aktarılmasıdır.

Efendim ben son olarak da size...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Devletin malını öğrenmemiz lâzım, kime verildi bu mallar.

BAŞKAN - Tamam efendim.

HASAN YUMUK (Devamla) - Efendim, bu konuda burda açıklaması veyahut da siz deseniz de şu anda açıklamak mümkün değildir. Meclisin meclis araştırmaları vardır, yazılı sorusu vardır. Sözlü sorusu vardır. Elbette ki gündeme...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Siz kamışlık gibi nasıl geçireceğiz.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Ben verdim de kadük oldu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Benim sözüm var, getireceğim size. Onu söyleyeyim, sözüm değil, görevim idi birtakım...

ERGÜN VEHBİ. (Yerinden) (Devamla) - Kadük oldu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kadük olmasının sebebi de o konudaki Savcılıkların soruşturması devresinde olduğu için açıklanmasında sakınca olabileceği hususundaydı. Ben, onları, görevimdir.

BAŞKAN - Devam edin efendim.

HASAN YUMUK (Devamla) - Şu anda İTEM Yasası bildiğiniz gibi yalnız eşdeğerden hak sahibi olanlara mülkiyet verme esaslarını düzenlemektedir. Tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızın da mülkiyetinin nasıl verileceğine dair İTEM Yasasında boşluk olduğu için, eşdeğerden hemen sonra İTEM Yasası gereğince tahsisten hak sahibi vatandaşlarımıza mülkiyetinin verilmesini sağlayabilmek için Yasadan tadil yasasıyla 45 (a) maddesini getirdik. Biz getirdiğimiz maddeyle, tahsisten hak sahibi olan vatandaşlarımızın bir konut, bir işyeri veya bölgelere göre bir norm arazinin kendilerine tapularının verilmesine yöneliktir. Eşdeğer uygulamalarına, eşdeğer puanlarına uygulanan yöntem, ancak vatandaşlarımıza bu tuttukları kaynak verilirken, bunların tutmuş olduğu kaynakların toplam değerinin iki milyon puanı aşmaması lâzımdır. Eğer bölge normu içerisinde tuttuğu kaynakların toplamı iki milyon puanı aşıyorsa, bunu piyasadan puan satın alarak alacaktır. Eğer tuttuğu kaynakların toplamı iki milyon ise bunu devlete yirmi yıl, yasanın öngördüğü koşul eşdeğer puanlarına eşit bir şekilde değerlendirilip ve yirmi yılda faizsiz olarak ödenmesini öngörmektedir. Ve bunun ne zaman, ne şekilde ödeneceği de Bakanlar Kurulunun tüzük yetkiyle bağlanmıştır. Biz Bakanlık ve Hükümet olarak vatandaşlarımızın devlete ve hükümete olan güvenini yenilemesini istiyoruz. Biz de biliyoruz ki bugün tahsisten hak sahibi olan vatandaşlarımızın iki milyon puanlarının üçyüz milyona, dörtyüz milyona baliğ olacak ve bunları bazı arkadaşlarımızın köylerde söylediği gibi, aylık tahsislerle bir milyon şeklinde ödeyemeyeceğinin bilinci içindeyiz. Dolayısıyla...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Siz seçimden önce bağışlayacağınız demiştiniz, ne bileyim ben.

HASAN YUMUK (Devamla) - Biz devletin güvencesi altındadır. Hükümetin bu konudaki tedbirleri vardır. Vatandaşımız Hükümet ve Bakanlığa...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sosyal devlet anlayışıdır efendim.

HASAN YUMUK (Devamla) - Sosyal devlet anlayışı ilkesi içerisindeki işlevlerini yerine getireceğiz. Vatandaşlarımızdan...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Bu sosyal devlet anlayışını da dejenere ediyorsunuz ha.

HASAN YUMUK (Devamla) - Vatandaşlarımızın bu konuda...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Mülksüzü mal sahibi etmektir, evsizi ev sahibi etmektir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Seçimden önce bağışlayacağınızı söylemiştiniz kendilerine.

HASAN YUMUK (Devamla) - Efendim bunu Bakanlar Kurulu yasa yürürlüğe girdikten sonra nasıl ne şekilde vereceğini saptayacaktır.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Sayın Adaoğlu, sosyal devleti yolunmuş tavuğa döndürmenin...

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayın efendim lütfen.

HASAN YUMUK (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İskân konusunda gerek Bakanlığımı eleştiren soruları, gerekse tasarladığımız işlevlerle ilgili görüşlerimi sundum. Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim, sağolun.

- 2697 -

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Listeleri unutma getirmeye Sayın Bakan.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 0 280 kişiyi isitiyoruz, başka bir şey değil.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; İskân Bakanlığı bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi bu bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

KÂTİP - 30 efendim.

BAŞKAN - Etmeyenler?...

KÂTİP - 3.

BAŞKAN - Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi de program 13, Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin görüşülmesine geçiyoruz. Ödenekleri okuyunuz efendim.

(Bazı Milletvekilleri yerlerinden kalkıp salonda dolaşırlar.)

Lütfen arkadaşlar; lütfen oturalım efendim yerinize. Arkadaşlar, Taşkent Bey lütfen efendim.

AHMET KÂŞİF (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz dinliyoruz Sayın Başkan.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Söz alacak olan biziz efendim.

BAŞKAN - İşitilmiyor efendim konuşma.

2698/...

KÂTİP - Program 13: Gençlik ve Spor Bakanlığı

Alt Program 01: Yönetim Hizmetleri

Personel Giderleri	97,628,000
Cari Giderler:	82,880,000
Yatırımlar:	150,000,000
Transferler: Yok	
Alt Program Toplamı:	330,508,000

Alt Program 02: Spor Dairesi

Personel Giderleri:	986,636,000
Cari Giderler:	888,100,000
Yatırımlar:	250,000,000
Transferler:	750,000,000
Alt Program Toplamı:	2,874,736,000

Alt Program 03: Gençlik Dairesi

Personel Giderleri:	982,405,000
Cari Giderler:	271,784,000
Yatırımlar: Yok	
Transferler: Yok.	
Alt Program Toplamı:	1,254,189,000
Program Toplamı:	4,459,433,000

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesi üzerinde söz isteyen var mıdır efendim? Sayın Vehbi buyurun. Sayın Akın. Buyurun Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken, bir ara veriyorum, çıkacak olan çıksın, oturacak olan otursun, konuşacak olan konuşsun, ben de rahat rahat konuşayım.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; ya oturun, ya çıkın efendim lütfen. İşitilmiyor efendim konuşma.

Dr. MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Gençliğe ağırlık veren bir konuşma gibi olacak.

BAŞKAN - Sayın Erbilen lütfen efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hangisini dinleyeceğini bileyim de ona göre.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Konuşmacı da sataşır efendim.

BAŞKAN - Devam edin efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hayır efendim sataşmıyorum efendim. Ben bekleyeceğimi söyledim. Arkadaşlar bitirsin konuşmalarını.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüze yüze kuyruğuna geldik. Bakanlık bütçeleri bitiyor da işte yarına da işte bağımsız kuruluşları falan görüşeceğiz. İnşallah Cuma'ya kadar da bütçeyi tamamlamış olacağız. Son Bakanlık Gençlik ve Spor Bakanlığı. Biz de konuşacağız. Ne konuşacağız? Yani ne söyleyeyim şimdi...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI Dr. ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) İstersen ben konuşayım siz...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Zaten sizi konuşturmaya çalışacağız Sayın Bakan. Çünkü biz konuşacak bir şey görmedik. Yani Gençlik var, Spor Bakanlığı vardır. Fakat bütçenin içinde hemen hemen yok. Ben baktım, gelmeden önce kıyas yaptım.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Sırf bulup da anlayamayasınız diye yaptık.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok, ben anladım efendim. Aslında anladım. Yani gençliğe ve spora verdiğiniz önem bu kadar. Anladığımız bu yani. Anlaşılan bu. Nedir? Sayın Cumhurbaşkanının bütçesine baktım tek başına ve Cumhurbaşkanının kadrosu. Tabii Cumhurbaşkanlığı önemli bir müessese. Küçümsemek için söylemiyorum. Ama şimdi bir memleketin gençliği, yani

köylü gençliği var, işçi gençliği var. Şehirli gençlik var, yüksek öğrenim gençliği var. Spor var. Futbol var. Basket var, bisiklet var, falan, her şey var. Yani topyekün spor ve gençliğin sorunlarıyla ilgilenen bir Bakanlık Cumhurbaşkanlığı Bütçesiyle yarışmıyorsa bir memlekette, finansman olarak bu denli yetersiz kalıyorsa, hakkında ne konuşalım? Hiç bir şey olmayacak demektir. Öyle şimdi böyle gelmiş, böyle gider. Bundan böyle de işte gençler toprak yollarda, sahalarda, mekteplerin yetersiz tesislerinde, okulların yetersiz tesislerinde spor yapmaya çalışacak ve gençliği de böylece bizim gibi, eskisi gibi doldurmaya, tamamlamaya çalışacağız. Cumhurbaşkanlığının bütçesi dört milyar yedi yüz onüç milyon kusur. Gençlik bütçesi dört nokta dört milyar sadece. Yani Cumhurbaşkanlığı bütçesinden daha az. Bu bütçeyle futbol sahası yapacak, yüzme sahası yapacak. Ve gençliğe tesisler kazandıracak, sorunlarını çözmeye çalışacak. Mümkün değil. Zaten mümkün olmayacağını siz de söylüyorsunuz. Yatırım olarak baktım, inceledim bütçeyi, yatırım olarak bir tek kalem var. İşte Magosa ağırlıklı ya kabine, tabii olsun, bir şey değil. O da olsun, işte Magosa'daki sahanın çimlendirilmesi. Güzel bir yatırım. O da olacak fakat tek yatırım. Yani Güzelyurt sahasıyla birlikte belki tüm sahaların çimlendirilmesi için bir master plân yapılırdı, karşımıza gelirdi. Böyle bir şey yok. Efendim.

Dr. SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Lefkoşa ağırlıklı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - E, ben Lefkoşa'ya bir yatırım görmedim. Yani bakın şimdi programda söylenenler şunlar, nasıl yapılacak? Şimdi sorunlar, sorun çok. Bir sürü sorun var.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bakanın Lefkoşa'lı olması bile kafidir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Gençlik merkezleri yok. Yani bir sürü gençlik merkezleriyle ilgili laf var. Aslında gençlik merkezi yok. Gençlik kampı var. Yetersiz, son derece senenin belli aylarında meydana gelen bir etkinlik.

Gençlik merkezleri deniliyor. İşte gençlik merkezlerinin yetersizliğinden bahsediliyor. Oysa kendisi yok zaten gençlik merkezlerinin. Nerde bu gençlik merkezleri? E Atatürk Kültür Merkezi var ama gençlik merkezi nerde şu Lefkoşa'da? Ben aradım bulamadım. Bir-iki işte kamp vardır. Gençlik kampı onlar. Ama gençlik merkezlerinin işte uzman kadrolarla takviye edilecek filan alt yapılarının tamamlanacağı söyleniyor. Ha önce gençlik merkezlerini yapın, getirin. Bunlar için fon koyun. Gençlik merkezi olmayan bir bütçeye paralel bir programda siz habire gençlik merkezinden bahsedersiniz, bu tatbikten öteye gitmez. Belli ki ya Türkiye'den bir yerden aldınız yazdınız. E işte eski şeyleri tekrarlıyorsunuz. Olay bu. Bakın neler yapılacakmış? Nasıl yapılacak? Hayret ediyorum. Araç-gereç yok diyor. Pahalı diye, yani araç-gereç pahalı diye kitle sporunun memlekette yapılamadığını yazıyorsunuz. Bu da bir öz eleştiri. Sayın İskân Bakanı bize, işte öz eleştiri yaptık fena mı dedi? İskân konusunda, yani işte çözümleyemedik diye buradan okuyunca ki şimdi yine buradan okuyorum. Efendim araç-gereç çok pahalı olduğu için kitle sporunu bir türlü memlekette yaygınlaştıramadık, geçiremedik. Peki kimin sorunu? Benim sorunu mu? Araç-gereci alamayan gençliğin sorunu mu? O sportif faaliyete yönlendirilemeyen halkın sorunu mu? Hayır. Hükümetin sorunu. Gençlik ve Spor Bakanlığının sorunu. Peki çözüm neyi getiriyorsunuz ona bakıyorum ben. Araç-gereç pahalıysa ve bundan dolayı da sporumuz darbeleniyorsa, gençliğimiz yetersiz kalıyorsa, çözüm önerileri bellidir. Yapılabilecek şeyler. Ben onu aradım. Nedir? Bir sübvansiyeye edersen. Bu konuyu devlet bütçesinden sübvansiyeye edersin ki ucuzlatasın. Araç-gereci ucuzlatasın. Bu bir. İkincisi devletin kamu kuruluşlarını devreye sokarsın. ETİ'yi sokarsın, Spor Bakanlığını doğrudan sokarsın, diğer örgütleri, kamu kuruluşlarını devreye sokarsın ve ithalat yaparsın. Hatta bazı spor araç-gerecinin imalatını bile yaparsın, Sanayi Holding'i devreye sokarsın falan. Çözüm bu olur. Başka türlü çözüm olur mu yani,

nasıl çözeceksiniz? Ama ben okuyorum şimdi burdan. Burda her şeyi çözüyoruz. E peki nasıl çözüyorsunuz? Ben soruyorum. Lütfen Sayın Bakan bize anlatsın. Bakın ne diyor: Spor malzemelerinin ucuza mal edilerek, herkesin rahatça temin edebilmesi ve kitle sporunun yaygınlaştırabilmesine çalışılacaktır. Güzel. Çok güzel bir hedef. Pahalı araç-gereç. Peki nasıl? Soruyorum Sayın Bakandan.

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ
(Yerinden) - Gümrükleri düşürsünüz.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Gümrükleri düşürebilirseniz tamam. Oyle bir işaret de yok, bir. İki, sübvansiyon. Yani bir nevi sübvansiyondur o da. Yani gümrükleri düşürmek de bir şey. Evet bir yerden alıyorsun düşürmesen bile, bir cepten gümrük payını sübvansiyon olarak verebilirsin. Var mı öyle bir girişim? Hayır yok. E, direk...

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - E o bütçede yazmaz yahu.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - E hayır plânda, programda yazar veya bize daha önce söylenir. Ama bize söylenen tesislerin yapımını, yap, işlet, devret modeli şeklinde özel sektöre ihale ediyoruz. Her şeyi bıraktık ondan sonra da sosyal devlet anlayışı. Sosyal devlet anlayışı bir bütünlük içinde düşünülürse sözkonusudur. Yani sosyal sigortayı tek başına çözümlersen de eğer sosyal konutu çözümlenmemişsen, eğer gençliğin sorunlarını sporu çözümlenmemişsen, eğer yüksek öğrenim gençliğine doğru dürüst bir burs veremiyorsan, gençlere doğru dürüst tesis veremiyorsan, sosyal devlet anlayışından söz etmeye olanak yoktur. Eğer sağlık spor hekimliğini geliştiremiyorsan, bu memlekette kökleştiremiyorsan, yerleştiremiyorsan ve böyle bir girişimin de yoksa, yine dediğim gibi bu memlekette sosyal devlet anlayışından söz etmek olası değil. Sosyal devlet anlayışı sadece işçi hakkını vermekle de çözümlenmez. İşçi hakkını birçok kapitalist daha çok kazanmak için de verebilir. Ama yetmez. O sosyal devlet anlayışı her sahada eğitimden tut, sağlıktan tut, spordan gençliğe kadar, sosyal konuttan iskâna kadar, her konuya yaygınlaştırıldığı bir bütünlük içerisinde düşündüğü zaman sözkonusu olabilir ve sosyal devlet anlamını bulur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın yine dediğim gibi bir paradoks: "Sporumuzun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan teknik ve uzman kişilerin yetiştirilip sporumuza kazandırılması için gerekli önlemler alınacaktır." Neyle alıyorsunuz? Nasıl alıyorsunuz? Bu da bir para meselesi. Bir bütçe meselesi. Yani bütçeye fon koymazsanız, uzmanı nasıl getireceksiniz? Tesisi nasıl yapacaksınız? Aracı, gereci nasıl temin edeceksiniz? Antrönerler getireceksiniz, hangi parayla getireceksiniz? Hangi organizasyonla? Mümkün değil, yok. Aynı şekilde gençlik merkezleri için birçok hedefler konmuş. Gençlik merkezleri ortada yok. Bunları nasıl yapacaksınız? Bu da bir finansman sorunu. Bu nedenle bakıyorum, inceliyorum ve pek de ciddiye alamıyorum. "İhtiyaç duyulan blgelere birçok spor dalında -bir spor dalında da değil- hizmet verebilecek tam teşekküllü spor tesisleri yapılacaktır." Güzel. Çok güzel bir şey. İnşallah bundan sonra yapılır. Peki neyle yapılır bu? Parayla yapılır. Finansmanla yapılır, tedbirle yapılır. Plânda olur, o da kabul edilir, buraya girer. E bütçede yoksa nasıl çözeceğinizi bize anlatmak mecburiyetindedesiniz. Yani ben görüşümü zaten daha önce söyledim. Yap, işlet modeli bu memlekette tutacak bir model değil, ayrıca da Sayın Coşar'ın bir sözü vardır, eğitimde gelsin özel sektör bize derslik yapsın, gelsin özel sektör bize yurt yapsın, gelsin özel sektör bize araç gereç alsın okullara diye eğitimde çanak açılmaz der. Haklıdır, çanak açmayacaksınız. Eğitimi devlet yükümlenecek ama ekstradan bazı iyi niyetli sermayedarlar da bazı tesisler yaparsa, gençliğe kazandırırsa kazandırır ama çanak açarak o işi o kişilere ihale etmeyeceksiniz. Çünkü yaya kalırsınız. Nitekim kaldı. Eğitim de kaldı. Şimdi sporda da aynı. Sporu da özel sektöre ihale edeceğiz. E eğitimi de onlardan bekliyoruz. Spor tesisini de gelsinler yapsınlar. E bir futbol sahasının işletmesinin, bir voleybol sahasının, bir tenis kortunun, ya da bisiklet ve legromunun pek tabii ki sermayedarlar için fizibil olacak değil, özel sektör tarafından yapılması da dolayısıyla söz konusu olmayacaktır. Yani dünyanın hiçbir

yerinde de olmamıştır. Bazı pahalı sporların, paralı olduğu Avrupa'da görülmektedir. Yalnız emin olun ki sosyal devlet yapısında olsun, veya liberal ekonomi politikaları uygulayan, kapitalist ekonomi politikaları uygulayan devlet olsun, %95'ler boyutunda yaptıkları tesisleri, sportif maksatlı tesisleri, araç gereçleri devlet eliyle yapmaktadırlar. Bunu ben görmedim. Olay budur. Yani 4 milyar, 4 1/2 milyara bile ulaşmamış olan bir bütçeyle, bir küsur 1 trilyonluk bütçe içinde bu Gençlik ve Spor Bakanlığına sadece 4 1/2 milyarın altında, 4.4 milyarlık bir bütçe ayrılmışsa bu konuda ileri adım atılamayacağı açıktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine Sayın Bakanın sorumluluğu altında olan üniversite gençliği var. Yüksek öğrenim gençliği var. Bu yüksek öğrenim gençliğinin kangrenleşmiş sorunları var. Ben bunu daha önce de söyledim. Bizim zamanımızdan gelen sorunlar vardır. Yani bizim 60'lı yıllardan buraya sarkan maalesef sorunlar vardır. Ve bu sorunlar çözümlenememiştir, çözümlenmemiştir. Bu devlet, bu gençliğine, bu yüksek öğrenim gençliğine nedense bir türlü sahip çıkmak istememektedir. Yani...

(İsmet Kotak oturduğu ön sıradan kalkıp en arka sıradaki bir koltuğa oturur.)

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Eski yerime oturayım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ne oldu, bir işaret falan mı geldi? Burdan şey yapıyorsunuz...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Yaylaya, yaylaya...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bir değişiklik...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Böyle arkaya dayanmak daha iyi, sağlam olur.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Yüksek öğrenim gençliğinin binbir sorunu var ve biz zannediyoruz ki, biz zannediyoruz ki İstanbul'daki konsolosluga, Başkonsolosluga bir adam koymakla, onları da çoğu kez polis gibi kullanıyoruz öğrencilerin arasında, casus gibi kullanıyoruz kim ne yapar,

Hangisi anarşist, hangisi devrimci, hangisi ülkücü filan bunları tespit etmek için kullanıyoruz. Yani bir temsilci koymakla İstanbul'a, bir temsilci de Ankara'ya yüksek öğrenim gençliğinin sorunlarını çözmek olası değildir. Bu bursuyla, yurduyla, meslek seçiminde yönlendirilmesi ile mesleği kazandıktan sonra, yüksek okulu üniversitesini bitirdikten sonra, daha üst düzeyde master doktora düzeyindeki eğitimi ile ve hepsi de bittikten sonra istihdamı ile birlikte düşünülecek makro bir sorundur. Bütün detayı önünüze alarak bir master plân, bir program yapmak mecburiyetindedesiniz. Ve bu çerçevede de gerekli finansman olanakları da sağlamak, gerekli tedbirleri almak, gerekli personeli de hiç acımadan vermek biçiminde sorunlara eğilmek zorundasınız. Biz bakıyoruz, yani 200,000 lira ile, en kabadayısı 240,000 liralık bir bursla hangi üniversite öğrencisini rehabilite edeceksiniz? 250,000 lira, 240,000 lira bir burs ve bu bursu alacak o çocuklar ve bundan rahatlıkla yiyecek, içecek, geçindecek. Mümkün değildir. Yani hayal görmeyelim. Hepimiz çocuk okutuyoruz ve her ay bir üniversite öğrencisinin yalnızca boğazına giden paranın miktarını çok rahatlıkla biliyoruz. O zaman gerçekçi değilsiniz. Halâ bu düzeyde bir bursu çocuklara sadece bir katkı olsun diye veriyorsan sonununu çözmüyorsunuz. En azından büyük bir bölümünün sorununu çözmüyorsunuz. Ve çözülmeyecek de. Büyük bir bölümü yalnızca bu devlet bursuna bağlı kaldığı için sorunları çözümlenmeyecek. Bu konuya ciddi biçimde eğilmek mecburiyetindedesiniz. Yurt sorunu. Kangrenleşmiş bir sorun. Yani bizim dönemlerimizden gelen, çok eskiden gelen bir sorun neden böyle? Yani rahatlıkla bu memleket İstanbul'daki konsolosuna, derhal bir ikâmetgâh alma parası koyabiliyor bütçesine. Alıyor da. Yani sanki en öncelikli sorunumuz İstanbul'da bu. Öğrencilerin yurt sorunu önemli değil. Ankara'daki öğrencilerin burs sorunu da önemli değil. Önemli olan ikâmetgâh, İstanbul'daki temsilcimizin, ya da Brüksel'deki temsilcimizin ikâmetgâhı. Onlara fon ayırabiliyor, bulabiliyoruz ama gençlere bir yurt açamadık. Yani şöyle derli toplu Kıbrıslı öğrencilerin rahat,

huzur içinde temiz, güvenli bir biçimde çalışacağı, yaşayacağı bir yurdu ne İstanbul'a, ne Ankara'ya, ne İzmir'e kazandıramadık. Yurt sorunu da böyle, burs öyle. E peki, yönlendirme var mı gençlikte? Hayır. Gençliği ortaöğretimden alacaksınız, hem sportif açıdan yönlendireceksin. Yani her türlü olanağı vereceksin, hangi sahalar da yetenekli ise o sahada sportif olarak gelişecek. Basketbolcu olacak, voleybolcu olacak, futbolcu olacak, bisikletçi olacak. O beceriyi, o alışkanlığı kazandıracaksın ortaöğretimde, ondan sonra bunu devam ettirmesini sağlayacaksın. Bu yönden geliştirirken, yönlendirirken, bir de hangi meslekte okumasını tavsiye edersen, oraya yönlendireceksin. Yani ülkenin gerekleri, gerçekleri nedir? Bunların bir planlamasını yapacaksın. Nasıl ki, Ticaret Sanayi Bakanlığında uğraşılıyor, doğru dürüst başarılamıyor ya, yapılamıyor ya uğraşılıyor hani hangi sahaya sanayici yatırım yapsın. Araştırılıyor. İşte şu saha boş, bu saha işte kârlı, bu saha memleket için yararlı falan gibi bir liste hazırlanmaya çalışılıyor. Yani orda var. Sanayici için uğraşılıyor. Yetersizdir. Kesinlikle o da yetersizdir. Ama o sahada olmasına rağmen bizim gençlik spor bünyesinde veya Eğitim Bakanlığı bünyesinde gençliği, bu yönde yönlendirecek bir plânlama yok. Bu gençlik ortaokuldan sonra, ortaöğretimden sonra nereye gitsin, ne yapsın? Nereyi seçsin? Bu konuda da sahip çıkamıyorsunuz.

E peki hasbelkader gittiler, okudular, para da buldular idare ettiler, zor bir hastalık da geçirmedi, sarılık olmadılar parasızlıktan, ya da tüberküloz olmadılar, vaziyeti kurtarıp geldiler. Sonra? Bu kez de istihdam sorunuyla karşı karşıya. Yani gençlik, hem yüksek öğrenime gidemeyen gençliğin bir istihdam sorunu var burda. Köylü gençliğin köyünde yerleşip, istihdam yaratıcı çaba harcama sorunu var yerleşemiyor köyünde. Bütün gözleri analarının babalarının evinde oldukları için gözleri dışarıdadır. Ya Londra'ya gitmek ya şehre gelip yerleşmek. Bütün düşünceleri bu. Göç. Yani orda da yerleştiremiyorsun. E orta öğretim sonrası yüksek öğretime gitmemiş olanlar tam arada kaynıyor gidiyor. İşte bir, devlete bir kancayı atan, bir memur olup emeklilik derdine düşüyor. Türkiye'den gelen de, mezun olup gelen de tam şaşkın. Yani askere gidecek, sonra ne yapacak, hiçbir şey belli değil. Bir meslek kazanabilecek mi? Bir yatırım yapabilecek mi? Bir kredi olanakları bulabilecek mi? Devlet kendisine sahip çıkacak mı, istihdam bakımından? Hiçbir plânlama yok. Yani gençliğe sahip çıkmak bana göre herhalde böyle olması lâzım gelir. Bakıyoruz, siz de aynı şeyi söylüyorsunuz. Siz de aynı şeyi söylüyorsunuz. İşte burda bakın ne diyoruz: "Yüksek öğrenimdeki gençlere burs ve kredi imkânları artırılacak, okul dışı gençliğe iş güvencesi ve yükselme imkânı sağlanacaktır." Nerde bu olanak? Bütçede bakıyorum yok. Yani bizim söylediklerimiz aynı var. "Yüksek öğrenimdeki gençlerin barınma, burs ve kredi sorunlarıyla okul dışı gençlerin istihdam ve çalışma sorunları daha yakından takip edilerek süratle giderilecektir." Nerde, nasıl yapacaksınız? Bunlar en azından ben Bütçe, Plân Komisyonunda 7-8 senedir deneyimli bir kişi olarak söylüyorum, her senenin plân ve programında yazılı lâflardır. Yani biz bıktık usandık bunları hem söylemekten, hem okumaktan, hem eleştirmekten bıktık usandık. Ama gene

aynı şeyi görüyorum. Güzel diyorum, peki, gene yazıldığına göre hiç olmazda bakalım bunu bütçeyle, finansmanla, tahsisle değerlendirecek herhangi bir çalışma, herhangi bir çaba, gayret yok. Gençlik merkezlerinde uzman eğitimci açığının giderilerek faaliyetlerin daha verimli hale gelmesi sağlanacaktır. Hangi gençlik merkezlerinde? Gençlik merkezi değil, bir-iki tane gençlik kampı vardır. Eğer onlar sözkonusuysa gençlik kamplarının dertleri de daha başkadır. Katılma sorunları vardır. Barınma sorunları vardır. Etkinlik sorunları vardır. Süre sorunu vardır. O başka. Bir de daimilik arzedecek olan gençlik kampları başka.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hükümetimiz spor alanında da yeterli girişimleri yapamamaktadır. Bu Meclis zamanında, Ulusal Birlik Partisi hükümetlerinin yapısına uymamasına rağmen, piyango, Türkiye'den getirilip satılacak piyangoları kamulaştırdı, devletleştirdi. Yani aldı, özel sektörün elinden yasayla aldı ve doğrudan doğruya Gençlik, Spor Bakanlığına bu piyangoyu, toto, loto, şimdi kazı kazan falan, hepsini oraya bağladı. Neden? Gençleri herhalde lotaryaya alıştırmak, kumara alıştırmak için değil. Bu nasıl olsa satılıyor dışarıda, özel sektör bu işe sahip oldu, bu işin kârını alıyor. Dolayısıyla bunun elinden bu kârı alalım, hiç olmazsa gençler bu lotaryacılıktan istifade etmiş olsun. E şimdi piyango gelirleri, spor toto gelirleri, kazı kazan gelirleri doğrudan doğruya Gençlik ve Spor Bakanlığına kalmaktadır. İşte tesis amacıyla kullanılmaktadır,

Yalnız görüyoruz ki bu konudaki teşkilât son derece yetersiz. Yani özel kişi giriştiği zaman bir işi niye acaba devletten daha mükemmel yapıyor bunu anlamak mümkün değil. Devletin elinde kadro daha geniş, insanlar daha fazla, uzmanlar daha çok, o sahada hiç uzmanlığı olmayan tek kişi bu işi daha fazla beceriyor. E kardeşim böyle bir olanak verilmiş size, Spor Dairesine, Gençlik Bakanlığına. Bu olanağı daha etkin biçimde kullanarak, hiç olmazsa bütçe olanaklarında bulamadığınız, sportif tesisler için bulamadığınız tahsisleri, fonları bundan sağlayın. Bu gelirlerden sağlayın ve bu sahalar yetersiz tesisler konusuna daha büyük paralar harcamaya başlayın. Son derece yetersizdir tesislerimiz, sahalarımız. Zaten bunu siz de söylüyorsunuz. Yani inkâr ettiğiniz yok. Baktığımız zaman tesislerin yetersiz olduğu yazılı ve yapılacak deniyor. Ben ne yapılacağına baktım, saha bakımı ve spor tesisi yapımı herhalde. Yani sadece saha bakımı için olsa hade neyse. Toplam bu maksatla 650.000.000'lira bir para konmuş. Yani bir villa Balabayıs'a çıkarken büyük tüccarlarımızın yaptırdığı villanın işte yarı fiyatı veya 1/3 fiyatı ile bütçeye bu kadar konmuş 650.000.000. Ve bununla bütün saha bakımlarını yapacaksınız, bir. Çimlemesini yapacaksınız, idame ettireceksiniz, adam tutacaksınız, personel tutacaksınız, bir de ilâve spor tesisi de yapacak. Çünkü başka yatırım yok. Bir tek yatırım var, o da Mağusa stadyumunun çimlendirilmesi. Başka yatırım yok. E bunun son derece yetersiz olduğu açıktır, kesindir. Kitle sporuna yöneleceksek futbol sahalarının dışında da tesislere gerek vardır. Bütçe Komisyonunda söylediğim gibi bugün için ülkemizde tek bir yüzme havuzunun bile bulunmayışı ancak bizim için bir zul olmasi lâzım. Gençliğimize bugüne kadar bu devlet eğer dört tarafı ada ile çevrilmiş bir yörede, bir memlekette bir yüzme havuzu veremediyse

ciddi ciddi bu konuyu düşünmek gerekir demektir. Yerel yönetimlerle birlikte devlet süratle bu konuyu çözmek ve büyük gençlerimize birer yüzme havuzu kazandırmak, olimpik yüzme havuzu hem de kazandırmak mecburiyetindesiniz. Başka çaresi yok. Tabii yaptınsa iyisini yapacaksın. Yani...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) - İnşallah.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - İnşallah.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ha inşallah, tabii ama işte inşallahla manşallahla olsa şimdiye kadar olurdu. Maalesef şimdiye kadar yapamadı yani.

ERKAN EMEKÇİ (Yerinden) (Devamla) - Siz de...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani biz Sayın Bakan, temin ettiklerimizi söylüyoruz, girişim yaptığınızda da sizi destekleyeceğiz bu konuda elimizden geldiği kadar. Ancak girişim yok, yani bütçede yok. Vermediler, fon vermediler hiç olmazsa şikâyet edin. Biz de şikâyet edelim elbirliği ile artıralım. Bunu da yapamadık komisyonda. Maalesef geldiği gibi kaldı. Şimdi gençlik kamplarının geliştirilmesi için işte bir 150.000.000'lük bir para vardır. Yine bana göre çok cüzi bir paradır. Yani o gençlik merkezi haline getirilme yönünde yeterli düzeyde araç-gereçe sahip çıkacak, uzman yetiştirmen tutacak, falan otobüsünü temin edecek , girişimleri sağlayacak bir para değil. Peki sportif maksatlarla derneklerin kahvede, kulüplerin, spor kulüplerinin geliştirilmesi yönünde ne yapacaksınız? İşte yine eşofman yardımı, futbol ayakkabısı yardımı, futbol topu yardımı ile vaziyeti idare etmeye çalışacaksınız. E bunu niye söylüyorum? Bana göre bunların desteklenmesi , elden geldiğince bütçe olanakları ile desteklenmesi gerekir. Yani gençlerin bu derneklerde, gayri federe kulüplerde ve mevcut kulüplerimizde, yarı profesyonel kulüplerimizde

Devlet tarafından desteklenmesi lâzım. Bizde ilâ nihaye seyirci olanağı yok. Yani seyirciden gelecek paralarla kulüplerimizin desteklenmesi, büyümesi mümkün değil. Daha çok beklersin bunu. O zaman ne yapacaksınız? Nasıl ki tarımı destekleme amacına yönelik hep öğünüyorsunuz bütçeye koyduğunuz tek sübvansiyon vardır, gübre sübvansiyonu. Onunla öğünüyorsunuz. Bu bir sübvansiyondur. Niçin, E gübreyi ucuza alsın da halkımız tarımsal girdi ucuzlasın, dolayısıyla bitkisel üretim artsın. Teşvik ediyorsunuz bir nevi. Şimdi eğer kulüplerin de gelişmesini, serpilmesini istiyorsanız, özel sektöre veya seyirciye bırakmayacaksınız, çünkü yetersizdir. Siz destekleyeceksiniz. Ona baktım yine aradım, o da yok. Ha onu bıraktık yani sınava, tertiplesin de işte 20 milyon bilmem filanca kulübe 10 milyon işte kazanana da bu kadar ödül versin falan. Bunlar yeterli değil. Siz destekleyeceksiniz. Ne kadar koydunuz? 750 milyon. E ne yapacaksınız 750 milyonla? Bu kadar kulübe, bu kadar gayri federe sporcuya, derneğe ne yapılabilir? Yani plânınız, programınız nedir? Demek ki gene koyduğumuz hedefleri bu bakımdan da ulaşmamız olanaksızdır. Bilmiyorum bu geçtiğimiz, yani içinde olduğumuz yılda kulüplere, derneklere, spor derneklerine ne dağıttınız, ne kadar dağıttınız? Ne yardımda bulundunuz, ne teşvikte bulundunuz? Bunun hakkında da bilgi verirseniz, önümüzdeki yıl ne yapmayı tasarlıyorsunuz, biz de buna göre daha sonraki konuşmalarımızda konuya daha bilinçli olarak temas etmiş oluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu çerçevede genel boyutlarıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesine ayrılan tahsise uygun olarak kısaca değinmiş olduk. Yani böyle bütçe ancak bu şekilde konuşulur, bu kadar eleştirilir. Ne diyelim, yani bu bütçeyle yapılabilecek fazla birşey yoktur. Ancak benim gördüğüm kadarıyla 4.4 milyarlık bir bütçeyle işte cari masraflarınızı karşılayacaksınız veya işte ufak tefek bir-iki Sayın Atasayan'ın ısrarla üzerinde durduğu Mağusa sahasının çimlendirilmesi konusunu belki çözümleyeceksiniz. 250 milyon lira...

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa)(Yerinden)- Farsayı kaptı
yani arkadaşım sayende...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Kaptı kaptı, çok güzel,
bayıldı. 250 milyon Mağusa çimlenmesi için o kadar. Yapıla-
bilecek olan bu. Biz bu konuda devlet eliyle yapılacak
olumlu her türlü girişimi desteklemeye hazırız. Gençliğe
vereceklerinizi acımayın. Hükümet olarak acımayın. Gençliğe
yapılan yatırım insana yapılan yatırımdır ve gençlik
bir daha ele gelmez. Geçti mi bitti. Onun için o dönemde
gençlerimize, çocuklarımıza, geleceğimizi emanet edeceğimiz
insanlara ne kadar çok olanak sağlarsanız, ne kadar
çok şey verebilirsiniz, o kadar yararlı olacaktır ve
biz de bu konuda sizi desteklemeye, teşvik etmeye hazırız.

Uluslararası temaslar konusu da son derece yeter-
sizdir. Yani bu konuda bir mazeret buldu Ulusal Birlik
Partisi Hükümetleri, o mazerete sığınıyor. Efendim işte
uluslararası tanınmışlığımız olmadığı için engelleniyoruz,
Rumlar bizi engelliyor. Tanınmadığı için Kuzey Kıbrıs
Türk Cumhuriyeti de uluslararası temaslarımız zayıf.
Tabii ki bir gerçek payı var. Yani buna sığınmakta belli
oranda haklılık payı var. Fakat bu uluslararası temasların
şimdiki düzeyde olmasını izah edecek kadar haklı bir
mazeret, geçerli bir mazeret değildir. Kesinlikle değildir.
Ben inanıyorum ki zorlarsanız, olanakları ile zorlarsanız,
bütün engellemelere rağmen, Rumların bütün engellemesine
rağmen, uluslararası tanınmamış olmamıza rağmen çok
daha geniş boyutta, çok daha ileri derecede sosyal ve
sportif temasları uluslararası boyutta gerçekleştirebiliriz
ve bu da son derece yararlı olur. Toplumumuzun, ülkemizin,
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin tanınması açısından
en verimli girişimler bize göre gençliğin Avrupa merkezle-
rinde, hatta Türkiye'nin birçok merkezinde ve
diğer merkezlerde yapacakları etkinliklerdir.

sportif etkinlikler , folklorik etkinlikler , sosyal birtakım temaslar, girişimler bu nedenle kampların yaygınlaştırılması daha Uluslararası boyutta bu konuda piyasalara çıkılması, bizim etkinliklerimizi Uluslararasına daha çok yaymamız , girişimleri daha etkin biçimde yapmamız kaçınılmazdır. Bu konuda da eğer girişimler yapılırsa, gerekli desteği vermeye hazırız. Dinlediğiniz için teşekkür eder saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vehbi.
Buyurun Sayın Akın.

KEMAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1991 Yılı Bütçesinde, Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesinde partim Yeni Doğu Partisinin görüşlerini belirtmek için söz almış bulunuyorum. Gerçi benim söyleyecek Ergün Vehbi abinden çok daha değişik birşey değildir. Yılların tecrübesi, birikimi tecrübe konuşuyor. Yani gerçekten o kadar güzel, o kadar tatlı can alıcı noktalara değiniyor ki bizim fazla konuşmamıza gerek kalmıyor. Fakat parti mensubu olma itibarı ile de birtakım kendi çalışmalarımız çerçevesinde ve hele özellikle spor kulüplerinden gelen bir kişi olarak, geçmişte de spor yapan bir kişi olarak, birtakım sıkıntılardan burda yapıcı ve öz eleştiri olarak kabul edilmesini Sayın Bakandan rica ediyorum. Büyük bir potansiyele hitap eden bakanlık önemli yer tutmaktadır. Devamlı çoğalan nüfusumuzda hele hele gençliğin öneminde çok büyüktür. Fakat gençliğimiz devamlı çoğalırken gençliğe hizmet verme olayı pek o kadar da büyük bir olay değildir. Bugüne kadar gençliğimize pek fazla sahip çıkıldığında söylememiz mümkün değildir. Neden mümkün değildir? Bütçe olanaklarından bugünkü ekonomik koşullarda daha fazla bütçede pay ayrılmaması ülkemizin gelirleri açısından, belki gerekli ekonomik koşullar, gençliğe hizmet verme açısından, fazla imkân olmadığı için, gençliğe fazla eğilmemiştir. Ancak her gün çoğalan nüfusumuzda göç eden gençliği de düşünürsek , ülkemizi terkeden, terketmek durumunda kalan gençliği düşünecek olursak, gençliğe ne

denli şekilde önem vermemizi ortaya koymuş olacağız. Hele hele özellikle son yıllarda gençliğin olumsuz koşullarda işsizlik, iskân her türlü konularda bir karamsarlığa girdiği için, ülkeyi terkettiği de gerçektir. Çok büyük boyutlarda değil, bunu da açıklıkla söylüyorum, çok büyük boyutlarda değil. Babakki İskân Bakanlığı bütçesinde de Sayın Ergün Vehbi yine vurguladı, devamlı sosyal konut olaylarını şehir merkezlerinde yapıyoruz, köylerdeki gençliğe hiçbir zaman sahip çıktığımızı söylememiz mümkün değil. Sadece ve sadece yine seçim öncesi yine akla gençlik gelir, gençlere güzel laflar söylenir ama seçimlerden sonra asla o gençliğe yakışır şekilde hizmet verilmesi de mümkün değildir. Ki, bu gençliğin yurt dışına çıkması her zaman vurguladığım gibi kaçak işçi olayı da çok önemli yer almaktadır. Bu memleketteki kaçak işçi olayı, Çalışma Bakanlığında koordineli olarak bunu çalışması, Çalışma Bakanlığı da önlemini bir an önce alması gerekmektedir. Ülke gençliği olumsuz yönde iş gücünü etkileyen kaçak işçiden dolayı işsiz kalmakta kendi ekmeğini kazanamamanın üzüntüsü içerisinde ülkeyi terk etmek durumunda kalmaktadır. Soruyorum, köylere gidiyoruz, gerek parti gezilerine, gerek düğünlere gidiyoruz, bilmem ne yapıyoruz. Ne yapıyorsun? E, askerliği bitirdim. Ne yapacaksın? İngiltere'ye veya Avusturalya'ya gideceğim. Orda ne yapacaksın? Evi olan bir kız bulurse evleneceğim. Mutlu olur muyum, olmaz mıyım diye düşünemiyor çoğu gencimiz. Bu ülkeyi terketsin, bir barınacak yer bulsun ama hangi koşullarda olursa olsun. Bugünkü gençliğimiz maalesef bu karamsar tabloyu bize vermektedir.

Bunu da inkar etmemiz mümkün değil ama koşullar bugüne kadar gelen koşullar belki daha iyi olanak vermeyi sağlayamamıştır. Ama bundan sonra gençliğe sahip çıkılması lazım. Ülkemizi gençliğimize sevdirep sahip çıkmak için hele hele 74 öncesi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin nerden gelip, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine vardığını, KKTC'nin önemini gençliğimize aşılama, gençliğimize inandırmak gerekiyor. Halâ ülkemizde gençliğimizi, nerden geldiğimizi unutarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olgusuna kara düşüncelere sahip, düşünceleri gençliğimizin kafasına kara düşünceler sokan birtakım düşüncelere de fırsat vermememiz gerekmektedir. Bu konuda ısrarla biz elimizden geldiği kadar savaş vereceğiz. Gençliğimiz hele hele 16-17, 20 yaşına kadar olan kuşak 74 barış hareketi veya öncesini bilmemektedir. Gerek eğitimimizde, okullarımızda, gerek gençlik kamplarında bunları vurgulamamız lazım. Gençliğe, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine nasıl varıldığı ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine varılırken, hangi ulvi kıymetleri, değerleri verdiğimizizi mutlaka gençliğe aşılama, gençliğe ışık tutmak mecburiyetindeyiz. Bugüne kadar eğer gençlik yadırgıyoruz, gençliği yadırgıyoruz, işte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tanımayanlar Rumlarla kardeş gibi yaşamak isteyenler diyerek onları suçluyoruz, vatan haini damgasını vuruyoruz. Ama biz onlara vatan haini damgasını vurmamak için biz gerekli önlemleri, gerekli bilgiyi, gerekli hizmeti verebildik mi? Hayır. Gençliğimiz askere gidiyor TKP'li, CTP'li, UBP'li, YDP'li olsun. Nöbette, vatan hizmetinde hiçbir siyasi parti ayırımı yok. Ama ekmek yeme konusunda, iş konusunda ille de UBP'lisin. UBP'li değilsen vatan hainisin damgasını vurmaktan gerçekten bu ülkedeki icraatın en yanlış örneklerinden birisidir. Bu yanlışlığın bir an önce politik çıkarlar için bu yanlışlıklardan, saptanmış yanlışlıklardan bir an önce iktidarın ayrılması lazım. Ülke gençliği hangi siyasi partiyi tutarsa tutsun, hangi düşüncüyü savunursa savunsun tam düşüncenin ne olduğunu hep birlikte bizim o gençliğimize vermemiz lazım. Doğruyu bizim elbirliğiyle, gönül birliğiyle nasıl dış politikada bir yumruk olalım diyorsak hepimiz, aynı şekilde de gençlere sahip çıkmak açısından bir yumruk olalım, bir bütün olalım.

Ülke, bugünün gençlerine teslim edileceği için bunu en iyi şekilde yapmak durumundayız. Gençlik ve Spor Bakanlığı adı üstünde sportif faaliyetlerde yetkisi olan bir Bakanlıktır. Fakat ülkemizin büyük bir potansiyele sahip olduğu spor kulüplerini ele alacak olursak maalesef bir spor kulübü başkanlığını değme ağlarım, dokunma ağlarım misali bir kulüp başkanlığına gidip de dertlerini sormaya gerek yoktur. Gerçekten bugün spor kulüplerimiz imkânlar çerçevesinde gençliğe sahip çıkmak arzusu, şevki, aşkı içerisinde olan birtakım insanlarımız ki bunlar yoğunluktadır, Kuzey Kıbrıs'ta yoğunluktadır. Seyirci azlığı vardır, seyirciden gelen bir gelir yoktur. Spor kulüplerini ayakta tutan nedir? Maalesef spor kulüplerinin gelirleri olmadığı için dilenci durumuna gelmiş durumdayız. Spor kulüplerinde yöneticilikte yaptım, sporcu sorumluluğu yaptım, kulüp başkanlığı yaptım, bu sıkıntıları çok iyi bilmekteyim. Devletin bugünkü şartlarda, bugünkü koşullarda spor kulüplerine maneviyatı yanında, maddi destekle sahip olması gerekmektedir. Spor kulüplerini bir Rothmans Sigara, içki reklâmlarına alet olmaması için fırsat vermemesi gerekmektedir. Sporda diyoruz, spor diyoruz sigara sağlığa zararlı diyoruz, sigara reklâmlarını kulüplerimizin maddi koşullarda sıkıntı çeken kulüplerimize veya birtakım kulüplerine o reklâm aracılığı yapmak fırsatı veriyoruz. Bugün kulüplerimiz o turnuvaya katılırken, daha güzel bir turnuva yapılmaz mı acaba? Sağlıklı yaşam için birtakım daha güzel hastanelere, sağlık hizmetlerine yardım olsun diye futbol oynamaz mı? Oynarlar. Ama bir Rothman Turnuvası düzenlenmektedir bu memlekette. O Şirket İngiltere'den acaba ne kadar reklâm parası almakta? Ne kadar faydası veyahutta bu ülke gençliğine ne kadar faydası vardır.

Bu tartişılması gerekmektedir. Ve kulüblerimizin böyle para getiren olaylarda, alet olmasına fırsat vermememiz gerekmektedir. Bir kere ülkemizdeki seyircinin ne olduğunu hepimiz bilmekteyiz. Hakim parasını ödeyemeyecek kadar sıkıntı çeken yöneticilerimiz vardır, kendi cebinden hakim paralarını ödemektedirler. Kaldı ki her hafta bir hafta kendi sahasında, bir hafta deplasmana gitmekte olan spor kulüblerimiz, sağdan soldan para toplayarak gidilmektedir. Bu sıkıntılara, spor kulüblerinin çekmiş olduğu bu sıkıntılara mutlaka sahip çıkmamız lazım, hükümet olarak da çıkmamız lazım. Her yıl başta görüyoruz mutlaka bir spor kulübünün temsilcisi milletvekili olduğumuz için sıfatımıza maaşlarımızı herkesin maaşına göz eder, milletvekillerinin maaşlarını eleştirirler ama on üçüncü maaş ve yılbaşı maaşı piyango biletlerine gitmektedirler. Biz rahatsız mıyız? Hayır. Ama spor kulüpleri bu denli sıkıntıda olmasa gelip ne milletvekilini, ne de bir iş yeri sahibini rahatsız etmez. Ne yapmamız lazım? Spor kulüblerine bir kere gümrüksüz otobüs aracı getirme şansı tanımamız lazım. Maraş Gençlik Spor Kulübü başkanlıydım ben. Müracaat yaptık Maliye Bakanına kesinlikle bir spor kulübünün kullanımına gümrüksüz, gümrük muafiyeti verilmez der, bu muafiyetin getirilmesi lazım Sayın Bakan. Her hafta yüz elli, veya iki yüz, üç yüz bin lira maliyet getirmektedir kulübe. Mağusa'dan Lefke'ye gidecek bir otobüs düşün, bir Mağusa'daki spor kulübü gümrüksüz araba alabilsin. Aynı şey Lefkoşa için, Lefke için, faaliyet yapan bir spor kulübü için de geçerlidir bu söylediklerim. Maliyeti çok yüksek olan şeyleri getirebilir, hediye alabilir. Avrupa'da birkaç tane derneklerden hediye alabilir. Kulübe, o kulübe hediye almış olduğu otobüsün de ki özellikle otobüs diyorum ben taşımacılıkta önemli gideri vardır.

Kulüblerin hediye aldığı o otobüsten bu memlekette gümrük almadan kulübün sporcuların, deplasmana gidecek kullanılmasını sağlamak gerekmektedir.

Köylerde hiç söylemeye gerek yok. Ve özellikle basında ilkokul ve ortaokulların atletizm koşularında yalınayak çocukları görmek, bu ülkedeki gençliğe bakış açımızın ne denli olduğunun kanıtıdır. Basında görüyoruz Dip Karpaz'dan gelmiş, birinci olmuş, ipi göğüslemiş bir mini yavru ayağı da yalınayak atletizm yapmaktadır. O gençliği böyle yalınayak eğer büyümeye devam edecek olursak, ülke gençliğimiz ne ilgi çekecek buna? Neden bu tiplere kıymet vermiyoruz ve biraz daha bütçeye, bu tip olaylara daha fazla ödenek ayırma düşüncesine niye girmiyoruz? Ki, öyle bir olay ki bu spor dallarında önem vermemiz ülkenin K.K.T.C.'nin tanınmasında büyük önem taşıyacağı da bir gerçektir. Gençlik kamplarının bugünkü gençliğe yaz aylarında bir olay vardır ama bunun daha da genişlettirilmesi, her bölgeye yalnız Girne'de değil, her bölgede gençlik kamplarının oluşturulması gerekmekte ve sportif faaliyetlerin yaygınlaştırılması ve daha iyi imkânlarda spor yapmak gençliği kumar illetinden kurtarmak, o pis sigara kokulu kahve köşelerinden, kâğıtlardan kurtarmak için, kumarhanelerden çıkarmak için, gençliğimize spor yapabilecek sportif faaliyetlerde her türlü sportif faaliyetleri yapabilecek imkânları sağlamamız lazım. Bu da Anavatan Türkiye ile ki iyi bir yaklaşımla Anavatan Türkiye'nin yapmış olduğu yardımların ötesinde birtakım spor kulüblerini Kıbrıs'a çekip, onların buraya yatırım yapmasını sağlamak da gerekmektedir. Hiç bakıyoruz Sayın Miroğlu karşında. Gerçekten bu ülke sporuna Türk Ocağı Başkanlık hizmetleri vermiştir. Ve bir skandal yapmıştı Türk basını ve dünya Avrupa bahsetmiştir. Türk Ocağı ve Gençler Birliği maçını unutmak mümkün değildir. Gençler Birliği maçı ben U.E.F.A kupasıydım galiba. U.E.F.A kupasını atsalar dahi, Kıbrıs Türk gençliği için kulübümü bile kapatırım diyerek, kulüb başkanları rest çekmiştir ve bu resti çekmesinde Sayın bir kulüb başkanı o zaman Dr. Salih Miroğlu. Demek ki Gençlik ve Spor Bakanı olarak gidip

Gençler Birliği gibi bir çok takımlarımız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Gençliğinin yurt dışında adının duyurulması, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin tanınması, ambargoyu kırmak için birtakım hareketler yapacaktır.

Yüksek öğrenim gençliğini ele aldığımızda maalesef son Plân ve Bütçe Komisyonunda gittiğimizde Ankara ziyareti ve İstanbul ziyaretinde gençlerimizin kaldığı yurtları da çok iyi olduğunu söylememiz mümkün değil. Yüksek öğrenim gençliğini yalnız ülke dışına gönderip okusun gelsin demekle yetinmemiz mümkün değil. Mutlaka yurt konusunun, burs konusunun Gençlik ve Spor Bakanlığının ağırlığını koyması gerekmektedir. Gençliğimiz, aydınlık günlere yetişmesini istediğimiz gençliğimiz maalesef bugünkü yurt koşullarıyla iyi çalıştığını, rahat kaldığını da söylememiz mümkün değildir. Bunları sıralarken hep konuşuyoruz ama kaynak nedir? Milli piyangomuz var. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin bir Milli Piyango olayı var. Geçenki basında yine gelir getirdiğini söylemektedir. Gayet güzel kendisini basından izlediğimiz kadarıyla Milli Piyangonun gelirlerini gençliğe nasıl yönlendirmemiz lazım. Her bölgeye bir kere bir koskoca Mağusa nüfusta büyük yer alan Mağusa bir çim sahamız yoktur. Mağusa'nın bir çim sahası yoktur. Ki Rahmetlinin adına bir Kuzey Kıbrıs Kültür Derneği de bir halı sahası yapmamış olsa Lefkoşa da ondan mahrum kalacaktı. Aynı sahaları, aynı sportif faaliyetlerin de özellikle büyük merkezleriyle birlikte kırsal kesime de yönlendirilmesi çaba göstermesinde fayda vardır. Bu hareketleri yaptığınız zaman biz sizleri alkışlar, sizlere teşekkür ediyoruz gençlik adına hepinize teşekkür ederiz. Bu duygularla inşallah önümüzdeki bütçelerde önümüzdeki günlerde yapacağınız faaliyetlerde sizin bu önerilerimiz çerçevesinde dikate alacağınızı umar, hepinize beni dinlediğiniz için saygılar sunar, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akın. Buyurun Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI ERKAN EMEKÇİ - Sayın Başkan sayın milletvekilleri; öncelikle Sayın Vehbi ve Sayın Akın'a bize getirmiş oldukları yapıcı önerilerden dolayı teşekkür etmek istiyorum. Ben bir sunuş konuşması hazırlamıştım, sunuş konuşmamı sorulara yanıt vererek, birleştirerek yapmak istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1976 yılından bugüne oluşan hükümetlerde hep bir başka bakanlık ile birlikte düşünülen Gençlik ve Spor Bakanlığı, ilk kez bu Hükümet döneminde gençlik ve spora belirginleşen önemin sonucu olarak ayrı bir Bakanlık olarak gündeme gelmiştir. İnanıyorum ki gelecek yıllar gençlik ve spora gösterilen önem, gerek kadrolaşma, gerekse bütçe açısından bu Bakanlığı daha iyi konumlara getirecektir.

Sayın Vehbi, Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesinin yetersiz olduğunu vurgulamaktadır. Giriş kısmında belirttiğim gibi Gençlik ve Spor Bakanlığı bugüne kadar diğer bakanlıklarla birlikte düşünülmüş ve bu yüzden genel bütçedeki oranı bugünkü konumundan yüksek görünmüştür. Ancak gençlik ve spora bugün gösterilen önem, sunuş girişimde belirttiğim gibi gelecek bütçelerde daha anlamlı şekilde mutlaka yerini alacaktır.

Sayın Vehbi, yine yatırımların devlet eliyle yapılmasından yana bir görüşü ağırlıklı olarak savunmuştur. Ben cevap olarak kendilerine şunu söylemek istiyorum. Biz, tüm yatırımların devlet eliyle yapılması yönündeki girişimleri, tam anlamıyla yeterli görmüyoruz ve anlamlı bulmuyoruz.

Bunu da şöyle örnekleme istiyorum. Kendilerine Sayın Sevgül Uludağ'ın "Prestoroyka Notları" isimli kitabında belirttiklerine birkaç cümle ile açıklama getirmek istiyorum. Biliyorsunuz Sayın Sevgül Uludağ'ın "Prestoroyka Notlarında" Rusya'daki yönetim ve Prestoroyka ile gelecek yenilikler gündeme getirmektedir. Burda da Sayın Sevgül Uludağ özellikle şunu vurgulamaktadır. Leningrad'da bir lokantaya gittik diyor ve bu lokantada saatlerce oturduk, saatlerce oturduğumuz halde kimse yüzümüze bakmadı. Aynı şekilde Moskova'ya gittik diyor yine bir başka lokantaya burda da yüzümüze bakan olmadı. Çünkü biz bu gittiğimiz restoranlarda, otellerin restoranlarında otelin müşterisi değildik. Dolayısıyla yüzümüze bakmadılar. Bu da neyi getiriyor? Şunu vurguluyor; özellikle diyor ki ordaki çalışanlar, biz devletten alacağımızı zaten alıyoruz, ekstra bir hizmet getirdiğimizde, ekstra bir ücret almayacağız. Dolayısıyla özel bir hizmet getirmemizin hiçbir anlamı yok. Dolayısıyla biz de diyoruz ki, tüm yatırımları devlet eli ile, devlet bütçesi ile yapma taraftarı değiliz. Biz istiyoruz ki sporcularına özellikle futbol kulüpleri milyonlarca lira harcarlarken, tesislerine de kendisi devletle birlikte yatırımda bulunsunlar. Felsefemiz budur.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yaparlarsa yapsınlar karşı değilim. Ama ben yapmayacaklarını söylüyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI DR. ERKAN EMEKÇİ - Aslında biz yapmalarını bekliyoruz ve istiyoruz. Eğer bugün daha iyi konumlara tesisler açısından ulaşmak istiyorsak, bütün tesis sorunumuzu devlet eli ile değil, serbest girişimcilerin katkıları ile, spora gönül verenlerin katkıları ile de çözüm arayışına gitmemiz lazım, çözümlememiz lazım diyorum. Devlet bütçeleri, ekonomik ve toplumsal beklentilere cevap vermek üzere hazırlanırken, ülke gerçekleri ve olanakları en iyi şekilde değerlendirerek, hükümet program ve icraatlarına yön verecek politikaları azami ölçülerde uygulanabilecek düzeyde hazırlanır. Bu politikaların beklenen ve arzu edilen düzeyde gerçek-

leşmesi, bütçenin denkleştirilmesi yanında, sektörel dağılımların gereksinimlere göre en ideal şekilde düzenlenmesi ile mümkündür. Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak, olanaklar çerçevesinde gerçekleştirilen dağılımla en iyi hizmet amaçlanmaktadır. Ülke gençliğimizin gerek spor, gerekse sosyal ilişki ve etkinlikler açısından mutlaka beklentileri mevcuttur. Gençliğin beklenti ve istemlerini somut şekilde ortaya koyabilmek, sorun ve isteklerine en iyi çözümü bulabilmek düşünce ve arzusu doğrultusunda, iletişim araçları ve gençlik merkezlerimizin yardımı ile bir anket çalışmasını başlatmış bulunuyoruz. Burda şunu da vurgulamak istiyorum, gençlik merkezlerimizin merak etmişsiniz, değişik bölgelerde Paşaköy, Vadili, Güzelyurt, Lefkoşa merkez ve Bostancı olmak üzere değişik yerleşim birimlerinde gençlik merkezlerimiz mevcuttur ve gençliğe yönelik çalışmalarını yürütmekte, merkeze aktarmaktadırlar ve bu doğrultuda bizler de birtakım kararlar üretmekteyiz. Biz burda da belirttiğim gibi....

ERGÜN VEMİ (Verinden) (Devanla) - Böyle gençlik merkezi sportif faaliyetleri olan, Lefkoşa'nın gençlik merkezi hangisidir?

DR. ERKAN BNEKÇİ (Devanla) - Gençlik merkezi esas deiremizin olduğu yerde yürütülmektedir. Tabii ki burda veriler toplanıyor, ondan sonra etkinlikler gerekli yerlerde, salonlarda gerçekleştiriliyor. Şimdi her türlü etkinliği mevcut gençlik merkezlerinde gerçekleştirsin diye bir düşünceye gitmememiz lazım. Önemli olan gençlik merkezlerimizde verileri toplayıp, yaşama geçirmek için hazırlıkları yapmaktır. Ve belirttiğim gibi burda bu verileri toplayabilmek açısından, bir anket çalışmasını da başlatmış durumdayız. Ve yine Yüksek Öğrenim gençliğine de verdiğimiz önemden dolayı, Yüksek Öğrenim gençliğinin yetkilileri ile de, U.T.K. yetkilileri ile de bu konuda bir görüşme yaptık, kendilerinden öneriler beklediğimizi vurguladık ve önerilerine de değer vereceğimizi açıkça söylüyoruz.

Tabii ki bu önerileri her zaman vurguladığımız gibi parti ilkelerimiz doğrultusunda düşünerek değerlendireceğimizi belirtmek istiyorum.

Hükümetimizin Atatürk ilke ve devrimleri konusunda gençlik politikasını saptırmadan, gençliğin istem ve beklentilerinin en iyi yanıtı bulması sosyal ve kültürel etkinlikleri gerçekleştirmeye devam edeceğiz. Belirttiğim gibi gerçekleştirmekte olduğumuz anket çalışması verileri Bakanlığımızın gelecekteki gençlik ve spora yönelik faaliyetlerine de geniş çapta ışık tutacaktır.

Sayın Akın'ın gençlik kamplarımızda yalnızca yılın belirli dönemlerinde faaliyet gösterildiği iddiasını getirmiştir.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İddia değil, talebelerin toplanma olayını, Girne'deki Lapta Gençlik Kampını diyorum ben.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Gençlik kamplarımıza değişik yörelerden öğrenci gençlerimiz barındırılmakta ve bu gençlik kamplarımızda her türlü sosyal ve kültürel etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Bu yıl ilk kez yaz kampları dışında kış gençlik kampını da amaçlayan ve Şubat ayı içerisinde sosyal etkinlik, eğlence ve yabancı dil içerikli kış kampımızı gerçekleştireceğiz. Bunu da bu vesileyle açıklamış olayım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sosyal devlet anlayışı çerçevesinde halkımıza en iyi hizmetleri sunabilmenin gayretleri içerisindeyiz. Ancak genç devletimizde tüm olanakların kısa zamanda devlet eliyle yaratılması kolay değildir. Bu düşünceyle gençlik ve spor adına amaçlanan tesislerin, süratle gerçekleştirilmesinde gerek halkımızın, gerekse serbest girişimcilerimizin desteğini, parti politikamızda da yerini bulduğu şekilde açık olacaktır.

Sayın Vehbi, Bütçede para yetersiz olduğu için hangi yatırımlar yapıçacak? Hangi araç gereç alınacak? şeklinde bir soru yöneltiyor. Bu soruya da şöyle cevap vermek istiyorum. Bugün Bakanlığımız Lapta Gençlik Kampında yemek-hane sorununu yapılan bina ile, mutfak binası ile çözümlenmiştir.

Yine güzelyurt Kapalı Spor Salonunun inşaatı, temeli atılmıştır, devam etmektedir. Yeni Erenköy, az önce Sayın Akın'ın söylediğine de yanıt oluyor, kırsal kesime yatırım yapılmıyor diye, bu da size yanıt oluyor zannederim. Yeni Erenköy atletizm açısından büyük başarı gösteren Yeni Erenköy bölgesi gençlerine atletizm pisti, yapımı sürmektedir.

Lefkoşa'da Atatürk Stadyumu Kapalı Tribün inşaatı devam etmektedir. Havalı silahlar atış poligonu inşaatı devam etmektedir. Mağusa stadı çimlendirme çalışmaları halen devam etmektedir. Ve Mağusa stad - çimlenmeye alınması Mağusa milletvekillerinin yoğunlukta olmasından veya kabinedeki bakanların Mağusa kökenli olmasından değil, gerçekten Mağusa bölgesine bir çim stadın yapımının gereksinim halini almasından kaynaklanmaktadır. Şöyle ki Güzelyurt'ta, Girne'de, Lefkoşa'da çim sahalarımız mevcuttur. Bir gerçekten büyük bir potansiyel içeren Mağusada bir çim sahayı amaçladık ve Sayın Caymaz döneminde başlatılan bu çalışmayı sürdürüp sonuçlandırmak düşüncesindeyiz ve Bütçeye de...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bizim itirazımız yoktur Sayın Bakan, Mağusa'ya da yapılsın çim saha. Yalnız Güzelyurt'taki çim saha değil. İşte bu kendi kendine çimlenmiş bir saha.

- 2725 -

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Mutlaka,

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Dediniz Mağusa Mağusa Başbakanın memleketi Mağusa'dır diye bir çivi çaksa Mağusa'da bir hayli kükrersiniz.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) Şimdi tabii ki çim açısından en idealini yapmak arzumuzdur. Ancak bunlar dediğim gibi belirli olanaklar çerçevesinde geliştirilebilir. Bugün çim saha özelliğini taşımaktadır mevcut sahalarımız. En idealini yapmak mutlaka arzumuzdur.

Yine yapmayı düşündüğümüz ve gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz projelerimizi de sizlere açıklamak istiyorum. Atatürk Stadı tamamlama projesi çerçevesinde bir misafirhane yapımı, federasyonlarımız için toplantı salonu yapım projeleri, Atatürk Kapalı Spor Salonunun yanında tenis kortu yapımını amaçlamaktayız ve bu amacımız doğrultusunda projelerimizi gerçekleştirdik.

2726/...

İnanıyoruz ki Şubat ayı içerisinde ihale sonucu bunların başlamasına geçilecektir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bırakın genç heyecan hedeflerini söylesin. Bilimsel konuşuyor.

SALİH COŞAR (Lefkoşa)(Yerinden)- Hangi bakan çıksa, mal kararını buldu diyor.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Bu çalışmalarımızı sürdürürken, gerçekten atletlerimiz için bir tartan pist, bisikletçilerimiz için bir voleybol ve su sporlarına gönül verenlerimiz için bir yüzme havuzu gereksiniminin bilinci içerisindeyiz. Ancak, ülke gerçekleri dikkate alınarak, öncelikler ve olanaklar değerlendirilerek bu gereksinimlerin de giderilmesine çalışılacaktır. Ancak, diyoruz ki bu gereksinimleri sağlamaya çalışırken, bizim gerek serbest girişimci arkadaşlardan, gerekse spora gönül verenlerden de katkı sağlamalarını beklentimiz söz konusudur ve yapacakları bu yardımlara da açık olduğumuzu bu vesileyle vurgulamak istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Devleti dışında dünyada henüz tanınmayan bir devlet oluşumuzun sıkıntılarını özellikle etkin Rum Yunan propagandası karşısında yaşamaktayız. Bu sıkıntıları aşmak ve uluslararası etkinlikleri ve gelişmeleri yakından izleyerek girişimlerde bulunabilmek amacıyla spor şurası kararı da olan Spor İhtisas Komisyonunu oluşturduk. Komisyon çalışmalarımızın da katkılarıyla özellikle uluslararası alanda etkin girişimler yapmayı hedeflemekteyiz. Geçtiğimiz aylarda gerek sporcularımız, gerekse folklorcularımızla yer aldığımız bazı uluslararası katılım ve etkinlikler bu çalışmalarımızın ilk olumlu sonuçlarıdır. Her geçen gün daha bir olumlu gelişmeler mutlaka sağlanacaktır. Bu doğrultuda yabancı ülkelerde yaşayan Kıbrıslı Türklerin de önemli katkıları olacağı inancındayım. Gençlik ve spor ve sporcu sağlığına verdiğimiz

önem gereği, Bakanlığımıza bağlı bir sporcu sağlığı ve kondisyon merkezi birimi açma çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Az önce sporcu sağlığına pek önem verilmediği doğrultusunda bir görüş ileri sürdünüz. Bu çalışmalarımızı size aktararak, bu doğrultudaki çalışmalarımızın gerçekliğini vurgulamak istiyorum ve bu doğrultudaki çalışmalarımızı Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığıyla yapmış olduğumuz olumlu, iyi diyalog çerçevesi içerisinde yürütmekteyiz. İnanıyoruz ki çok yakın bir gelecekte bu çalışmamız da meyvesini verecektir. Yine hep tanınmamış olmanın arkasına gizlenerek uluslararası temas yapamadığımızı, bundan kaçındığımızı vurgulamaya çalıştınız. Ben buna katılmıyorum. Daha dün denecek bir geçmişte folklorcularımız Fransa'da yarışmışlardır. Yine daha dün denecek bir geçmişte yine folklorcularımız Rusya'da gösterilerde bulunmuşlardır. Basketbolcularımız Macaristan'da spor etkinliğine katılmışlardır. Yine biz ülkemizde uluslararası etkinlik olarak basketbol turnuvasını düzenlemiştir. Yine İran'a sporcularımız yarışlara gitmişlerdir ve Türkiye'ye de değişik vesilelerle sporcularımız değişik etkinliklere katılmaktadırlar ve sizin her zaman kiremitçi olarak değinmeye çalıştığınız, vurguladığınız, ancak bizim

kesinlikle sporcu gözüyle değerlendirdiğimiz, sporcu olarak kabul ettiğimiz Taek-vondocularımız da değişik zamanlarda, değişik ülkelerde bizleri temsil etmişlerdir.

BAŞBAKAN DERVIŞ EROĞLU (Yerinden)- Bugün de Dubai'ye gittiler.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Biz daha çok olmasını temenni ederdik.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla)- Mutlaka, elden geldiğince olanaklarımızı da zorlayarak, daha çok katılımları sağlama yolunda çabalar sağlayacağız, sarfedeceğiz. Bütçenin genel görüşmesi aşamasında, Sayın Kotak burada yok ama, Sayın Kotak gazetecilerin Spor Bakanlığına getirdiği eleştirilere şöyle bir değinmiştir. İnaniyorum ki kendileri de bunu doğal karşılamışlardır ve doğal karşıladıklarındandır ki üzerinde pek durmamışlardır. Ben şu açıklamayı getirmek istiyorum. Gerçekten sizler de bu kürsüden bizleri eleştirdiniz ama, eleştirileriniz yapıcıydı. Doğaldır. Gazeteciler de bizi eleştireceklerdir ve bu eleştirileri her zaman yapıcı olarak almaktayız ve bu eleştirilere bizler oldukça kendileriyle sonradan kurduğumuz diyalogda eleştirilere çözümleri bulduk ve gerçekten bugün çok olumlu, iyi bir diyalog içerisinde basınla ilişkilerimizi de sürdürmekteyiz.

Yine Sayın Vehbi "araç, gereç pahalı alınmıyor" diye bir iddia getirdiler. Birkaç örnek vermek istiyorum. Bisikletçilerimiz için, bisiklet alımına giriştik. İhale yapılmıştır. Zannediyorum gelmiştir de, gümrükten çekmiş olmaları lâzım.

Yine atıcılık sporu için; atıcı sporcularımıza silâh alımı yapıldı. Bunlar gümrüksüz gerçekleştirilmiştir. Yine birtakım spor malzemelerine gümrük muafiyeti sağlanarak ucuza temini sağlanmaktadır. "Bütçede para yoksa yatırımları nasıl yapacaksınız?" diye soruyorsunuz. Bütçede öngörülen paylarla hedeflediğimiz yatırımların bir kısmını gerçekleştirme yönüne gideceğiz. Ancak bütçede öngörülme-yen giderleri de fonlarımızdan sağlayacağız. "Böyle bir fonumuz var mı?" dediniz. Sonra tabii o fonun cevabını yine siz verdiniz. Piyango, toto gelirleri dediniz. Gerçekten de gerek Türkiye Cumhuriyeti Milli Piyango, gerekse KKTC piyango gelirleri, spor toto, loto gelirleri ve kazı kazan piyango gelirlerimiz de amaçladığımız hedeflerin gerçekleştirilmesinde bu fon kaynaklarından yararlanacağız. Yine, "para yoksa başka yatırımlar nasıl gerçekleştirilecek ve acaba serbest girişimcilere mi ihale edeceksiniz?" diyorsunuz. Böyle birşey kesinlikle sözkonusu değildir. Konuşmamın başında da belirttiğim gibi devlet olarak yükümlülüğümüzü biliyoruz ve bu yükümlülüğümüz doğrultusunda gerekli hizmetleri de yerine getirmeye çalışacağız. Ancak biz daha da fazlalarının yapılabilmesi için bu doğrultuda girişim yapmak isteyenlere de açık olduğumuzu, kendilerine olanak vereceğimizi belirtiyoruz.

Yüksek öğrenim gençliğinin sorunlarının Temsilciliğe kişi atanarak sağlanamayacağını iddia ediyorsunuz Sayın Vehbi. Ben size burada gerçekten katılıyorum. Masa başında sorunların çözümlenemeyeceği bilinci içerisindeyiz ve bu düşünceyledir ki az önce de belirttiğim gibi gerek ÜTK temsilcileri ile, gerek diğer gençliği temsil eden temsilcilerle diyalogumuzu sürdürmekteyiz ve bu doğrultuda anket çalışmasını da başlattık, bu anket çalışmamızın arkasından gençlikle ilgili bir sempozyum ve onun arkasından da mutlaka bir gençlik kurultayı gelecektir.

Federasyonlarımıza yapılan yardımlar konusunda bilgi almak istiyorsunuz. Federasyonlarımıza gelecek yıl yapmayı düşündüğümüz yardım çerçevesini sizlere açıklamaya çalışayım. Bizler federasyonlarımıza gelecek yıl faaliyet programlarının ne olacağını bildirmeleri doğrultusunda bir yazı gönderdik. Bize gönderecekleri çalışma programı doğrultusunda belli bir hedef çizeceğiz. Bunun yanında geçmiş yıllarda gerçekleştirmiş oldukları etkinlik harcamalarını da kendilerinden talep ettik. Gerek geçmiş yıllardaki harcamaları, gerekse gelecek yıl programladıkları faaliyetleri dikkate alarak kendilerine bu amaçların gerçekleşebilmesi için bütçe olanaklarımız çerçevesinde gerekli yardımlar sağlanacaktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; geleceğimizi bağladığımız gençliğimize en iyi koşullarda gerekli olanakları yaratmak görevimiz olup bu doğrultudaki çalışmalarımızı sürdüreceğimizi belirtir, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi bu bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir efendim.

Sayın milletvekilleri; bugünkü program gereğince bütçe üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Görüşmelere program gereğince yarın saat 10.00'da devam edilecektir.

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bir önerim var Sayın Başkan. Yerimden yapabilir miyim önerimi?

BAŞKAN- Buyurun.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Yarınki bütçeye ilâve olarak, görüşmelere ilâve olarak, gündeme ilâve olarak öbür günkü gündemdeki Amme Hizmeti Komisyonu, Polis ve Savunmayı da yarın görüşebiliriz.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 17.00'ye kadar devam ederiz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Arkadaşlarla mutabakata varılmıştır Sayın Başkan,.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Maliyeyi de Perşembe gün.

BAŞKAN- Uygun mu efendim?

SESLER - Uygundur.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Perşembeyi yarına alıyoruz.

KÂTİP- Cuma gününü de Perşembe gün yapmak üzere.

BAŞKAN- Cumagünkü de Perşembe gün yapılsın. Uygundur.

Bir dakika efendim, Sayın Atasayan'ın önerisini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler? Etmeyenler?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 16.46

- 2732 -

DÖNEM: II

YIL: I

CUMHURİYET MECLİSİ
29'uncu Birleşim
18 Aralık 1990, Salı
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:
 - (1) 1991 Malî Yılı Bütçe Yasa Tasarısının (Y.T.No:28/1/90) Saptanan Program Çerçevesinde Görüşülmesi:
 1. Program 12, İskan Bakanlığı Bütçesinin Görüşülmesi
 2. Program 13, Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesinin Görüşülmesi

2733/...

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
EKONOMİ VE MALİYE BAKANLIĞI

MALİ RAPOR

1990 MALİ YILI BÜTÇESİ
OCAK-KASIM DEVRESİ
UYGULAMA SONUÇLARI

A- FİNANSMAN

1. AYLIK FİİLİ TAHSİLÂT

1990 Kasım Ayı Fiili Tahsilâtlarının Geçmiş Ayın Fiili Tahsilâtları ile
Mukayeseli Durumu :

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>Ekim,1990</u>	<u>Kasım,1990</u>	<u>Artış veya Azalış</u>
- Dolaysız Vergiler	14.660.190.081	18.238.311.910	+ 3.578.121.829
- Dolaylı Vergiler	18.973.378.775	16.855.901.655	- 2.117.477.120
- Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	4.229.764.582	4.139.064.345	- 90.700.237
- Cezalar ve Müsadereler	364.038.785	268.235.739	- 95.803.046
- Kamu Kuruluşları Gelirleri	37.230.311	45.860.720	+ 8.620.409
- Hazine Malları Kira Gelirleri	309.203.623	234.578.530	- 74.625.093
- Muhtelif Gelirler	1.049.401.155	1.549.357.500	+ 499.956.345
Mahalli Gelirler	39.623.207.312	41.331.300.399	+ 1.708.093.087
- Türkiye Cumhuriyeti Yardımları	3.958.424.670	4.166.292.246	+ 207.867.576
- Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ölkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	-	130.410.540	+ 130.410.540
Genel Toplam	43.581.631.982	45.628.003.185	+ 2.046.371.203

- 2734 -

2- KÜMÜLATİF TAHSİLAT
OCAK-KASIM, 1990 DÖNEMİ

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>TAHMİNİ</u>	<u>FİİLİ</u>	<u>BAKİYE</u>
	<u>1990 Mali Yılı</u>	<u>OCAK-KASIM</u>	
-Dolaysız Vergiler	133.595.900.000	144.595.700.807	+ 10.999.800.807
-Dolaylı Vergiler	121.611.800.000	146.153.756.461	+ 24.541.956.461
-Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	44.085.815.000	34.383.083.220	9.702.731.780
-Cezalar ve Müsadereler	1.630.000.000	1.908.832.565	+ 278.832.565
-Kamu Kuruluşları Gelirleri	2.190.879.000	271.423.627	1.919.455.373
-Hazine malları Kira Gelirleri	1.900.000.000	1.871.298.359	28.701.641
-Muhtelif Gelirler	9.592.755.121	9.251.419.285	341.335.836
Mahalli Gelirler Toplamı	314.607.149.121	338.435.514.324	+ 23.828.365.203
-Türkiye Cumhuriyeti Yardımları	120.518.717.088	37.489.977.027	83.028.740.061
-Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	1.356.511.251	1.356.511.251	-
Toplam:	436.482.377.460	377.282.002.602	59.200.374.858
BORÇLANMALAR	157.853.007.874	42.665.956.698	115.187.051.176
Genel Toplam	<u>594.335.385.334</u>	<u>419.947.959.300</u>	<u>174.387.426.034</u>

2735/...

B-HARÇAMALAR

1. GENEL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

A. KASIM, 1990 AYI

GENEL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>HARÇAMALAR</u>
<u>Sivil Bütçe</u>	<u>1990 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>Kasım, 1990</u>
A) Cari Harcamalar	411.607.404.072	39.110.132.197
i- Personel Giderleri	190.673.850.000	20.107.915.016
ii- Diğer Cari Giderler	42.702.075.351	4.460.238.862
iii- Transfer Giderleri	178.231.478.721	13.240.048.095
iv- 'Avans ve İmprest		1.301.930.224
B) Yatırım Projeleri	162.727.981.262	3.954.470.003
i- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	47.209.264.174	841.831.907
ii- T.C.Yardımları ile Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	115.518.717.088	3.112.638.096
Sivil Bütçe Toplamı	574.335.385.334	43.064.602.200
C) Savunma Harcamaları	20.000.000.000	2.284.050.359
	594.335.385.334	45.348.652.559

1990 Mali Yılı Bütçesi Kasım Ayı Genel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/Gider Farkı:

Tahsilâtlar Toplamı 45.628.003.185

Harcamalar Toplamı 45.348.652.559

(+) 279.350.626

B- OCAK-KASIM, 1990 DÖNEMİ
GENEL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>HARCAMA</u>
<u>Sivil Bütçe</u>	<u>1990 Mali Yılı</u>	<u>Ocak-Kasım</u>
	<u>Bütçesi</u>	
A) Cari Harcamalar	411.607.404.072	370.233.410.362
i) Personel Giderleri	190.673.850.000	169.639.953.305
ii) Diğer Cari Giderler	42.702.075.351	32.218.722.830
iii) Transfer Giderleri	178.231.478.721	158.440.363.108
iv) Avans ve İmprest		9.934.371.119
B) Yatırım Projeleri	162.727.981.262	27.909.131.879
a) Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	47.209.264.174	6.417.888.697
i) Fiili Harcamalar		6.415.669.296
ii) Avans		2.219.401
b) T.C.Yardımlarıyla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	115.518.717.088	21.491.243.182
i) Fiili Harcamalar		21.182.338.677
ii) Avans		308.904.505
Sivil Bütçe Toplamı :	574.335.385.334	398.142.542.241
C) Savunma Harcamaları	20.000.000.000	
i) Fiili Harcama		17.601.366.101
ii) Avans ve İmprestler		4.204.050.958
	594.335.385.334	419.947.959.300

1990 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Kasım Dönemi Genel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan
Gelir/Gider Farkı :

Tahsilâtlar Toplamı :	377.282.002.602
Harcamalar Toplamı :	419.947.959.300
(-)	42.665.956.698

2- YEREL FINANSMAN KAYNAKLI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

A- KASIM, 1990 AYI
YEREL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>HARCAMALAR</u>
<u>Giderin Nevi</u>	<u>1990 Mali Yılı</u> <u>Bütçesi</u>	<u>Kasım, 1990</u>
A) Cari Harcamalar	410.250.892.821	38.937.036.436
i) Personel Giderleri	190.673.850.000	20.107.915.016
ii) Diğer Cari Giderler	42.702.075.351	4.460.238.862
iii) Transfer Giderleri	176.874.967.470	13.066.952.334
iv) (Avans-İmprest)		1.301.930.224
B) Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	47.209.264.174	841.831.907
	<u>457.460.156.995</u>	<u>39.778.868.343</u>
	=====	=====
<u>FINANSMAN</u>	<u>TAHMİN</u>	<u>FİİLİ TAHSİLAT</u>
<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>1990 Mali Yılı</u>	<u>Kasım, 1990</u>
-Mahalli Gelirler	314.607.149.121	41.331.300.399
-BORÇLANMALAR	142.853.007.874	-
Toplam:	<u>457.460.156.995</u>	<u>41.331.300.399</u>
	=====	=====

1990 Mali Yılı Bütçesi Kasım Ayı Yerel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/
Gider Farkı:

Tahsilatlar Toplamı: 41.331.300.399
Harcamalar Toplamı : 39.778.868.343
(+) 1.552.432.056

II) YEREL FİNANSMAN KAYNAKLI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

B) OCAK-KASIM 1990 DÖNEMİ

BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>HARCAMALAR</u>
<u>GİDERİN NEVİ</u>	<u>1990 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>OCAK-KASIM 1990=</u>
A) Cari Harcamalar	410.250.892.821	368.986.158.909
i- Personel Giderleri	190.673.850.000	169.639.953.305
ii- Diğer Cari Giderler	42.702.075.351	32.218.722.830
iii- Transfer Giderleri	176.874.967.470	157.234.493.380
iv- Avans-İmprest		9.892.989.394
B) Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	47.209.264.174	6.417.888.697
i- Fiili Harcamalar		6.415.669.296
ii- Avans		2.219.401
	457.460.156.995	375.404.047.606
	=====	=====
<u>FİNANSMAN</u>	<u>TAHMİN</u>	<u>FIİLİ TAHSİLÂT</u>
<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1990 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>OCAK-KASIM 1990</u>
- Mahalli Gelirler	314.607.149.121	338.435.514.324
- Borçlanmalar	142.853.007.874	36.968.533.282
	457.460.156.995	375.404.047.606
	=====	=====

1990 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Kasım Dönemi Yerel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/Gider Farkı:

Tahsilâtlar Toplamı	338.435.514.324
Harcamalar Toplamı	375.404.047.606
(-) Fark	36.968.533.282
	=====

**T.C.YARDIMLARI VE İKRAZLAR İLE FİNANSE EDİLMESİ ÖNGÖRÜLEN
1990 MALİ YILI YATIRIM VE SAVUNMA BÜTÇESİNİN
OCAK-KASIM, 1990 DÖNEMİ UYGULAMA SONUÇLARI**

<u>I- FİNANSMAN</u>	<u>ÖNGÖRÜLEN</u>	<u>SERBEST BIRAKILAN (Ocak-Kasım, 1990)</u>
A) YATIRIM PROJELERİ İÇİN	115.518.717.088	19.053.977.027
a) T.C.Yardıımı	100.518.717.088	19.053.977.027
b) İkaz	15.000.000.000	-
B) SAVUNMA İÇİN		
<u>T.C.Yardıımı</u>	20.000.000.000	18.436.000.000
	<u>135.518.717.088</u>	<u>37.489.977.027</u>
	=====	=====
II- GİDERLER	ÖDENEK	HARCAMALAR (Ocak-Kasım, 1990)
A) YATIRIM PROJELERİ	115.518.717.088	21.491.243.182
a) Ankara Mahreçli	78.101.671.761	-
b) Lefkoşa Mahreçli	37.417.045.327	21.491.243.182
B) SAVUNMA	20.000.000.000	
- Fiili Harcamalar		17.601.366.101
- Avans ve İmprestler		4.204.050.958
	<u>135.518.717.088</u>	<u>43.296.660.241</u>
	=====	=====

OCAK-KASIM, 1990 AYI UYGULAMA SONUÇLARI

Tahsilâtlar	:	37.489.977.027
Harcamalar	:	43.296.660.241
		<u>(-) 5.806.683.214</u>
		=====

<u>T.C. YARDIMLARI</u>	<u>OCAK-EKİM, 1990</u>	<u>KASIM, 1990</u>	<u>OCAK-KASIM, 1990</u>
Lefkoşa Mahreçli Yatırımlar İçin	16.563.684.781	2.490.292.246	19.053.977.027
Savunma İçin	16.760.000.000	1.676.000.000	18.436.000.000
Toplam	<u>33.323.684.781</u>	<u>4.166.292.246</u>	<u>37.489.977.027</u>

YEREL FINANSMAN KAYNAKLI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

1989 Mali Yılı Bütçesi ile 1990 Mali Yılı Bütçesi
OCAK-KASIM DEVRESİ

Yerel Kaynaklı Bütçe Uygulamaları

<u>Giderin Nevi</u>	<u>1989 Yılı Ocak-Kasım Harcamaları</u>	<u>1990 Yılı Ocak-Kasım Harcamaları</u>	<u>Artış %</u>
- Personel - Cari ve Transfer Harcamaları	182,982,873,465	368,986,158,909	+ %101
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırım Harcamaları	5,086,960,372	6,417,888,697	+ % 26
	<u>188,069,833,837</u>	<u>375,404,047,606</u>	<u>+ % 99</u>
<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1989 Yılı Ocak-Kasım Fiili Tahsilâtlar</u>	<u>1990 Yılı Ocak Kasım Fiili Tahsilâtlar</u>	<u>Artış %</u>
- Mahalli Gelirler	163,331,984,802	338,435,514,324	+ %107
Yerel Bütçe Açığı	24,737,849,035	36,968,533,282	+ % 49
	<u>188,069,833,837</u>	<u>375,404,047,606</u>	<u>+ % 99</u>

GENEL BÜTÇE UYGULAMALARI
1989 Mali Yılı Bütçesi ile 1990 Mali Yılı Bütçesi
OCAK-KASIM DEVRESİ
Fiili Harcamalar

<u>Giderin Nevi</u>	<u>1989 Yılı Ocak-Kasım Harcamaları</u>	<u>1990 Yılı Ocak-Kasım Harcamaları</u>	<u>Artış %</u>
<u>A- Sivil Bütçe Giderleri</u>			
- Personel -Cari ve Transfer Harcamaları	186.575.616.953	370.233.410.362	+ % 98
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırım Harcamaları	5.086.960.372	6.417.888.697	+ % 26
- T.C.Yardımlarıyla Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırım Harcamaları	16.096.467.260	21.491.243.182	+ % 33
TOPLAM	207.759.044.585	398.142.542.241	+ % 91
- Savunma Bütçesi Giderleri	11.882.285.619	21.805.417.059	+ % 83
Toplam	219.641.330.204	419.947.959.300	+ % 91
Genel Bütçe Açığı	(-) 26.695.139.151	(-) 42.665.955.698	+ % 59

1989 Mali Yılı Bütçesi ile 1990 mali Yılı Bütçesi
OCAK-KASIM DEVRESİ
Bütçe Gelir Tahsilâtları

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1989 Mali Yılı</u>	<u>1990 Mali Yılı</u>	<u>Artış veya Azalış</u>
A- Dolaysız Vergiler			
i) Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler	39.617.445.197	85.329.376.613	
ii) Kurumlar Vergisi	18.952.718.060	39.996.105.789	
iii) Diğerleri	<u>12.098.961.903</u>	<u>19.270.218.405</u>	144.595.700.807 + %
B- Dolaylı Vergiler			
i) İthalattan Alınan Gümrük Vergisi	59.513.229.309	123.676.129.130	
ii) Diğerleri	<u>5.846.141.572</u>	<u>22.477.627.331</u>	146.153.756.461 + %
C- Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	19.523.613.632	34.383.083.220	+ %
D- Cezalar ve Müsadereler	1.081.381.401	1.908.832.565	+ %
E- Kamu Kuruluşları Gelirleri	220.154.180	271.423.627	+ %
F- Hazine Malları Kira Gelirleri	1.312.097.264	1.871.298.359	+ %
G- Muhtelif Gelirler	<u>5.166.242.284</u>	<u>9.251.419.285</u>	+ %
Mahalli Gelirler Toplamı	163.331.984.802	338.435.514.324	+ %
-T.C.Yardımları	25.813.138.605	37.489.977.027	+ %
-Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	<u>3.801.067.646</u>	<u>1.356.511.251</u>	- %
Toplam:	<u>192.946.191.053</u>	<u>377.282.002.602</u>	+ %
Borçlanmalar	<u>26.695.139.151</u>	<u>42.665.956.698</u>	+ %
Genel Toplam:	<u>219.641.330.204</u>	<u>419.947.959.300</u>	+ %

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>TAHMİN</u> 1990 Mali Yılı <u>Bütçesi</u>
1- DOLAYSIZ VERGİLER	
- Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler	75.000.000.000
- Kurumlar Vergisi	40.000.000.000
- Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi (Geçmiş Yıl Vergisi)	4.000.000.000
- Veraset Vergisi	200.000.000
- Motorlu Araçlar ve Sürüş Ehliyetleri	8.763.600.000
- Taşınmaz Mal Tasarruf Vergisi	1.600.000.000
RESİM VE RUHSATLAR	
- Damga Resmi	3.000.000.000
- Ateşli Silâhlar Ruhsatı	125.000.000
- Avlanma Ruhsatı	25.000.000
- Gümrüksüz Eşya Satış Ruhsatı	9.000.000
- Sigara Satış Ruhsatı	5.000.000
- Alkollü İçkilerin Satış Ruhsatları	118.300.000
- Radyo-TV Ruhsatları	700.000.000
- Sair resim ve Ruhsatlar	50.000.000
Program Toplamı	<u>133.595.900.000</u> =====

<u>FIİLİ TAHSİLAT</u>		
<u>1990 Yılı</u>	<u>1989 Yılı</u>	<u>Artış Veya</u>
<u>OCAK-KASIM</u>	<u>OCAK-KASIM</u>	<u>Azalış %</u>
85.329.376.613	39.617.445.197	+ % 115
39.996.105.789	18.952.718.060	+ % 111
5.145.069.747	3.050.516.242	+ % 69
522.551.254	271.114.479	+ % 93
8.838.600.891	6.076.410.580	+ % 45
-	-	-
3.389.112.851	1.952.450.570	+ % 34
155.209.600	137.130.870	+ % 13
40.901.550	33.393.500	+ % 22
9.000.000	9.000.000	-
1.178.500	1.564.540	+ % 25
110.890.000	77.284.200	+ % 43
866.439.760	355.504.400	+ %144
191,264.252	134.592.522	+ % 42
<u>144.595.700.807</u>	<u>70.669.125.160</u>	<u>+ % 105</u>
=====	=====	=====

2744/...

GELİRİN NEVİ	TAMİN	FİİLİ TAHSİLAT		Artış Veya Azalış %
	1990 Mali Yılı Bütçesi	1990 Mali Yılı OCAK-KASIM	1989 Yılı OCAK-KASIM	
2- DOLAYLI VERGİLER				
- İthalattan Alınan Gümrük Vergisi	112.000.000.000	123.676.129.130	59.513.229.309	+ % 108
- İthalat Vergisi(Posta)	1.000.000.000	851.649.552	354.873.540	+ % 140
- İthalat ve İhracat Rihtım Vergisi	5.000.000.000	19.933.143.654	4.378.676.755	+ % 355
- İstihsal Vergisi	347.400.000	18.863.910	21.042.380	- % 10
- Gümrüksüz Eşyalardan Özel Vergi	2.000.000.000	1.195.165.840	769.890.240	+ % 55
- Müteferrik	1.264.400.000	478.804.375	321.658.657	+ % 49
Program Toplamı	121.611.800.000	146.153.756.461	65.359.370.881	+ % 124
3- VERGİ DIŞI BÜTÇE GELİRLERİ				
A-HARÇLAR				
- Mahkeme Harçları	200.000.000	132.027.069	81.537.373	+ % 62
- Tapu ve Kadastro Harçları	6.800.000.000	6.931.253.662	4.282.565.665	+ % 62
- Kimlik Kartı Harçları	200.000.000	175.384.300	118.943.900	+ % 47
- Pasaport Harçları	800.000.000	589.246.206	440.731.244	+ % 34
- Şirket ve Ortaklıkları Kayıt Harçları	500.000.000	296.118.173	263.275.753	+ % 12
- Vergi Tahsilât Harçları	1.000.000	-	-	-
- İthalât ve İhracat Belgeleri Harcı	150.000.000	59.861.910	62.663.698	- % 4

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>TAHMİN</u> <u>1990 Mali Yılı</u> <u>Bütçesi</u>
- Sair Harçlar	400.000.000
- İTEM Puan Satış Gelirleri	3.000.000
B - HİZMET KARŞILIĞI ÜCRETLER VE SAİR GELİRLER	
- Telefon, Telgraf ve Telex Ücretleri	20.000.000.000
- Posta Hizmetleri ve Ücretleri	2.500.000.000
- Tiyatro, Spor ve Kültür Faaliyet- leri Gelirleri	20.000.000
- Aşı ve Veteriner Ücretleri	50.000.000
- Orman-Fidan Odun Satış Gelirleri	-
- Tıbbi Tedavi ve İlaç Ücretleri	1.500.000.000
- Sayıştay Başkanlığı Murakabe Ücretleri	45.000.000
- Kooperatif Şirketler Murakabe Ücretleri	6.815.000
- Eski Eserler ve Müzeler Giriş Ücretleri	300.000.000
- Yurt Dışına Çıkış Ücretleri	2.000.000.000
- Gümrük ve Liman Fazla Mesai Ücretleri	3.000.000.000
- Ardiye	500.000.000
- Liman ve Gemi Ücretleri	2.600.000.000

- 2745 -

<u>Fiili Tahsilat</u>		
<u>1990 Yılı</u> <u>OCAK-KASIM</u>	<u>1989 Yılı</u> <u>OCAK-KASIM</u>	<u>Artis̄ veya</u> <u>Azaliş %</u>
588.117.818	341.453.189	+ % 72
-	-	-
13.430.913.062	6.314.238.494	+ %112
1.376.248.716	1.002.066.595	+ % 37
6.622.071	2.627.641	+ %152
44.753.930	23.801.906	+ % 88
-	121.736.892	- %100
1.685.619.040	782.639.142	+ %115
1.934.738	6.995.947	- % 72
-	-	-
225.114.444	130.607.334	+ % 72
2.133.994.650	1.199.758.450	+ % 77
1.977.369.895	1.106.074.760	+ % 78
479.820.660	158.199.565	+ %203
1.627.264.128	1.384.413.404	+ % 17

2746/...

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>TAHMİN</u> 1990 Mali Yılı <u>BÜTÇESİ</u>
-Vinç Ücretleri	600.000.000
-Muhtelif Diğer Liman Gelirleri	100.000.000
-Sivil Havacılık Koruma ve Konaklama Ücretleri	1.000.000.000
-Sivil Havacılık Yer Hizmetleri Ücretleri	600.000.000
-Maarif Gelirleri	10.000.000
-Sair Gelirler	200.000.000
Program Toplamı	<u>44.085.815.000</u> =====
4- CEZALAR VE MÜSADERELER	
a) CEZALAR	
-Mahkeme Cezaları	400.000.000
-Vergi Cezaları ve Gecikme Zammı	1.060.000.000
-Gümrük ve Liman Cezaları	100.000.000
-Sair Cezalar	40.000.000
b) MÜSADERELER	
-Gümrük Müsadereleri	30.000.000
Program Toplamı	<u>1.630.000.000</u> =====

<u>FİİLİ TAHSİLAT</u>		<u>ARTIŞ</u>
<u>1990 Yılı</u>	<u>1989 Yılı</u>	<u>veya</u>
<u>OCAK-KASIM</u>	<u>OCAK-KASIM</u>	<u>AZALIŞ %</u>
213.114.628	161.585.732	+ % 32
68.897.801	65.188.032	+ % 6
1.540.277.365	922.697.094	+ % 67
731.171.786	471.034.595	+ % 55
5.752.189	1.989.513	+ %189
62.204.979	76.787.714	-% 19
<u>34.383.083.220</u>	<u>19.523.613.632</u>	<u>+ % 76</u>
618.282.818	330.027.964	+ % 87
1.056.313.101	620.912.503	+ % 70
132.135.647	60.746.690	+ %118
68.278.799	50.508.624	+ % 35
33.822.200	19.185.620	+ %76
<u>1.908.832.565</u>	<u>1.081.381.401</u>	<u>+ %77</u>

GELİRİN NEVİ

5-KAMU KURULUŞLARI GELİRLERİ

- Güzelyurt Çiftlik İşletmeleri Gelirleri)
- Beyarmudu Çiftlik İşletmeleri Gelirleri)
- Devlet Üretim Çiftlikleri Gelirleri
- Tarımsal Donatım Servisleri Gelirleri
- Elektrik Kurumu Gelirleri

Program Toplamı

6- HAZİNE MALLARI KİRA GELİRLERİ

- Konut Kiraları
- Dükkan Ev, İşyeri Kiraları)
- Tarla, Bahçe v.s Kiralar)
- Gümrüksüz Eşya Satış Dükkanları
ile Büfe Kiraları

Program Toplamı

7- MUHTELİF GELİRLER

- Özel Emanet(Su) Hesabı'ndan İade

- 2747 -

<u>TAHMİN</u>	<u>FİİLİ TAHSİLAT</u>		<u>ARTIŞ</u> <u>VEYA</u> <u>AZALIŞ %</u>
<u>1990 Mali Yılı</u> <u>BÜTÇESİ</u>	<u>1990 Mali Yılı</u> <u>OCAK-KASIM</u>	<u>1989 Yılı</u> <u>OCAK-KASIM</u>	
250.000.000	93.122.619	70.843.609	+ % 31
613.724.000	-	-	-
527.155.000	-	-	-
800.000.000	178.301.008	149.310.571	+ % 19
<u>2.190.879.000</u>	<u>271.423.627</u>	<u>220.154.180</u>	<u>+ % 23</u>
=====	=====	=====	=====
1.500.000.000	1.474.768.277	1.089.935.748	+ % 35
400.000.000	396.530.082	222.161.516	+ %78
<u>1.900.000.000</u>	<u>1.871.298.359</u>	<u>1.312.097.264</u>	<u>+ %43</u>
=====	=====	=====	=====
200.000.000	413.883.554	115.936.920	+ %257

2748/...

- 2747 -

TAHMİN

1990 Mali Yılı
BÜTÇESİ

GELİRİN NEVİ

5-KAMU KURULUŞLARI GELİRLERİ	
-Güzelyurt Çiftlik İşletmeleri Gelirleri)	250.000.000
-Beyarmudu Çiftlik İşletmeleri Gelirleri)	
-Devlet Üretim Çiftlikleri Gelirleri	613.724.000
-Tarımsal Donatım Servisleri Gelirleri	527.155.000
-Elektrik Kurumu Gelirleri	800.000.000
Program Toplamı	<u>2.190.879.000</u> =====
6- HAZİNE MALLARI KİRA GELİRLERİ	
-Konut Kiraları	
-Dükkan Ev, İşyeri Kiraları)	1.500.000.000
-Tarla, Bahçe v.s Kiralar)	
-Gümrüksüz Eşya Satış Dükkanları ile Büfe Kiraları	400.000.000
Program Toplamı	<u>1.900.000.000</u> =====
7- MUHTELİF GELİRLER	
-Özel Emanet(Su) Hesabı'ndan İade	200.000.000

<u>FİİLİ TAHSİLÂT</u>		
<u>1990 Mali Yılı</u> <u>OCAK-KASIM</u>	<u>1989 Yılı</u> <u>OCAK-KASIM</u>	<u>ARTIŞ</u> <u>VEYA</u> <u>AZALIŞ %</u>
93.122.619	70.843.609	+ % 31
-	-	-
-	-	-
178.301.008	149.310.571	+ % 19
<u>271.423.627</u>	<u>220.154.180</u>	<u>+ % 23</u>
=====	=====	=====
1.474.768.277	1.089.935.748	+ % 35
396.530.082	222.161.516	+ %78
<u>1.871.298.359</u>	<u>1.312.097.264</u>	<u>+ %43</u>
=====	=====	=====
413.883.554	115.936.920	+ %257

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>TAHMIN</u> <u>1990 Mali</u> <u>Yılı Bütçesi</u>
- Emeklilik Yasası Gereğince Devlet Personelinin Katkısı	4.071.806.000
- Mütferrik	414.113.770
- İhtiyat Sandığı İadeleri	400.000.000
- Devlet Basımevi Gelirleri	400.000.000
- İmtihan Harçları Gelirleri	53.531.800
- Emanete Alınan Paralar	4.003.203.551
- OTEM Gelirleri	40.000.000
Program Toplamı	<u>9.592.755.121</u>
İdahalli Gelirler Toplamı	314.607.149.121
- Türkiye Cumhuriyeti Yardımları	120.518.717.088
- Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	1.356.511.251
Toplam	<u>436.482.377.460</u>
Borçlanmalar	<u>157.853.007.874</u>
Genel Toplam	<u>594.335.385.334</u>

2748 -

FİİLİ TAHSİLAT

<u>1990 Mali Yılı</u> <u>OCAK-KASIM</u>	<u>1989 Yılı</u> <u>OCAK-KASIM</u>	<u>Artış veya</u> <u>Azalış %</u>
3.121.640.464	1.694.634.817	+ % 84
1.040.410.726	746.022.452	+ % 39
364.672.820	269.463.373	+ % 26
246.022.888	157.968.970	+ % 56
37.611.800	27.792.950	+ % 35
4.003.203.551	2.125.469.294	+ % 88
23.973.482	8.953.500	+ % 168
<u>9.251.419.285</u>	<u>5.166.242.284</u>	<u>+ % 79</u>
338.435.514.324	163.331.984.802	+ % 107
37.489.977.027	25.813.138.605	+ % 45
<u>1.356.511.251</u>	<u>3.801.067.646</u>	<u>- % 64</u>
377.282.002.602	192.946.191.053	+ % 95
<u>42.665.956.698</u>	<u>26.695.139.151</u>	<u>+ % 59</u>
<u>419.947.959.300</u>	<u>219.641.330.204</u>	<u>+ % 91</u>

2749/...